

ОСНОВНА ШКОЛА „ЂУРА ЈАКШИЋ“

БРОЈ: I-159/19

ДАНА: 28.06.2019. године

ЗРЕЊАНИН

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ ЦИКЛУС (I,II,III И IV РАЗРЕД) ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ЂУРА ЈАКШИЋ“ ЗРЕЊАНИН

ЗА ПЕРИОД
ОД ШКОЛСКЕ 2018/2019. ГОДИНЕ
ДО ШКОЛСКЕ 2021/2022. ГОДИНЕ

(Пречишћен текст)

Основна школа “Ђура Јакшић”
Зрењанин, Цара Душана 80а
тел. 023 566-208, 023 511-304
тел./факс 023 535-249
Е-mail atr@osdjurajaksic.edu.rs
Web sajt www.osdjurajaksic.edu.rs
Школа има једно комбиновано
одељење (I,II,III и IVразреда) и једну
припремну предшколску групу у
подручној јединици у приградском
насељу Јанков Мост тел. 023 894-013

(Основни текст дел.бр.I-181/18 од 29.06.2018. године,
Измене и допуне 1 дел.бр.I-243/18 од 14.09.2018. године,
Измене и допуне 2 дел.бр.I-344/18 од 28.11.2018. године,
Измене и допуне 3 дел.бр.I-159/19 од 28.06.2019. године)

Садржај:	страна
1. Полазне основе рада	2
2. Сврха, циљеви и задаци Школског програма	6
2.1. Циљеви образовања и васпитања	6
2.2. Општи исходи и стандарди образовања и васпитања	7
3. Основни подаци о школи	9
3.1. Локалитет и окружење	9
3.2. Број школских зграда и објеката	10
3.2.1. Школски простор , матична школа у Зрењанину	10
3.2.2. Јанков Мост	10
3.2.3. Школска зграда	10
3.2.4. Јанков Моста	11
3.3. Опремљеност наставним средствима	12
3.4. Људски ресурси (списак кадра)	13
3.4.1. Посебна задужења наставника разредне наставе, стручних сарадника	31
3.5. Подаци о ученицима од I – IV разреда	32
3.5.1. Анализа тестирања ученика пријављених за упис у I разред	33
4. План наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања	34
5. 4.1. Листа предмета у првом разреду са фондом часова	35
4.2. Листа предмета у другом разреду са фондом часова	37
4.3. Листа наставних предмета у трећем разреду са фондом часова	40
4.4. Листа наставних предмета у четвртном разреду са фондом часова	43
6. Годишњи и недељни фонд часова за ученике од I до IV разреда	46
7. Програми наставе и учења у првом разреду	47
6.1. Програми за обавезне наставне предмете у првом разреду	48
6.1.1. Програм за обавезни наставни предмет: српски језик	49
6.1.2. Програм за обавезни наставни предмет: енглески језик	54
6.1.3. Програм за обавезни наставни предмет: математика	55
6.1.4. Програм за обавезни наставни предмет: свет око нас	56
6.1.5. Програм за обавезни наставни предмет ликовна култура	58
6.1.6. Програм за обавезни наставни предмет: музичка култура	59
6.1.7. Програм за обавезни наставни предмет: физичко здравствено в.	60
6.2. Програми за изборне предмете у првом разреду	62
6.2.1. Програм за изборни наставни предмет: верска настава	63
6.2.2. Програм за изборни наставни предмет: грађанско васпитање	64
6.2.3. Програм за изборни наставни програм: матерњи језик/говор са елементима националне културе (мађарски језик)	67
6.3. Програми за облике образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности	68
6.3.1. Пројектна настава	69
6.3.2. Програм допунске наставе по предметим у првом разреду	93
6.3.3. Програм наставе у природи	94
6.4. Програм осталих облика васпитно образовног рада	97
6.4.1. Програм рада одељенског старешине	98
6.4.2. Програм ваннаставних активности ученика	99
6.4.3. Програм екскурзија и посета	101
8. Програми наставе и учења у другом разреду	104
7.1. Програми за обавезне наставне предмете у другом разреду	105
7.1.1. Програм за обавезни наставни предмет: српски језик	106
7.1.2. Програм за обавезни наставни предмет: српски као нематерњи језик	109
7.1.3. Програм за обавезни наставни предмет: румунски језик	110

7.1.4.Програм за обавезни наставни предмет: математика	111
7.1.5.Програм за обавезни наставни предмет: свет око нас	113
7.1.6.Програм за обавезни наставни предмет: ликовна култура	115
7.1.7.Програм за обавезни наставни предмет: музичка култура	116
7.1.8.Програм за обавезни наставни предмет: физичко и здравствено в.	117
7.1.9.Програм за обавезни наставни предмет: енглески језик	119
7.2.Програм за обавезне изборне наставне предмете у другом разреду	120
7.2.1.Програм за обавезан изборни наставни предмет: верска настава	121
7.2.2.Програм за обавезан изборни наставни предмет: грађанско васпитање	122
7.2.3. Програм за изборни наставни предмет: матерњи језик/говор са елементима националне културе(мађарски језик)	124
7.3. Остали облици васпитно - образовног рада којима се остварују обавезни наставни премети,изборни програми и активности	125
7.3.1.Пројектна настава	126
7.3.2. Допунска настава по предметима у другом разреду	160
7.3.3.Програм наставе у природи	161
7.4.Програми осталих облика образовно – васпитног рада	164
7.4.1. Програм часа одељенског старешине	165
7.4.2. Програм ваннаставних активности ученика	166
7.4.3. Програм екскурзија и посета	169
8. програми наставе и учења у трећем разреду	171
8.1. Програм за обавезне наставне предмете у трећем разреду	172
8.1.1. Програм за обавезни наставни предмет: српски језик	173
8.1.2.Програм за обавезни наставни предмет:енглески језик	177
8.1.3. Програм за обавезни наставни предмет: математика	178
8.1.4. Програм за обавезни наставни предмет: природа и друштво	181
8.1.5. Програм за обавезни наставни предмет: ликовна култура	184
8.1.6. Програм за обавезни наставни предмет: музичка култура	186
8.1.7. Програм за обавезни наставни предмет: физичко васпитање	188
8.2. Програм за обавезне изборне наставне предмете у трећем разреду	190
8.2.1.Програм за обавезан изборни наставни предмет: верска настава	191
8.2.2.Програм за обавезан изборни наставни предмет: грађанско васпитање	192
8.3.Програм за изборне наставне предмете у трећем разреду	194
8.3.1..Програм за изборни наставни предмет:народна традиција	195
8.3.2. Програм за изборни наставни предмет:чувари природе	197
8.3.3. Програм за изборни програм: мађарски језик са елементима нац. култ.	198
8.4. Остали облици васпитно - образовног рада	199
8.4.1. Програм допунске наставе по предметима у трећем разреду	200
8.4.2. Програм рада одељенског старешине	201
8.4.3.Програми слободних активности ученика	203
8.4.4. Програм наставе у природи,екскурзије,посете	206
9. Програми наставе и учења у четвртном разреду	211
9.1.Програми за обавезне наставне предмете у четвртном разреду	212
9.1.1.Програм за обавезни предмет: српски језик	213
9.1.2.Програм за обавезни предмет:енглески језик	222
9.1.3.Програм за обавезни предмет: математика	223
9.1.4.Програм за обавезни предмет: природа и друштво	226
9.1.5.Програм за обавезни предмет: ликовна култура	230
9.1.6.Програм за обавезни предмет: музичка култура	232
9.1.7.Програм за обавезни предмет: физичко васпитање	234
9.2.Програм за обавезне изборне предмете у четвртном разреду	236

9.2.1.Програм за обавезни изборни наставни предмет: верска настава	237
9.2.2.Програм за обавезни изборни наставни предмет: грађанско васпитање	238
9.3.Програми за изборне наставне предмете у четвртом разреду	240
9.3.1.Програм за изборни наставни предмет: народна традиција	241
9.3.2.Програм за изборни предмет:мађарски језик са елементима нац. Култ.	242
9.4. Остали облици васпитно - образовног рада	243
9.4.1. Програм допунске наставе по предметима у четвртом разреду	244
9.4.2.Програм додатне наставе по предметима у четвртом разреду	245
9.4.3. Програм часа одељенског старешине	246
9.4.4.Програми слободних активности ученика	248
9.4.5.Програм екскурзије,посете,наставе у природи	251
10. Наставне методе, облици рада који ће се користити у остваривању програма обавезних и изборних наставних предмета	255
11. Активности ученика приликом остваривања програма	256
12. Остали програми образовно-васпитног рада	257
12.1.Програм културних активности школе	258
12.2. Програм школског спорта и спортских активности	264
12.3. Програм заштите од дискриминације,насиља, злостављања и занемаривања	265
12.4. Програм здравствене заштите	283
12.5. Програм социјалне заштите	286
12.6. Програм заштите животне средине	289
12.7. Програм сарадње са локалном самоуправом	291
12.8. Програм сарадње са породицом	294
12.9. Програм рада школске библиотеке	299
12.10.Програм рада продуженог боравка	302
12.11.Програм индивидуализације ученика	306
12.11.1. Програм за подршку ученицима у процесу учења	306
12.11.2. Програм подршке ученицима са сметњама у психичком и физичком развоју	308
12.11.3. Даровити ученици - идентификација и рад са њима	309
12.12. Програм безбедности и здравља на раду	313
12.13.Програм рада предшколске групе у Јанков Мосту	316
13. Оцењивање ученика	328
14. Стручно усавршавање наставника	329
15. Праћење и евалуација школског програма	330

ПРИЛОГ : Индивидуални-образовни планови ученика који се образују по индивидуалном образовном плану (ИОП₂)

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

„Службени гласник РС“

- Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 107/12)
  - Национална стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља („Службени гласник РС“, бр. 122/08)
  - Правилник о националном оквиру образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 98/17)
  - Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (Влада Републике Србије августа 2005. године)
  - Посебан протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (Министарство просвете Републике Србије од 04.10.2007. године)
1. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр.88/17, 27/18 – др. закон, 10/19)
  2. Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/1,101/17, 27/18 – др. закон, 10/19)
  3. Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17, 113/17 - др. Закон, 95/18 – др. закон, 10/19)
  4. Закон о уџбеницима („Службени гласник РС“, бр. 27/18)
  5. Закон о друштвеној бризи о деци („Службени гласник РС“, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02 - др. закон, 62/03 - др. закон, 64/03 - испр. др. закона, 101/05 - др. Закон, 18/10 - др. Закон, 113/17 – др. закон)
  6. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на ИОП, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, бр. 74/18)
  7. Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“, бр. 10/19)
  8. Правилник о стандардима квалитета уџбеника и упутство о њиховој употреби („Службени гласник РС“, бр. 42/16, 45/18)
  9. Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 48/18)
  10. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику („Службени гласник РС“, бр. 80/18)

11. Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, одраслих и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици („Службени гласник РС“, бр. 70/18)

12. Правилник о поступњу установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/18)

13. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 46/19)

14. Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установа које обављају делатност основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 73/16 и 45/18)

„Службени гласник РС – Просветни гласник“

1. Правилник о општим основама предшколског програма („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/06)

2. Правилник о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр.5/12)

3. Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр.16/18)

4. Правилник о општим основама школског програма („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/04)

5. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 1/19)

6. Правилник о наставном плану и програму основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред односног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 4/90, „Просветни гласник“, бр. 2/91, 2/92, 13/93, 1/94, 5/95, 6/96, 8/97, 14/97, 10/98, 19/98, 2/00, 4/01, 4/03, 7/03, 4/04, 9/04, 12/04, 7/05, 8/05)

7. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11-др.правилник, 7/11- др. правилници, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16, 6/17,12/18)

8. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 16/18, 3/19)

9. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног

образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/05, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11 - др. правилник, 7/11- др. правилници 1/13, 11/14, 11/16, 12/18)

10. Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 3/06, 15/06, 2/08, 3/11 - др.правилник, 7/11- др. правилници, 1/13, 11/14, 11/16, 7/17, 12/18)

11. Правилник о организовању и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 30/19)

12. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 2/92 и 2/00)

13. Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/18)

14. Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја („Службени гласник РС-Просветни гласник“, бр. 5/11)

15. Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и њиховог професионалног развоја („Службени гласник РС-Просветни гласник“, бр. 16/18)

16. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 5/11)

17. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/12)

18. Правилник о плану уџбеника („Службени гласник РС“ – Просветни гласник“, бр. 9/16, 10/16 – испр.,10/17)

19. Каталог уџбеника („Службени гласник РС- Просветни гласник“, бр. 9/16, 5/18, 4/19)

20. Каталог уџбеника за први и пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, бр.4/18, 2/19, 9/19)

21. Каталог уџбеника за други и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 6/19)

22. Правилник о степену и врсти образовања наставника, васпитача и стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 11/12, 15/13, 2/16, 10/16, 11/16, 2/17, 3/17,13/18)

23. Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно.васпитни рад из изборних предмета у основној школи („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 11/12, 15/13, 10/16, 11/16, 2/17, 11/17)

24. Правилник о стандардима услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 61/12)

„Службени лист АП Војводине“

1. Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину („Службени лист АП Војводине“, бр. 25/19)

Министарство просвете, науке и технолошког развоја

1. Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама за школску 2019/2020. годину, дел.бр.610-00-00625/2019-15 од 28.06.2019. године

2. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.1. Циљеви образовања и васпитања

Циљеви образовања и васпитања јесу:

- 1) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 2) стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
- 3) развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције, и укуса;
- 4) развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација уз вешто и ефикасно коришћење информационо – комуникационих технологија;
- 5) оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и у свакодневном животу;
- 6) развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
- 7) развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
- 8) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 9) развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
- 10) развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 11) развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- 12) развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења, и личне одговорности;
- 14) формирање ставова, уверења и система вредности, развоја личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, толеранције и уважавање различитости.

2.2. Општи исходи и стандарди образовања и васпитања

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца ,ученици и одрасли стекну знања,вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху , развоју и успеху њихових породица,заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца ,ученици и одрасли постижу опште исходе ,односно буду оспособљени да :

- 1) усвајају и изграђују знање ,примењују и размењују стечено знање ;
- 2) науче како да уче и користе свој ум;
- 3) идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
- 4) раде ефикасно са другима као чланови тима ,групе,организације и заједнице;
- 5) одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
- 6) прикупљају , анализирају ,организују и критички процењују информације;
- 7) ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним,визуелним и симболичким средствима;
- 8) ефикасно и критички користе науку и технологију,уз показивање одговорности према свом животу ,животу других и животној средини;
- 9) схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;
- 10) покрећу и спремно прихватају промене,преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остварење општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања ,кроз све облике ,начине и садржаје рада.

Стандарди образовања и васпитања обухватају:

- 1) опште и посебне стандарде знања ,вештина и вредносних ставова ученика и одраслих
- 2) стандарде знања , вештина и вредносних ставова за професију наставника и васпитача и њиховог професионалног развоја;
- 3) стандарде компетенција директора ,просветног инспектора и просветног саветника ;
- 4) стандарде квалитета уџбеника и наставних средстава;
- 5) стандарде квалитета рада установе.

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво,циклус,врсту образовања,образовни профил,разред,предмет ,односно модул.

Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања,односно образовним профилима.

Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима ,предметима односно модулима,на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.

За ученике коме је услед социјалне ускраћености,сметњи у развоју,инвалидитета и других разлога то потребно,посебни стандарди постигнућа.Могу да се прилагођавају сваком појединачно,уз стално праћење његовог развоја.

За ученике са изузетним способностима посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно,уз стално праћење развоја.

Образовни стандарди се примењују на све ученике. Образовни стандарди формулисани су на три нивоа постигнућа. Нивои образовних стандарда описују захтеве различите тежине, когнитивне комплексности и обима знања, од једноставнијих ка

сложеним. Сваки наредни ниво подразумева да је ученик савладао знања и вештине са претходног нивоа.

1. Основни ниво

На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења, то су функционална и трансферна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Овде су смештена и она знања и умења која нису једноставна, али су тако темељна да заслужују посебан напор, који је потребан да би њима овладали готово сви ученици.

2. Средњи ниво

На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

3. Напредни ниво

На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и налази се и у новим и нестандартним ситуацијама.

Детаљније образложење садржаја стандарда по нивоима, исказима и областима уз приказ одабраних задатака, којима се ти искази могу мерити, дати су у посебним приручницима за поједине наставне предмете, намењеним наставницима. Образовни стандарди се прилажу уз основни текст и чине његов саставни део.

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

3.1. Локалитет и окружење

У једном од најстаријих делова града, на територији Граднулице, 1938 на месту старе тзв. "граднуличке школе", подигнута је нова модерна школска зграда. Градњу је инвестирала Градска општина на земљишту које је откупила од Православне црквене општине. У темељу школе уграђена је боца са повељом чији текст гласи: "...грађанство града Петровграда високо ценећи народну просвету подиже ову нову основну школу у спомен блаженопочившег Витешког Краља Александра I Карађорђевића Ујединитеља која данашњим и будућим поколењима народне узданице и школској омладини, треба да послужи као топло гнездо у ком ће се "васпитавати, просвећивати и напајати духом науке". Након изградње, школа је добила назив "Витешки Краљ Александар I Ујединитељ, и носиће га све до 1954 год, када добија назив по прослављеном песнику Ђури Јакшићу, који је једно време и живео у Граднулици.

Највећи број ученика, данас школа уписује са ове територије, која броји око 9000 становника. Поред њих васпитно образовни рад похађа десет ученика из приградског насеља Јанков Мост, где се налази и једно издвојено комбиновано одељења (I-II-III раз) и једна група предшколске деце, у којима се настава одвија на румунском језику. Издвојено одељење је у саставу школе од 1992 године. Саобраћајне везе са приградским насељем су одличне у складу са почетком и крајем наставе.

У непосредној околини матичне школе су: Православна црква, које има све већи значај у животу житеља овог насеља, порта цркве је увек отворена за школску децу; амбуланта; предшколска установа из које стиже највише будућих ученика првог разреда наше школе; Месна заједница са којом школа има интезивну, континуирану, тесну сарадњу. Такође, значајна повезаност постоји са Месном заједницом у Јанков Мосту, која несебично помаже да услови рада у издвојеној подручној школи буду што бољи.

На подручју школе није лоцирана ни једна културна институција, те су ученици упућени на коришћење културно-уметничких садржаја у центру града.

3.2. Број школских зграда и објеката

3.2.1 Школски простор ,матична школа у Зрењанину

Намена простора	Површина у м ²	Норматив	Површина простора по уч.у м ²
Намена простора	Површина у м ²	Норматив	1.-4.р 5.-8
Површина школске зграде	2707 м ²	7,5м ² по уч.	10,25 9,50
Површина дворишта	250 м ²	5м ² по уч.	0,95 0,88
Повр. школ. спорт. терена	150 м ²	-	0,57 0,53
Површина зелених површина	800 м ²	-	3,03 2,80

3.2.2. Јанков Мост

Намена простора	Површина у м ²	Норматив	По уч.у м ²
Намена простора	Површина у м ²	Норматив	По уч.у м ²
Површина школске зграде	400 м ²	7,5м ²	50,00
Површина дворишта	270 м ²	5м ² по уч.	33,8
Површина зелених површина	1500 м ²		187,5

3.2.3. Школска зграда Зрењанин

Намена простора	Број просторија	Површина у м ²	Норматив 1,8-2м ² по уч. 1 – 4 р 5 –8р
Учионица опште намене	12	600	2,27 2,10
Кабинети	2	70	- 0,24
Школска радионица	2	70	- 0,24
Сала за физичко васп. са свлачионицама	1	350	1,32 1,22
Библиотека са читаоницом	1	150	0,57 0,53
Школска кух. и трпезарија	1	102	
Продужени боравак	1	50	25уч. 2м ²
Свечана сала са помоћним просторијама	1	300	1,13 1,05
Мултимедијална учионица	1	40	
Стручни сарадник	1	30	
Зборница	1	50	
Директор	1	50	
Административно особље	3	50	
Зграда за домаре	1	30	
Простор за помоћно особље	1	30	
Санитарни чворови	10	100	
Котларница	1	100	
Ходници	3	600	

3.2.4. Јанков Мост

Намена простора	Број просторија	Површина у м ²	Норматив 1,8-2м2по уч
Учионица опште намене	3	190	47,5
Учионица припремне предшколске групе	1	80	10
Зборница	1	20	
Библиотека	1	50	
Санитарни чворови	3	30	
Ходници	1	60	

Школска зграда у Зрењанину и у Јанков Мосту наменски су грађене, учионице су простране, светле а намештај је функционалан и одговара узрасту ученика.

Радна соба припремне предшколске групе у Јанков Мосту, такође је пространа, светла и унамештај је прилагођен узрасту ученика. У дворишту су реквизити за забаву: тобоган, љуљашка и клацкалица.

У Јанков Мосту недостаје сала за физичко васпитање тако да ученици овај предмет реализују у импровизованој учионици.

Школи у Зрењанину недостаје свлачионица уз салу за физичко васпитање, тако да се ученици пресвлаче у преграђеном ходнику, без основних хигијенских услова.

Зграда боравка у Зрењанину има три учионице, продужени боравак, трпезарију и ђачку кухињу, која испуњава све хигијенско – здравствене услове за поделу хране. Храна се дели у виду ђачке ужине (у две смене) и као два obroка (доручак и ручак) за ученике у продуженом боравку.

У главној згради неопходно је извршити и замену лименог крова, како би услови за рад били здрави и безбедни.

У циљу безбедности треба старе, дотрајале подове у горњем и доњем ходнику главне зграде заменити новим.

Грејање школе у Јанков Мосту је задовољавајуће, школски простор греје се уз помоћ лож – уља.

Ученицима је на располагању богата библиотека са око 7000 књига. Највећи број књига чини школска лектира али присутне су и књиге научно-популарне садржине, књиге савремених писаца за све узрасте. Стручна литература за наставнике износи око 1000 књига као и велики број часописа.

У школској 2019/2020. години матична школа броји укупно 257 ученика од I-IV разреда, распоређених у 12 одељења у којима се настава одвија на српском језику. Продужени боравак броји 25 ученика и адекватно је прилагођен дневном боравку деце. Опремљен је литературом, занимљивог је садржаја, касетофоном, ТВ пријемником, компјутером (са DVX додатком).

У издвојеној школи у Јанков Мосту у једном комбинованом одељењу (I,II и IV раз.) има 4 ученика и једној припремној предшколској групи има 5 васпитаника, док их је у средњој групи троје, који ће наставу слушати на румунском језику.

Матична школа ће радити, као и протеклих година у две смене, недељним смењивањем ученика. Одељење у Јанков Мосту, као и предшколска група, радиће само у преподневној смени.

Стручна спрема свих запослених наставника омогућава стручну заступљеност и квалитетну реализацију образовно -васпитног рада у школи.

3.3. Опремљеност наставним средствима

За успешну реализацију образовно – васпитног програма школа располаже потребним техничким и другим наставним средствима у задовољавајућем броју, а која су у добром стању, редовно се одржавају и допуњују новим.

Наставницима и стручним сарадницима омогућено је да користе рачунаре а што има утицаја на израду дидактичких материјала. Школа је опремљена са две учионице са 22 рачунара.

Матична школа

Наставна средства- назив	Предметна и разредна настава I - VIII
CD-радио касетофон	5
DVD	12
ТВ пријемник	12
Музички стуб	1
Камера	1
Синтисајзер	1
PC-рачунари	22
Ласерски штампач	17
Дигитални фото апарат	2
Видео – бим	6
Музички инструменти – клавир	1
Интерактивна табла	2
Фотокопир апарат	2
Скенер	2
Лап топ	10
Разгласни ситем за приредбе	1
Разгласни систем у школској згради	1

Јанков Мост

Наставна средства- назив	Разредна настава I – IV и припремна предшколска група
CD-радио касетофон	2
DVD	2
Мини линија	2
ТВ пријемник	2
PC-рачунари	3
Штампач	1
Музички инструменти – хармоника	1
Фото апарат	1
Видео пројектор	1
Пројекционо платно	1

3.4. ЉУДСКИ РЕСУРСИ(списак кадра)

ИМЕ ПРЕЗИМЕ НАСТАВНИ КА	ЗАДУЖЕЊА У ШКОЛИ	ГО Д. РА Д. СТ АЖ А	СТРУ ЧНИ ИСПИ Т ПОЛО ЖЕН ДАНА	СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ (АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ)	НЕ Д. Ч А С.	ГО Д. ЧА С.
ГОРДАНА КНЕЖЕВИЋ	НАСТАВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	19	18.03. 2001.	<ul style="list-style-type: none"> - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Настава математике у млађим разредима - Умеће комуникације - Описно оцењивање у функцији праћења развоја и напредовања ученика - Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Савремене образовне технологије ИКТ у настави - Бигз - Ефикасно дисциплиновање – Зимски сусрети учитеља - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Тематско планирање -Зимски сусрети учитеља 2018.- Амбијентална настава - Програм обуке наставника основне 	20	720

				<p>школе I циклуса за остваривање програма наставе и учења оријентисаних на процес и исходе учења</p> <p>-Сазнај,запамти и оживи ,будућност задиви</p>		
РАДОСНА. ВЛАЈКОВ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	28	07.05. 1993.	<ul style="list-style-type: none"> - Школско развојно планирање - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада... - Грађанско васпитање од I до IV р. - Буквар дечјих права - Описно оцењивање у функцији праћења развоја и напредовања - Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Дисциплина и партнерство породице и школе – мисаона активизација,комуникација,правила,управљање у групи - Дечији страхови као инхибитори напредовања у развоју и учењу - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - Учимо у музеју -Чувајући природу чувамо себе --Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних 	20	720

				<p>родитељских састанака</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тематско планирање - Програм обуке наставника основне школе I циклуса за остваривање програма наставе и учења оријентисаних на процес и исходе учења 		
<p>ЗОРАНА РАКИЋ</p>	<p>НАСТАВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ</p>	<p>18</p>	<p>15.05. 2002.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Имплементација курикулума - Израда школског програма и евалуација у образовању - Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада и примени описног оцењивања у првом разреду основне школе - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Настава математике у млађим разредима- клуб „Архимедес“ - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Ефикасно дисциплиновање: приступи и технике - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - Учимо у музеју --Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака - Програм обуке наставника основне школе I циклуса за остваривање програма наставе и учења оријентисаних на процес и исходе учења -Пројекат и предузетне школе -Зимски сусрети учитеља-2018 - Чувајући природу чувамо и себе - Сазнај,запамти,оживи и будћност задиви 	<p>20</p>	<p>720</p>

НАТАША СТАНИЋ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	34	12.6.1 989.	<ul style="list-style-type: none"> - Умеће комуникације - Азбука сарадње школе и породице - Настава математике у млађим разредима - Модуларни програм перманентне рачунарске обуке - Читањем и писањем до критичког мишљења - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД --Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Музичка култура у настави - ЛИковно стваралаштво - Унапређивање сарадње са родитељима као партнер у образовно – васпитном процесу - Искористи час 	20	720
ЉУБИЦА БЈЕЛОТОМ ИЋ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	29	22.04. 1991.	<ul style="list-style-type: none"> - Настава математике у млађим разредима - Модуларни програм перманентне рачунарске обуке - Читањем и писањем до критичког мишљења - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – препознавање и превазилажење сметњи у учењу код деце предшколског и школског узраста*** - Тренинг комуникацијских вештина и 	20	720

				<p>самопоуздања наставника</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Сингапурска математика – Од проблема до решења - Савремене образовне технологије – ИКТ у настави - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - УУЗР – Учитељ у свету линија,боја и облика -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Тематско планирање -Сазнај,запамти и оживи ,будућност задиви -Финансијска писменост 		
БИЉАНА ПЕРИН	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	13	10.02. 2010.	<ul style="list-style-type: none"> - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Упознавање света кроз географске појмове - Плес рукама-оригами, будимо исти и никада сам. -Здрави стилови живота „одговорно живљење“ - Стручна трибина „Разговор наставника о наставнику“ - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи 	20	720

				<ul style="list-style-type: none"> - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Сингапурска математика – Од проблема до решења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - УУЗР – Учитель у свету линија,боја и облика -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Тематско планирање - Сазнај,запамти и оживи ,будућност задиви - Унапређивање сарадње са родитељима као партнер у образовно-васпитном процесу 		
ЗОРИЦА ТРИФУНОВ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	28	17.12.1991.	<ul style="list-style-type: none"> - Школско развојно планирање - Заштита и унапређење психосоцијално развоја деце у основној школи и њихово менталног здравља - Подршка наставницима разредне наставе примени нивоа постигнућа у настави - Азбука сарадње школе и породице - Тајне читања лектире II - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Речи су прозори или зидови - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Савремене образовне технологије ИКТ у настави - Луткарство у настави 	20	720

				<ul style="list-style-type: none"> - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Музичка култура у настави -Унапређивање сарадње са родитељима као партнер у образовно-васпитном процесу - Искористи час - Ликовно стваралаштво 		
ЗОРИЦА ЈЕШИЋ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	21	12.05. 1995.	<ul style="list-style-type: none"> - Умеће комуникације - Заштита и унапређење психосоцијално развоја деце у основној школи - Подршка наставницима разредне наста примени нивоа постигнућа у настави - Азбука сарадње школе и породице - Тајне читања лектире II - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Децентрализација школског система -Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Управљање одељењем и креирање плана подршке за промену понашања - CEUP – конференција - Креативност у настави као фактор успешног учења - Савремене образовне технологије ИКТ у настави - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - Обука за припрему предлога пројеката -Предузетне школе -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање ин - 	20	720

				Унапређивање сарадње са родитељима као партнер у образовно-васпитном процесу терактивних родитељских састанака -Искористи час - Чувајући природу чувамо себе – еколошко васпитање деце		
ВЕСНА ЛУГОЊА	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	29	25.04. 1991.	- Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Подршка наставницима разредне наста примени нивоа постигнућа у настави - Настава математике у млађим разредима - Умеће комуникације - Литургија и образовање - Безбедно дете - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Зимски сусрети учитеља 2018- Амбијентална настава -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Савремени методички приступ дечијем ликовном стваралаштву - Финансијска писменост	20	720
МАРИНА МАЈНЕРИЋ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	36	01.12. 1987.	- Школско развојно планирање - Имплементација курикулума - Израда школског програма и евалуација у образовању - Подршка наставницима разредне наставе у примени нивоа постигнућа у настави и оцењивању у трећем и четвртном разреду	20	720

				<ul style="list-style-type: none"> - Умеће комуникације - Умеће одрастања - Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада и примени описног оцењивања у првом разреду основне школе - Децентрализација школског система - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Инклузија - Компетентан наставник између теорије и праксе - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Вршњачком подршком и занимљивијом наставом до не насиља у школи - Сингапурска математика – Од проблема до решења - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - УУЗР – Учитељ у свету линија,боја и облика -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Савремени методички приступ ликовном стваралаштву - Настава прсјентисана ка исходима учења – обука 		
--	--	--	--	---	--	--

СОЊА ВУЈАКОВИЋ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	23	09.04. 1998.	<ul style="list-style-type: none"> - Школско развојно планирање - Имплементација курикулума - Израда школског програма и евалуација у образовању - Подршка наставницима разредне наста примени нивоа постигнућа у настави и оцењивању у трећем и четвртном разреду - Умеће комуникације - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада и примени описног оцењивања у првом разреду основне школе - Грађанско васпитање (I+II р.) - Литургија и образовање - Буквар дечјих права - Деца и медији - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Разумевање инклузивне праксе - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Луткарство у настави и ваннаставним активностима - Радио драма и одељенска приредба у разредној настави - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - Математика и међупредметне компетенције у основној и средњој школи -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака Настава прсјентисана ка исходима учења – обука 	20	720
-------------------	---------------------------------	----	-----------------	---	----	-----

СВЕТЛАНА РАДИН	НАСТАВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	19	26.11. 2001.	<ul style="list-style-type: none"> - Подршка наставницима разредне наста примени нивоа постигнућа у настави и о у трећем и четвртном разреду основне шк - Умеће комуникације - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Едукативни семинар о правилној исхрани - Демонстрација радионице „Hobby & Art“ - Семинар о настави природних наука за учитеље I, II, III, V, VI део - Настава математике у млађим разредима- клуб „Архимедес“ - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Савремене образовне технолозије – ИКТ у настави - БИГЗ - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Међупредметни приступ настави и учењу и развој компетенција ученика Настава прсјентисана ка исходима учења – обука <ul style="list-style-type: none"> - Финансијска писменост 	20	720
-------------------	----------------------------------	----	-----------------	---	----	-----

НАДИЦА ЖЕРАВИЦА	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	26	16.12. 1993.	<ul style="list-style-type: none"> - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Речи су прозори или зидови - Рад са децом са посебним потребама - Умеће комуникације - Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Азбука сарадње школе и породице - Грађанско васпитање - Сметње - проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Зимски сусрети учитеља - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Вршњачком подршком и занимљивом наставом до не насиља у школи <p>Настава прсјентисана ка исходима учења - обука</p>	20	720
ЛИЈА ПЕТРИ	НАСТВНИК РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	33	26.11. 1990.	<ul style="list-style-type: none"> - Фокусирање проблема - Рада у комбинованим одељењима - Имплементација курикулума - Израда школског програма и евалуација у образовању - Умеће комуникације - Подршка наставницима разредне наста примени нивоа постигнућа у настави и оцењивању у трећем и четвртном разреду - Елементи школског програма - Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави - Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада и примени описног оцењивања у првом разреду - Сметње - проблеми у учењу 	21	756

				<ul style="list-style-type: none"> - Компетентан наставник између теорије и праксе - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака - Програм обуке наставника основне школе I циклуса за остваривање програма наставе и учења оријентисаних на процес и исходе учења 		
АНАМАРИА ШОКАРДА	ВАСПИТАЧ	12	30.03. 2001.	<ul style="list-style-type: none"> - Плес рукама - оригами, будумо исти и никада сами - Упознавање света кроз географске појмове у првом и другом циклусу - Здрави стилови живота, одговорно живљење - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака 	20	720

<p>САНДРА ПАЛАТИНУШ</p>	<p>НАСТ. ЕНГЛ. ЈЕЗ.</p>	<p>16</p>	<p>18.04. 2010.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активно учење- базични семинар - Програм стручног усавршавања за наставнике енглеског језика - ЕЛТ семинар - Умеће комуникације - Описмењавање срца - Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе - Израда мултимедијалних наставних садржаја - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД - Theme-Based Instruction in Teaching English to Young Learners, -Васпитана улога наставника у формирању личности детета и ученика -Програм обуке наставника основне школе I циклуса за остваривање програма наставе и учења оријентисаних на процес и исходе учења 	<p>20</p>	<p>720</p>
<p>МАЈА АЛМАЖАН</p>	<p>НАСТ. ЕНГЛ. ЈЕЗ.</p>	<p>7</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Assessment as a Factor of Motivation in Learning English - Описмењавање срца - Ка бољем разумевању - Асертивни тренинг-искуствени курс - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Практични приступи деце са аутизмом и АДХД -Theme-Based Instruction in Teaching English to Young Learners - Opšti i posebni standardi postignuća učenika 	<p>6</p>	<p>216</p>

БРАНКО МАРКОВИЋ	НАСТ. ВЕРСКЕ НАСТАВЕ	10			5	180
ГАБРИЕЛА ТОВИЗИ	НАСТАВНИК МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА	9	07.11. 2013.	<p>„Дигитална епоха“ 2.део – отворена школа</p> <p>„Дигитална епоха“ 3.део – отворена школа</p> <p>„Дигитална епоха“ 4.део – отворена школа</p> <p>„Активно-креативно учење“</p> <p>„Образовни-васпитни рад учитеља и неговање матерњег језика”</p> <p>„Сметње у учењу- препознавање и превазилажење сметњи у предшколском и школском узрасту“</p> <p>„Развијање и неговање комуникативних способности и вештина на матерњем језику код деце предшколског и школског узраста“</p> <p>„Асертивном комуникацијом до успеха“</p> <p>„Управљање одељењем и реирање плана подршке за промену понашања“</p> <p>„Иновативне методе, нови правци-актуелности у образовању на језицима националних мањина“</p> <p>„Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи“</p> <p>„Стручно усавршавање у служби обезбеђивања квалитета образовања – пример добре праксе“</p> <p>„Школа толеранције“</p> <p>„Разумевање текстова и метаморфоза наставе књижевности“</p> <p>„Лепа реч – комуникација у служби васпитања“</p> <p>„Унапређивање васпитно-образовног процеса“</p> <p>„Ефикасне технике за упознавање ученика”</p> <p>„Специфични верски и етнографски обичаји у дијаспори“</p> <p>„Васпитна улога наставника у формирању личности детета и ученика“</p> <p>„Неговање мађарског језика- како</p>	2	72

				унапредити усмено изражавање ученика основних школа, који похађају часове неговања мађарског језика“ „Неговање мађарског језика- како унапредити усмено изражавање ученика основних школа, који похађају часове неговања мађарског језика“		
ЈОВАНА МИЛИЋЕВ – РАДИШИЋ	ПСИХИЛОГ	19	25.04. 2005.	- Активно учење- базични семинар - Имплементација курикулума - Израда школског програма и евалуација у образовању - Умеће комуникације Васпитни проблеми ученика и како их превазићи - Азбука сарадње школе и породице - Сметње-проблеми у учењу - Сметње у учењу – *** - Тренинг комуникацијских вештина и самопоуздања наставника - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Настава прсјентисана ка исходима учења - обука - Финансијска писменост		
БРАНКА ЈАНЧИЋ	Педагог	15	13.03. 2008.	Реализација наставе грађанско васпитање у петом разреду Реализација наставе грађанско васпитање у шестом разреду Сигурна школа-живимо без насиља Помозимо природи Самовредновање у функцији развоја школе Реализација наставе грађанско васпитање у седмом разреду Инклузивно образовање и индивидуални образовни план		

				<p>Сви у школу-трибина Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршног испита Тимски рад и сарадња наставника у функцији осигурања квалитета рада установе Оцењивање ученика Обука за примену теста ТИП-1 Практични приступ деци са аутизмом и АДХД-ом Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи” (кат.број 1265) Превенцијом против наила, организовањем интерактивних родитељских састанака Улога наставника и васпитача у превенцији и превазилажењу насилног понашања и конфликтних ситуација Програм обуке наставника за реализацију наставе оријентисане ка исходима Инклузија у пракси Унапређивање сарадње са родитељима-родитељ као партнер Синдром сагоревања на послу-трибина</p>		
СВЕТЛАНА БАЧУЛОВ	БИБЛИОТЕКАР	16	29.05. 2007.	<ul style="list-style-type: none"> -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака -Савремено изучавање српског језика и књижевности и словенских језика као матерњих, инословенских и страних - Како помоћи детету да превазиђе кризне животне ситуације - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Разговор о књизи у школској библиотеци у функцији социјализације ученика и превенције вршњачког насиља - Унапређивање сарадње са родитељима – родитељ као партнер и ресурс у образовно-васпитном процесу 		

<p>ВЕСНА САКЕЛШЕК</p>	<p>ДИРЕКТОР ШКОЛЕ</p>	<p>29</p>	<p>19.11. 1992.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активно учење - Имплементација курикулума - Школа за младе - “ Репродуктивно здравље “ - Права деце и здравље - Трансакциона анализа - Бихејвиорално – когнитивна терапија - Безбедност ученика и студената у школама и на факултетима - Плес рукама - оригами, будумо исти и никада сами - Оцењивање ученика - Разумевање инклузивне праксе - Повећање компетенције наставника за квалитетније остваривање педагошке ефикасности рада на часу - Могућности за унапређивање сарадње и тимског рада у установи - Управљање одељењем и креирање климе подршке за промену понашања - Креативност у настави као фактор успешног учења -Васпитна улога наставника у формирању личности детета -Превенцијом против насиља,организовање интерактивних родитељских састанака 		
---------------------------	---------------------------	-----------	-------------------------	--	--	--

3.4.1. Посебна задужења наставника разредне наставе:

1. Записничар Савета родитеља – Зорица Јешић
2. Црвени крст – Соња Вујаковић
3. Дечији савез – Весна Лугоња
4. Председник Стручног већа учитеља- Зорица Трифунов
5. Кординатор I циклуса – Марина Мајнерић
6. Израда и усаглашавање распореда часова за разредну наставу – Марина Мајнерић
7. Координатор културних активности – Соња Вујаковић

3.5. ПОДАЦИ О УЧЕНИЦИМА ОД I-IV РАЗРЕДА

Од I-IV разреда уписано је 269 ученика, од којих 265 слуша наставу на српском језику и распоређено је у дванаест одељења, док 4 ученика слуша наставу на румунском језику у једном,комбинованом , одељењу у Јанков Мосту.

I разред

Наставни језик -српски језик 68 ученика
-румунски језик * ученик

II разред

Наставни језик -српски језик 67 ученика
-румунски језик 2 ученика

III разред

Наставни језик -српски језик 65 ученика
-румунски језик 1 ученик

IV разред

Наставни језик -српски језик 65 ученика
-румунски језик 1 ученик

3.5.1. АНАЛИЗА ТЕСТИРАЊА УЧЕНИКА ПРИЈАВЉЕНИХ ЗА УПИС У ПРВИ РАЗРЕД ЗА ШКОЛСКУ 2019/ 2020.

У први разред основне школе "Ђура Јакшић" уписано је 68 ученика. Сви ученици првог разреда ће наставу слушати у матичној школи, на српском језику, два ученика ће путовати из Јанков Моста. Укупно је уписано 37 дечака и 28 девојчице. У генерацији има два близаначка пара.

Ове године обавезу уписа имала су деца рођена 2012. године, као и деца рођена у прва два месеца 2013 . године.

Троје деце је упућено на Интерресорну комисију, ради одлагања поласка у школу(од којих и један близаначки пар) због уочених елемената психо –социјалне незрелости. Овој деци је одложен полазак у школу за једну годину. Највећи број ученика станује у непосредној близини школе, на територији МЗ Граднулица.

Пријављене ученике за упис тестирале су психолог и педагог школе Тестом зрелости за школу -ТЗШ плус, односно ТИП-ом1.

Деца су на тестирању показала следеће резултате:

Највећи број њих је у тестовној карегорији " просечне зрелости" , 43 деце, или 66,15%.

Надпросечну зрелост показало је седамнаесторо деце , или 26,15%, од чега су тринаесторо деце у тестовној категорији «изразите зрелости».

Код десеторо деце тестовно постигнуће одговара тзв. доњем просеку.

Код четворо деце добијено је исподпросечно постигнуће, или 6,15%, углавном јер реч је о слабије социјално стимулативним породицама, или, пак, слабијој пажњи деце при тестирању. У овој генерацији нема деце са озбиљнијим здравственим проблемима.

Приметно је, да је, из године у годину већи број деце са проблемима у организацији и одражавању пажње, што се често преплиће са недовољно јасно дефинисаним породичним правилима и постављеним границама. Такође, у порасту је и број деце са проблемима у изговору галасова(лакши, или тежи облик дислалије). Сви ови родитељи су упућени на почетак, или пак редовније похађање логопедског третмана, с обзиром да је изговор у тесној вези са почетним описмењавањем.

Као и сваке године, било је деце код које је графо-моторика лоша, као и држања оловке. Родитељи су индивидуално, као и на заједничком родитељском састанку усмерени на методе рада, како би се ови проблеми превазишли, или бар умањили.

Родитељи, код чије деце су уочени проблеми одржавања пажње, или пак проблеми у прилагођавању ситуацији, захтевима средине, усмерени су на јасније постављање граница у понашању код деце, доследност у захтевима, форсирање дететове самосталности, кроз рад и форсирање истрајности у њему.

Учитељима, који преузимају прве разреде, детаљно ће бити објашњене карактеристике сваког детета, што ће им олакшати индивидуални приступ код деце која имају неких специфичности развоја, било социјалног, интелектуалног, или емотивног, здравствених специфичности, или су пак у категорији надпросечних постигнућа, па учитељи у раду морају предвидети и ту врсту индивидуализације, за даровите.

У овој генерацији будућих ђака првака породице су већином целовите (у пет породица брак је разведен).

Што се тиче социјалног статуса породица, у 6 породица, или у 9,2% не ради ни један родитељ, док у 19 породице, или 29,2 % је незапослен један од родитеља. У 40 породица, или 61,5 % запослена су оба родитеља.

Структура образовног статуса родитеља је следећа:

- 53,8% родитеља има завршену средњу школу или занат.
- 34,6 % родитеља има високу, или вишу стручну спрему.
- 7,7 %има завршну основну школу.
- 4,6% нема потпуну основну школу.

4. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

4.1. ЛИСТА ПРЕДМЕТА У ПРВОМ РАЗРЕДУ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Српски језик	5	180	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃
Страни језик (Енглески језик)	2	72	Сандра Палатинуш
Математика	5	180	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃
Свет око нас	2	72	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃
Ликовна култура	1	36	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃
Музичка култура	1	36	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃
Физичко и здравствено васпитање	3	108	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин I ₃

Изборни програми :

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Верска настава	1	36	Бранко Марковић
Грађанско васпитање	1	36	Марина Мајнерић I ₁ Соња Вујаковић I ₂ Светлана Радин V ₃
Матерњи језик/говор са елементима националне културе	2	72	Габриела Товизи

Облици образовно –васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети,изборни програми и активности:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ КТИВНОСТИ
Редовна настава (обавезни предмети + изборни програм)	20	720	Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3
Пројектна настава	1	36	Сандра Палатинуш Бранко Марковић Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3
Допунска настава	1	36	Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3

Настава у природи

7-10 дана годишње

Остали облици образовно - васпитног рада

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ КТИВНОСТИ
Час одељенског старешине	1	36	Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3
Ваннаставне активности (наука,техника,култура,уме тност, медији и спорт)	2	72	Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3
Екскурзија	1 дан годишње		Марина Мајнерић I1 Соња Вујаковић I2 Светлана Радин I3

4.2. ЛИСТА ПРЕДМЕТА У ДРУГОМ РАЗРЕДУ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Српски језик	5	180	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3
Матерњи језик припадника националних мањина – румунски језик	5	180	Лија Петри П4
Српски језик као нематерњи језик	2	72	Лија Петри П4
Математика	5	180	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3 Лија ПетриП4
Свет око нас	2	72	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3 Лија ПетриП4
Ликовна култура	2	72	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3 Лија ПетриП4
Музичка култура	1	36	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3 Лија ПетриП4
Физичко и здравствено васпитање	3	108	Гордана Кнежевић П1 Радосна ВлајковП2 Зорана РакићП3 Лија ПетриП4
Енглески језик	2	72	Сандра Палатинуш

Изборни програми:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Верска настава	1	36	Бранко Марковић
Грађанско васпитање	1	36	Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Матерњи језик – говор са елементима националне културе(мађарски језик)	2	72	Габриела Товизи

Облици образовно –васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети,изборни програми и активности

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Редовна настава	21/23	756/828	Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Пројектна настава	1	36	Сандра Палатинуш Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Допунска настава	1	36	Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Настава у природи	7 дана годишње		Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4

Остали облици образовно- васпитног рада:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Час одељенског старешине	1	36	Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Ваннаставне активности	1-2	36-72	Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4
Екскурзија	1 дан годишње		Гордана Кнежевић П1 Радосна Влајков П2 Зорана Ракић П3 Лија Петри П4

4.3. ЛИСТА ПРЕДМЕТА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Српски језик	5	180	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂
Румунски језик	5	180	Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Српски језик како нематерњи	3	108	Лија Петри III ₄
Математика	5	180	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂ Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Свет око нас	2	72	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂ Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Ликовна култура	2	72	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂ Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Музичка култура	1	36	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂ Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Физичко васпитање	3	108	Наташа Станић III ₁ Љубица Бјелотомић III ₂ Биљана Перин III ₃ Лија Петри III ₄
Енглески језик	2	72	Сандра Палатинуш

Изборни наставни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Верска настава	1	36	Бранко Марковић
Грађанско васпитање	1	36	Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3
Чувари природе	1	36	Лија Петри III4 Биљана Перин III3 Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2
Народна традиција	1	36	Лија Петри III4 Биљана Перин III3 Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2
Матерњи језик – говор са елементима националне културе(мађарски јез.)	2	76	Лија Петри III4 Габриела Товизи

Остали облици образовно- васпитног рада:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Допунска настава	1	36	Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3 Лија Петри III4
Час одељенског старешине	1	36	Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3 Лија Петри III4
Друштвене, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36	Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3 Лија Петри III4
Екскурзија	1 дан годишње		Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3 Лија Петри III4
Настава у природи	7-10 дана годишње		Наташа Станић III1 Љубица Бјелотомић III2 Биљана Перин III3 Лија Петри III4

4.4. ЛИСТА ПРЕДМЕТА У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Српски језик	5	180	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
румунски језик	5	180	Лија Петри IV ₄
Српски језик као нематерњи језик	3	108	Лија Петри IV ₄
Математика	5	180	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
Свет око нас	2	72	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
Ликовна култура	2	72	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
Музичка култура	1	36	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
Физичко васпитање	3	108	Зорица Трифунов IV ₁ Зорица Јешић IV ₂ Весна Лугоња IV ₃ Лија Петри IV ₄
Енглески језик	2	72	Лија Петри IV ₄ Сандра Палатинуш

Изборни наставни предмети:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Верска настава	1	36	Бранко Марковић
Грађанско васпитање	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4
Чувари природе	1	36	Лија Петри IV4
Народна традиција	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3
Матерњи језик – говор са елементима националне културе	2	72	Габриела Товизи

Остали облици образовно- васпитног рада:

ПРЕДМЕТ	НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА	ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ
Допунска настава	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4
Додатни рад	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3
Час одељенског старешине	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4
Друштвене, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4

Екскурзија	1дан годишње	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4
Настава у природи	7-10 дана годишње	Зорица Трифунов IV1 Зорица Јешић IV2 Весна Лугоња IV3 Лија Петри IV4

5. ГОДИШЊИ И НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА ЗА УЧЕНИКЕ од I до IV РАЗРЕДА

- Годишњи фонд часова за ученике првог разреда износи 684 часова. Ученици првог разреда имају недељно 19 часова и 5 часа осталих активности.
- Годишњи фонд часова за ученике другог разреда износи 720 часова. Ученици другог разреда имају недељно 20 часова и 4 часа осталих активности.
- Годишњи фонд часова за ученике трећег разреда износи 720 часова, а недељни фонд је 20 часова и 4 часа осталих активности.
- Годишњи фонд часова за ученике четвртог разреда износи 720 часова, а недељни фонд је 20 часова и 5 часова осталих активности.

- Ученици који наставу слушају на румунском језику у првом разреду имају 756 часа годишње, а недељно 21 часа и 4 часа осталих активности.
- Ученици који наставу слушају на румунском језику у другом разреду имају 900 часа годишње, а недељно 22 часа и 4 часа осталих активности.
- Ученици четвртог разреда, румунско одељење – годишњи фонд је 936, а недељни фонд је 23 часа и 4 часа осталих активности.

Ученик у I циклусу има до 19 час наставе недељно, односно до 5 часова наставе дневно.

Ученик који наставу слуша на језику националне мањине има до 21 часа наставе недељно.

У недељни број часова не рачунају се часови из изборних предмета и ваннаставних активности.

Часови се могу увећати до три часа недељно осталим активностима планираним школским програмом.

6. ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА У ПРВОМ РАЗРЕДУ

6.1. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ ПРВОМ РАЗРЕДУ

6.1.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Монографски поступак

Област/тема		Укупн о
Назив	Исходи предмета	
Почетно читање и писање	<ul style="list-style-type: none"> - разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; 	90
Књижевност	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмски текст; - одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; - изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; - препозна загонетку и разуме њено значење; - препозна басну и разуме њено значење; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; - пронађе информације експлицитно изнете у тексту. - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; 	45
Језик (граматика, правопис и ортографија)	<ul style="list-style-type: none"> - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - разликује слово, реч и реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово; 	10

<p>Језичка култура (говорење, слушање, писање, читање)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окружења; - бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - писмено одговара на постављена питања; - пронађе информације експлицитно изнете у тексту. 	<p>35</p>
<p>Укупно</p>		<p>180</p>

Комплексни поступак

Исходи	Ред. број	Наставна тема	Број часова			
			Обрада	Утврђивање	Провера	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> – разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; – влада основном техником читања и писања ћириличног текста; – разуме оно што прочита; – активно слуша и разуме садржај књижевно уметничког текста који му се чита; – препозна песму, причу и драмски текст; одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; – уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – изрази својемишљење о понашању ликова у 		<ul style="list-style-type: none"> • Почетно читање и писање • Књижевност • Језик (Граматика, правопис и ортоепија) • Језичка култура (говорење, слушање, писање, читање) 				
	1.	Прва и друга етапа (припрема за почетно читање и писање слова)	30	10	/	40
	2.	Трећа етапа (усвајање и савлађивање писања писаним словима, изграђивање правилне технике читања и разумевања прочитаног, организовање говорних и писаних вежби (штампаним словима).	40	10	/	50

<p>књижевном делу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознавагонетку и разуме њено значење; – препозна басну и разуме њено значење; – разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; – правилно употреби велико слово; – учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; – обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; – усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – усмено описује ствари из непосредног окружења; – бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – пажљиво и културно слуша саговорнике; – слуша, разуме и парафразира поруку; – слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; 	<p>3.</p>	<p>Четврта етапа (усавршавање логичког читања и стицање потребне брзине, увођење у изражајно читање, изграђивање дечјег рукописа, даље изграђивање усменог и писменог изражавања.)</p>	<p>56</p>	<p>30</p>	<p>4</p>	<p>90</p>
---	-----------	--	-----------	-----------	----------	-----------

<ul style="list-style-type: none"> – примењује основна правописна правила; – пише читко и уредно; – писмено одговара на постављена питања; – спаја више реченица у краћу целину; – пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; – гласно чита, правилно и са разумевањем; – тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; – пронађе информације експлицитно изнете у тексту. 						
Укупно часова		126	50	4	180	

6.1.2.ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

72 часа годишње/2 часа недељно

Наставне области	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Број часова
I Welcome to Happy House	- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	9
II Pens and pencils	- представи себе и другог; - разуме јесно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих;	8
III Come and play	- даје кратка и једноставна упутства и налоге; - разуме позив и реагује на њега; -упути позив на заједничку активност; - разуме кратке и једноставне мобле и реагује на њих;	10
IV Me and my family	- упути кратке и једноставне молбе; - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;	3
V Dressing up	- упути једноставне честитке; - пропозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења;	8
VI Happy birthday	- разуме једноставне описе живих бића, предмета и места; - опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;	6
VII Party time	- изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	3
VIII Bathtime	- разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружа кратка и једноставна обавештења о положају у простору;	10
IX Animal friends	- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање /неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;	11
X Festivals	- тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разуме једноставне исказе за изражавање допадање /недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језички средствима.	4

6.1.3. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
МАТЕМАТИКА

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Област/тема				Укупно
Ред. број	Назив	Исходи предмета На крају разреда ученик ће да:		
1.	Геометрија	Положај, величина и облик предмета	<ul style="list-style-type: none"> - одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; 	27
		Линије	<ul style="list-style-type: none"> - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира; 	
2.	Бројеви	<ul style="list-style-type: none"> - броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање; сабирака ради лакшег рачунања - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; 	146	
3.	Мерење и мере	<ul style="list-style-type: none"> - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. 	7	
Укупно				180

6.1.4. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
СВЕТ ОКО НАС

72ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Ред. број	Област/тема	Исходи предмета	
1.	Ја и други	- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;	8
2.	Породични дом, школа	- придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења;	10
3.	Здравље и безбедност	- примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	9
4.	Оријентац ија у времену и простору	- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;	9
5.	Човек ствара	- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;	9
6.	Разноврсно ст природе	- препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - уочава разноврсност биљака и животиња на основу	30

		<p>спољашњег изгледа;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом; - свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом. 	
Укупно			72

6.1.5. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Ред. број	Област/тема	Исходи предмета	Број часова
1.	Ликовна култура и окружење (простор, Уметничка занимања и продукти, установе културе)	- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.	6
2.	Односи у видном пољу (облици, положај облика у простору и у равни, кретање, светлост и сенка)	- одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;	10
3.	Обликовање (материјал и прибор, обликовање скулптуре, обликовање цртежа, обликовање слике, преобликовање, различите информације као мотивација за стваралачки рад)	- црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - обликује једноставне фигуре од меког материјала; - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену	14
4.	Споразумевање (читање визуелних информација, знак, традиција, не вербално изражавање)	- преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;	6
Укупно			36

6.1.6. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Ред. број	Област/тема	Исходи предмета	Број часова
1.	Слушање музике	<ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; - разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; - препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; - повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; - поштује договорена правила понашања при слушању музике; 	8
2.	Извођење музике	<ul style="list-style-type: none"> - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - изговара у ритму уз покрет бројалице; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; 	25
3.	Музичко стваралаштво	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - направи дечје ритмичке инструменте; - ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај. 	3
Укупно			36

6. 1.7. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И
ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

		Област/тема	Укупно	
Ред. број	Назив	Исходи предмета		
1.	Физичке способности	<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; 	10	
2.	Моторичке вештине	Ходање	<ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; 	87
Скакања и прескакања				
Бацања и хватања				
Пузања, вишења, упори и пењања				
Вежбе на тлу				
Вежбе равнотеже				
Вежбе са реквизитима				
Плес и ритмика				
Полигони				
	Физичка и здравствена култура	Култура вежбања и играња	<ul style="list-style-type: none"> - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног 	11
		Здравствено васпитање		

		стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.	
			Укупно 108

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ 1.разред за школску 2019/2020.год

Рад на реализацији програма здравственог васпитања одвијаће се у оквиру 36 часова годишње кроз часове:

- редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме других предмета;
- ваннаставних активности
- ваншколских активности

ЦИЉ И ЗАДАЦИ	Тема
<p>ОПШТИ ЦИЉ- интегрисаних садржаја здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима ,вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања , кроз учење засновано на искуству, да упознају себе, своје окружење и развију способности за здрав живот.</p> <p>ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ здравственог васпитања су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање логичког мишљења и оспособљавање за самостално учење и активно проналажење информација; - развијање радозналости и еколошке свести; - стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације међу људима; - упоређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље; - остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља; - подстицање родитеља на активности за унапређење здравља деце; - развијање мотивације ученика у односу на здравље и здрав стил живота; - подстицање ваннаставних активности осмишљеним акцијама за унапређевање здравља на нивоу локалне заједнице; - мотивисање ученика за понашање којечува здравље; - пораст нивоа свести о ризичном понашању као „узрочнику“ низа здравствених проблема; 	I Тема - Ово сам ја
	II Тема – Шта знам о здрављу
	III Тема – Дневни ритам
	IV Тема – Хигијена
	V Тема – Исхрана и њен значај за здрав живот

6.2. ПРОГРАМИ ЗА ИЗБОРНЕ ПРГРАМЕ У
ПРВОМ РАЗРЕДУ

6.2.1. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ: ВЕРСКА НАСТАВА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I Човек је икона Божија	- Пружање целовитог православног погледа на свет и живот;	6 (4+2)
II Бог је заједница личности Оца Сина и Светох Духа	- Прихватање да је постојање израз заједништва личности, а	8 (6+2)
III Човек као биће заједнице	да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу;	4 (2+2)
IV Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом	- Уочавање да љубав човека према другим људима и природи њима даје	6 (4+2)
V Исус Христос је посредник између Бога и створене природе	непоновљиву вредност и постојање;	4 (2+2)
VI Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом	- Препознати да је човек икона Божија управо због тога што може да друга бића ћини непоновљивим.	4 (2+2)
VII Православна иконографија показује свет и човека у заједници са Богом		2 (1+1)
		2 (1+1)

6.2.2. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ: ГРАЂАНСКО
ВАСПИТАЊЕ

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:		
– наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује;		Идентитет
– уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу;		Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо.
– понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других;		Таленти и интересовања која поседујемо.
– препозна код себе и других основна осећања;		Наше сличности и разлике.
– препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима;	ЉУДСКА ПРАВА	Потребе и права
– преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву;	Ја и други у одељењу	Разлике између жеља и основних животних потреба.
– тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;		Права детета
– разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима;		Кршење и заштита права
– комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Препознавање кршења права детета.
– слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати	Одељење/група као заједница	Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима. Функционисање заједнице Одељење/група као заједница.
		Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига

<p>другачије мишљење;</p> <p>– сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;</p> <p>– договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима;</p> <p>– својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;</p> <p>– препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати;</p> <p>– заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;</p> <p>– учествује у изради плана једноставне акције;</p> <p>– са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;</p> <p>– доприноси промоцији акције;</p> <p>– на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>Комуникација и сарадња</p>	<p>за друге, толерантност, праведност, поштење.</p> <p>Уважавање различитости.</p> <p>Правила у одељењу/групи и њихова функција.</p> <p>Одлучивање у одељењу/групи.</p> <p>Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.</p> <p>Комуникација</p> <p>Слушање/неслушање.</p> <p>Кад разговарамо држимо се теме.</p> <p>Изношење мишљења.</p> <p>Уважавање саговорника.</p> <p>Сарадња</p> <p>Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.</p> <p>Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи</p> <p>Кораци у планирању и извођењу акције.</p>
	<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Акција одељења/групе</p>	<p>Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу.</p> <p>Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити.</p> <p>Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације.</p> <p>Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и</p>

сл.

Промоција акције на нивоу школе
– приказивање другим одељењима,
родитељима и сл., прављење
постера или паноа, објављивање
прилога у школском листу.

Вредновање акције – чиме смо
задовољни, шта је могло бити
боље.

6.2.3. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ:
Матерњи језик/говор са елементима националне културе(мађарски језик)

72 часа годишње / 2 часа недељно

Рб. теме	Рб. часова по теми	Назив теме	обрада	Утвр-ђи-вање	Систе-мати-зација
1.	8	Családi kör	4	2	2
2.	10	Az őszi ajándékai	6	2	2
3.	8	Körbe-körbe	4	2	2
4.	6	Ünnepre fel!	2	2	2
5.	6	A tél örömei	3	2	1
6.	8	A beszédkésztség fejlesztése	2	3	3
7.	8	Itt a tavasz	2	5	1
8.	8	A játék öröme	5	3	
9.	6	A beszédkésztség fejlesztése	2	3	1
10.	4	Színes világ	2	1	1
укупно	72		32	25	15

**6.3. ПРОГРАМИ ЗА ОБЛИКЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА
КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ,
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ**

6.3.1. ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
1 час недељно / 36 часова годишње

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – I₁

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редн и број	Назив пројекта / –трајање	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Временска артикулација											
			I X	X	X I	XI I	I	I I	I I	II I	I V	V I		
1.	СРЕЋКОПУТОВ ИЋ-ПОКАЗАТЕЉ Трајање: 7 часова	-рад у групи, сарадња -способност решавање проблема, доношење одлука -планирање *српски језик: учествује у вођеном и слободном разговору; усмено описује ствари из непосредног окружења *математика: одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; црта пра ву линију и дуж уз помоћ лењира; *свет око нас: снађе се у простору помоћу просторних одредница- напред/назад, лево/де сно, горе /доле и карактеристичних објеката; посматрање м и опицивањем предмета одреди својство материјала: тврдо/мек о, про видно/непровидно,	4	3										

		<p>храпаво/глатко *ликовна култура:користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;преве де једн оставне појмове и информације у ликовни рад; *грађанско васпитање: сарађује и преузима различите улоге у групи;са другим ученицима доприноси промоцији акције и вреднује је;</p>										
2.	<p>ЧАРОЛИЈА ПРАЗНИКА Трајање: 9 часова</p>	<p>-рад у групи,сарадња -усвајање нових начина рада -поштовање рокова и преузимање одговорности *српски језик:препозна песму,причу и драмски текст; учествује у сценском извођењу текста;пише читко и уредно; *математика:разликуј е новча- не апоене од 100 динара и упореди њихову вредност; *свет око нас:чува своју,шко-ску и имовину других;придр-жава се договорених правила; *ликовна култура:изрази, материјалом и техником по избору,своје</p>		2	4	3						

		<p>замисли, доживљаје, у тиске, сећања, опажања; *грађанско васпитање: сарађује и преузима различите улоге у групи, са другим ученицима доприноси промоцији акције и вреднује је; *музичка култура: учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p>												
3.	<p>ВЕЛИКО-ВЕЋЕ-НАЈВЕЋЕ Трајање: 7 часова</p>	<p>-рад у групи, сарадња - укључивање/искључивање рачунара - коришћење програма за цртање *српски језик: разуме оно што прочита; напамет говори краће књижевне текстове; слуша, разуме и парафризира поруку; *свет око нас: се понаша тако да уважава различитост својих вршњака и других људи; *грађанско васпитање: сарађује и преузима различите улоге у групи са другим ученицима доприноси промоцији акције и вреднује је. *музичка култура: учествује у школским приредбама и</p>				2	4		1					

		манифестацијама;												
4.	ШАРЕНО-СВЕ ЈЕ ШАРЕНО Трајање: 5 часова	-рад у групи,сарадња -доношење одлука -усвајање нових начина рада -поштовање рокова и преузимање одговорности *српски језик:усмено описује ствари из непосредног окружења;пронађе информа ције експлицитно изнете у тексту; *свет око нас:учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; *ликовна култура: изрази,материјалом и техником по избору, својезамисли,доживљ аје,ути ске,сећања и опажања; *музичка култура: пева по слуху песме разли читог садржаја и располо жења;								3	2			
5.	ДОБРО ДРВО Трајање: 8 часова	-рад у групи,сарадња -усвајање нових начина рада -способност решавање проблема,доношење одлука -планирање *српски језик:учествује у сценском извођењу текста;пажљиво и културно слуша саговорнике; учтиво учествује у вођеном									2	4	2	

		<p>и слободном разговору; препозна загонетку и разуме њено значење; *свет око нас: препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољног изгледа; разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; повезује резултате учења и рада са уложеним трудом; *ликовна култура: изрази, материјалом и техником по избору; одабере, самостално, начин спајања два материјала; *музичка култура: учествује у школским приредбама и манифестацијама, пева по суху народне песме музичке игре; *грађанско васпитање: сарађује и преузима различите улоге у групи; доприноси промоцији акције и вреднује је.</p>																	
1.	Полугодиште 16 часова																		
2.	Полугодиште 20 часова																		
	Укупно 36 часова																		
Укупно 36 часова																			

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – I₂

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редни број	Назив пројекта / –трајање	Исходи Ученикће бити у стању да:	Временска артикулација										
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Срећкопутовић Путоказатељ Прво и друго полугодиште	<ul style="list-style-type: none"> - Сналажење у простору помоћу просторних одредница: напред-назад; лево- десно; горе- доле и карактеристичних објеката. - Чува школску имовину. - Придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши. - Правовремено и примерено ситуацији исказује своје основне животне потребе за храном, водом, и одласком у тоалет. - Одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло. - Подстицати децју креативност нуђењем различитих материјала. - Преноси једноставне појмове и информације у ликовни рад. - Уме да одреди десну и леву страну тела. - Уме да лоцира положај предмета или особа у односу на себе. - Усваја математичке појмове веће- мање; 	5	4	4	4	2	3		5	2	4	3

		<p>дуже- краће;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развија логичко закључивање. - Учествује и сарађује са вршњацима у заједничким активностима. - Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплаве, земљотреси, пожар. - Правилно изговара и пише кратке и потпуне реченице једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, пажњом; пажљиво саслуша саговорника; бира и користи одговарајуће речи у говору. 																	
Укупно 36 часова																			

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – I₃

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редни број	Назив пројекта/ трајање	ИСХОДИ Након реализације пројекта ученик би требало да буде у стању да:	БР . Ч.	Временска артикулација												
				IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	УВОДНИ ЧАС Трајање: 1 час	- ученици и родитељи су упознати с начином реализације пројектне наставе, као и њеном улогом у стицању и развијању знања, вештина и умења ученика.	1	1												
2.	КАД ГОД МОЖЕШ РЕЦИКЛИРАЈ Трајање : 4 часа	Српски језик <ul style="list-style-type: none"> • ученици умеју дасамостално пронађу информације експлицитно изнете у тексту • активно слуша и разуме садржаје књижевно уметничког текста Свет око нас <ul style="list-style-type: none"> • разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења • одлаже отпад на предвиђена места ; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; Ликовна култура <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим 	4	3	1											

		<p>подлогама и форматима папира ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције и вреднује је 											
3.	<p>МОЈА ШКОЛА</p> <p>Трајање: 4 часа</p>	<p>Српски језик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • усмено описује ствари из непосредног окружења; <p>Свет око нас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; • придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; • чува своју, школску и имовину других; <p>Ликовна култура:</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Музичка култура:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пева по слуху песме различитог 	4		3	1							

		<p>садржаја и расположења;</p> <p>Грађанско васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује с другима и преузима различите улоге у групи. • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима; • доприноси промоцији акције и вреднује је. <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи самостално или уз помоћ одраслих доступне носиоце звука; • користи самостално или уз помоћ одраслих камеру мобилног телефона; <p>зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја;</p>												
4.	НЕК СЕ ЧУЈЕ, НЕК СЕ ЗНА КО СЕ ЛЕПО ПОНАША	<ul style="list-style-type: none"> • Српски језик: • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; 	5			5								

	Трајање: 5 часова	<ul style="list-style-type: none"> • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • усмено описује ствари из непосредног окружења; • Свет око нас: • придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; • повезује резултате учења и рада са уложеним трудом; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; • Ликовна култура: • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; • Грађанско васпитање: • сарађује с другима и преузима различите улоге у групи. • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспитује своје поступке и 											
--	-------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>прихвата да не мора увек да буде у праву;</p> <ul style="list-style-type: none"> • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима; • доприноси промоцији акције и вреднује је. • ИКТ: • користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника; • правилно седи при раду за рачунаром; • зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; 											
5.	<p>БЕЗБЕДНО У САОБРАЋА ЈУ</p> <p>Трајање: 3</p>	<p>Српски језик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; • обликује усмену 	3				3						

	<p>часа</p>	<p>поруку служећи се одговарајућим речима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено описује ствари из непосредног окружења; <p>Свет око нас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; • повезује резултате учења и рада са уложеним трудом; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; <p>Физичко васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; <p>Ликовна култура:</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује с другима и преузима различите улоге у 									
--	-------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>групи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима; • доприноси промоцији акције и вреднује је. <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника; • уме да правилно укључи и искључи рачунар; • правилно седи при раду за рачунаром; • зна да наведе могуће последице 																	
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја;												
6.	ЧУВАМО НАШУ ОКОЛИНУ Трајање: 5 часова	<p>Српски језик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • усмено описује ствари из непосредног окружења; • пажљиво и културно слуша саговорнике; <p>Свет око нас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; • се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; • повезује резултате учења и рада са уложеним трудом; • разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; • сарађује са вршњацима у 	5					3	2					

		<p>заједничким активностима;</p> <p>Ликовна култура:</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује с другима и преузима различите улоге у групи. • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у 																	
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције и вреднује је. <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника; • правилно седи при раду за рачунаром; • зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; 											
7.	<p>МЕНИ ТРЕБА ЗДРАВА ХРАНА</p> <p>Трајање: 6 часова</p>	<p>Српски језик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • усмено описује ствари из непосредног окружења; <p>Свет око нас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; • схвата значај 	6					2	4				

		<p>поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву;</p> <ul style="list-style-type: none"> • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима; • доприноси промоцији акције и вреднује је. <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уме да правилно укључи, покрене програм за цртање, користи одговарајуће алатке овог програма, сачува свој цртеж и искључи рачунар; • правилно седи при раду за рачунаром; • зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; 												
8.	ГОЗБА ЗА	Српски језик:	4										2	2

	<p>ПТИЦЕ</p> <p>Трајање: 4 часова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у тексту • гласно чита, правилно и са разумевањем; • спаја више реченица у краћу целину <p>Свет око нас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа • се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу <p>Ликовна култура:</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад • преобликује, сам или у сарадњи • сарађује с другима и преузима различите улоге у групи. • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспи са другима, употреб не предмете мењајући им намену ; • користи материјал и 									
--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>прибор у складу са инструкцијама</p> <p>Грађанско васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника; • правилно седи при раду за рачунаром; • зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; 											
9.	<p>У ПОТРАЗИ ЗА ЗМАЈЕМ</p> <p>Трајање: 3 часова</p>	<p>Српски језик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • влада основном техником читања и писања ћириличног текста; • разуме оно што прочита; • активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; • препозна песму, причу и драмски текст; • напамет говори краће књижевне текстове; • учествује у сценском извођењу текста; • гласно чита, правилно и са 	3									2	1

		<p>другима и преузима различите улоге у групи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; • преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; • комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење; • слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати различито мишљење: • договара се с другима и одлучује у доношењу одељењских правила и понаша се у складу са њима; • доприноси промоцији акције и вреднује је. <p>ИКТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника; • уме да правилно укључи и искључи рачунар; • правилно седи при раду за 																	
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>рачунаром;</p> <ul style="list-style-type: none"> • зна да наведе могуће последице по здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; 												
10.		<ul style="list-style-type: none"> • представља пројекте са освртом на њихову реализацију; • даје препоруке за унапређивање. 	1											1
УКУП НО: 36		36												

6.3.2 ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ПО ПРЕДМЕТИМА У ПРВОМ РАЗРЕДУ

У циљу индивидуалног развоја у савременој основној школи врши се диференцирани приступ ученицима. Међу диференцираним видовима образовно-васпитног рада је и допунска настава. Допунска настава је по својим могућностима веома прикладна за ученике који заостају у редовној. Допунска настава је по својим задацима и намени ваннаставна активност.

СРПСКИ ЈЕЗИК – 18 часова

ОБЛАСТ	I ₁	I ₂	I ₃
	број часова		
1. Вештина читања и разумевање прочитаног	12	12	12
2. Писано изражавање	3	3	3
3. Граматика и лексикологија	2	2	2
4. Књижевност	1	1	1

МАТЕМАТИКА – 18 часова

ОБЛАСТ	I ₁	I ₂	I ₃
	број часова		
1. Природни бројеви и операције са њима	14	14	14
2. Геометрија	3	3	3
3. Разломци	/	/	/
4. Мерење и мере	1	1	1

6.3.3. ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Организација и реализација наставе у природи се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70. став 3, а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете, науке и технолошког развоја .

Могуће дестинације:	Време реализације	Циљеви	задаци	Број дана
Дивчибаре Лепенски вир Златибор Орашац Гучево Тара	Пролетће	<ul style="list-style-type: none"> – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, 	<ul style="list-style-type: none"> – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи 	7 – 10 дана

		<p>културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.</p>	<p>појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.</p>	
--	--	--	--	--

Наставник се стара о организацији и реализацији редовне наставе и предвиђених активности, као и о безбедности ученика за време трајања наставе у природи.

Приликом реализације наставе у природи, наставник треба да уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

Приликом остваривања програма наставе у природи што више наставних и ваннаставних активности треба реализовати у природном окружењу – уз смењивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

Настава у природи може да се реализује за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7-10 дана уз сагласност родитеља, за најмање 80% ученика истог разреда. Изузетно, настава у природи може да се организује за ученике одељења у којем писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика.

6.4 ПРОГРАМИ ОСТАЛИХ ОБЛИКА ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА

**6.4.1.ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ
36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАС НЕДЕЉНО**

ПРВИ РАЗРЕД	I	Ја у школи
	II	Здравље и безбедност
	III	Ненасилна комуникација
	IV	Како учити
	V	Савремена технологија
	VI	Празници
	VII	Рециклажа

На часовима одељенског старешине уз корелацију обавезних и изборних предмета и сарадњом сарадника из здравствених и рекреативних установа реализоваће се здравствено васпитање кроз предмет Час са следећим наставним садржајима који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих организационих форми рада на нивоу школе.

Овим програмом обухваћено је и предложено више тема. Одељенски старешина ће у сарадњи са школским психологом одабрати по две теме у зависности од узраста ученика и ситуације у одељењу.

Разред	Тема
1.разред	<ol style="list-style-type: none"> 1. Како да родитељ помогне ђаку прваку у стицању радних навика 2. Шта је „Буквар дечјих права“ (РПШ) 3. Толеранција- појам и значење (РПШ) 4. Комуникација и васпитање

6.4.2.ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА - 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ – 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

У I циклусу вананаставне активности изводе се у оквиру одељења и сваки учитељ је и непосредни инструктор. Часови ваннаставних активности изводе се по завршетку наставе.

Вананаставне активности ученика представљају све облике васпитно – образовног рада којима се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развија интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Њима се битно доприноси социјализацији потреба и мотив деце, усклађивању личних и друштвених интереса, свестраном и слободном васпитању ученика. Својим садржајима и облицима слободне активности обогаћују програмску структуру школе и повезују је са друштвеном средином.

Ваннаставне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:

- подстичу разноврсније видове стваралаштва
- буде и задовољавају интелектуалну радозналост
- пружају прилике и услове за заједничку игру, здраву, ведру забаву и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена и корисним садржајима
- развој самоиницијативе и комуницирање у колективу
- развој способности запоцењивање својих и туђих способности, поступака и резултата рада, међусобног поверења, солидарности, искрености, другарства и пријатељства

Избор садржаја и начин деловања заснован је на општем васпитном циљу и васпитно – образовним задацима основне школе, повезан је са другим облицима и садржајима васпитно – образовног рада, усклађен је са начином организовања и рада и узрасним и развојним могућностима и потребама ученика.

Рад је континуиран у току читаве календарске године на могућим активностима.

Школа реализује вананаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта:

Ваннаставне активности	Број часова за реализацију
Акција уређења учионице	2
Оплемењивање школског простора	2
Обележавање Дечје недеље	2
Организовање Дечје Нове године	2
Акција - поклон за тајног пријатеља	2
Дан Светог Саве	2
Сусрет деце (са другом школом)	2
Обележавање дана пролећа	2
Дан изазова	2
Дан школе	2
Украси	2
Поклони	2
Дечје стваралаштво	2
Презентација највреднијих облика стваралаштва деце	2
Акција солидарности	2
Спортски сусрети	2
Такмичење између група у одељењу	2
Такмичење између одељења разреда	2
Јесењи крос	2
Пролећни крос	2
Игре без граница	2
Зимске игре	2
Конкурси (ликовни , литерарно стваралаштво)	2
Игре уз музику (ритмика)	2
Посете позоришту	2
Посете биоскопу	2
Посете музеју	2
Посете Градској библиотеци	2
Негујемо глуму	2
Негујемо покрет и игру	2
Изложба ликовног стваралаштва	2
Обележавање завршетка I полугодишта	2
Обележавање Дана Светог Саве	2
Обележавање дана школе	2
Обележавање дана мајки	2
Обележавање завршетка школске године	2
У К У П Н О :	72

6.4.3.ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И ПОСЕТА

ПОЈАМ ЕКСКУРЗИЈЕ: екскурзија је облик образовно- васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања и остварује се ван школе.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ су: проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним привредним и друштвеним условима, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева, развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Разред	Релација	Садржај	Број дана	Време	Носиоци реализације
први	Српска Црња	Црква, школа, музеј, ловачки дом, гранични прелаз...	1	пролеће 2020.	Директор школе, Одељенске старешине

ОБАВЕЗЕ ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ:

Координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзија, стара се о безбедности и понашању ученика и обавља послове стручног вође путовања обзиром да је у питању школа са малим бројем ученика, односно прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно- васпитних циљева и задатака одговарајућих садржаја.

ОБУХВАТ УЧЕНИКА:

За организацију и реализацију екскурзије неопходна је предходна писмена сагласност родитеља за најмање 60% ученика истог разреда.

ФИНАНСИРАЊЕ ЕКСКУРЗИЈЕ:

Екскурзије финансирају родитељи ученика. У појединим случајевима средства се могу обезбедити и из других извора (из средстава локалне самоуправе, путем донаторства), за ученике слабијег материјалног стања.

Организација и реализација екскурзије се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70. став 3, а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете, науке и технолошког развоја .

1. услови за извођење екскурзије

- предложен План и програм Одељенског и стручног Већа размотрило је Наставничко веће да би разматрао и на њега дао сагласност Савет родитеља школе;
- време екскурзије (пролеће.);
- програм екскурзије (у зависности од изабране дестинације – наведених у табели);
- број ученика (60% на нивоу разреда)

1. Припрема екскурзије

- припрема ученика, родитеља и наставника је услов реализације екскурзије

3. реализација екскурзије

- кроз разговор са ученицима и урађеним паноима од њихових цртежа и записа о екскурзији може се доћи до сазнања да ли смо постигли циљ.

4. извештај о реализацији екскурзије

- Након реализовања екскурзије, стручно веће сачињава извештај који подноси директору са оценом о реализацији и квалитету пружених услуга . Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће, усваја га Школски одбор, а Одељенски старешина упознаје родитеље са њим на родитељском састанку.

Школа ће одређене садржаје, наставне и ваннаставне активности реализовати кроз посете ученика првог разреда на локацијама и институцијама у граду и ван града.

Разред	Дестинација	Садржај	Време реализације	Носиоци реализације
Први разред	<ul style="list-style-type: none"> • Бело Блато : • Привредна друштва ,јавна предузећа (штампарије,пекаре,посластичарнице,телевизијски студио,...) • Зрењанин 	<p>етно кућа „Лујза“</p> <p>Посете у вези са пројектном наставом Културни центар</p> <p>Музеј града Зрењанина Галерија града Зрењанина Позориште „Тоша Јовановић“ Зрењанин Градска библиотека „Жарко Зрењанин“</p>	<p>Пролеће 2020 Новембар – мај</p> <p>Током школске године</p>	Директор школе , одељенски старешина

7. ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА У
ДРУГОМ РАЗРЕДУ

7.1. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

7.1.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ГОВОРНА КУЛТУРА		<p>ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор,учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1СЈ.0.1.5. уме самостално(својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање(уводни, средишњи и завршни део казивања),добро распоређујући основну информацију и додатне информације</p>	
ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се негује; - Систематично и поступно упознавање граматике и правописа српског језика; - Усавршавање гласовног и читања у себи и развојање љубави према књизи, дечјој штампи; - Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења; - Подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво. 	<p>ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)</p>	
		<p>СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.2.7. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив 1СЈ.2.2.8. издваја делове текста који су му нејасни</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p>	
ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ		<p>ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице и латинице 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места</p>	

		(једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст(до400 речи)	
		СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)	
		НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.3.2. јасно структурира текст(уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи(у односу на узраст)	
ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА		ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице и глаголе) 1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне,узвичне,заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)	
		СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; основне и редне бројеве) 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику	
		НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.4.1. именује врсте речи (властите и заједничке и глаголе)	
КЊИЖЕВНОСТ		ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.5.2. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1СЈ.1.5.3. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту	

		<p>СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.5.4. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1СЈ.2.5.5. разликује приповедање од описивања и дијалога</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова 1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p>	

7.1.2. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК КАО
НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I Ја и моји другови	1. Циљ наставе српског језика јесте да ученици продуктивно овладају српским језиком и оспособе се за споразумевање, дружење и зближавање са припадницима већинског народа	6
II Школа	2. Задаци наставе српског језика јесу да ученици:	8
III Породица	- продуктивно овладају говорним језиком у оквиру језичких структура и речника, речи и израза	8
IV Мој дом	- да разумеју саговорника и усмена излагање о темама из свакодневног живота	10
V Празници		8
VI Храна и одећа		6
VII Окружење језичка перцепција		18
VIII Песме, бројалице, игре, бројање		8

7.1.3. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: РУМУНСКИ ЈЕЗИК

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I Савладавање писане и говорне комуникације у литерарном румунском језику	1. Циљ наставе румунског језика у првом разреду основне школе јесте да ученици савладају читање, писање и правилно изражавање у румунском литерарном језику	20
II Савладавање логичке говорне комуникације читања и писања по организованом и систематском моделу	2. Задаци наставе румунског језика у првом разреду јесу да ученици на крају првог разреда знају да: - правилно читају и пишу сва слова на румунском језику, - правилно читају кратке текстове и да разумеју шта су прочитали, - знају правилно да користе знаке интерпункције,	70
III На крају првог разреда ученик треба слушајући и читајући да буде способан да разуме одређени текст и да може сам да се изрази кроз говор и писање	- знају правилно да формирају кратке реченице усмено и писмено, - знају правилно да изговарају и пишу скупове слова: се, сi, ге, gi, че, chi, гhe, ghi, и правилно користе слова Х.	15
IV Развијање писане и говорне комуникације развијаће се искључиво кроз системско неговање правописа румунског језика	- знају правилно да препричавају усмено и писмено по плану.	40
V Учење румунског језика од првог разреда треба да утиче на стварање самосталног интелектуалног рада код ученика		35

7.1.4. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици треба да усвоје елементарна математичка знања и оспособити их за примену истих у решавању разноврсних задатака у животној пракси - Развојати способност посматрања, опажања, логичког, критичког и апстрактног мишљења - Развијати способност изражавања математичким језиком – јасно и прецизно изражавање - Савладати основне операције с природним бројевима 	ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде	145
		СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције	
		НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака	
ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - Оспособити ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама 	ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе	17
		СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине	
		НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање	
РАЗЛОМЦИ		ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине	3
		СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.3.2. уме да израчуна n -ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$)	
		НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и	

		графички прикаже разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$)	
МЕРЊЕ И МЕРЕ		ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе(g, kg, t)	15
		СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2. зна јединице за време(секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама	
		НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.4.1. зна јединице за време(секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе	

7.1.5. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
СВЕТ ОКО НАС

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	- Подстицање дечјих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим конгитивно-развојним способностима.	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима	28
		СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници	
		НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима	
ЕКОЛОГИЈА	- Слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем ситуација.	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе	14
		СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса	
МАТЕРИЈАЛИ	- Развијање одговорног односа према окрижењу као и интересовања и спремности за његово очување. - Подстицање и развијање истраживачких активности деце	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха	17
		СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала	
		НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу	
И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОР		ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна	13

		<p>страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p>	
ДРУШТВО		<p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p>	17
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова</p>	
		<p>ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p>	
		<p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима</p>	

7.1.6. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЛИКОВНА КУЛТУРА

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I КРЕТАЊЕ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ	- Развијати и подстицати стваралачко мишљење код ученика.	6
II ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИ НА КАРАКТЕР ОБЛИКА	- Развијати способност за опажање: облика, величине, боја, светлине.	4
III АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР	- Развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности.	6
IV ЛЕПО ПИСАЊЕ СА КАЛИГРАФИЈОМ	- Стварати интересовање и потребу за посећивање изложби, музеја, галерија.	16
V КОНТРАСТ		12
VI РАЗНЕ ВРСТЕ ЗНАКОВА И СИМБОЛА		4
VII ИНДИВИДУАЛНО КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА РАД		6
VIII ЈЕДНОБОЈНА КОМПОЗИЦИЈА УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА		6
IX ЗАМИШЉАЊА		6
X ПРЕОБЛИКОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА		6

7.1.7. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
МУЗИЧКА КУЛТУРА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ - Певање - Свирање	- Развијање дечјег интересовања и креативности у музици, оспособити их за разумевање музичког изражавања, упознати их са уметничком традицијом и културом свога и других народа; - Стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја, разумевање музичких порука, упознавање основа музичке писмености музичке уметности;	16
II СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- Развијање критичког мишљења; - Подстицање стваралачког ангажовања – извођење, слушање, истраживање и стварање звука; - Подстицање да музиком оплемењује и улепша живот.	10
III СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ		8
IV ХОРСКО И ОРКЕСТАРСКО МУЗИЦИРАЊЕ		2

7.1.8. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ФИЗИЧКО и ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Област/тема			Укупно
Ред. број	Назив	Исходи предмета На крају разреда ученик ће да:	
1.	Моторичке вештине	<ul style="list-style-type: none"> – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења. 	72
2.	Физичке способности	<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање. 	23
3.	Физичка и здравствена култура	<ul style="list-style-type: none"> – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде. 	13
УКУПНО			108

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ 2. разред за школску 2019./2020. годину

Рад на реализацији програма здравственог васпитања одвијаће се у оквиру: 36 часова годишње кроз часове редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме других предмета; ваннаставних активности и ваншколских активности.

ЦИЉ И ЗАДАЦИ	ТЕМА
<p>ОПШТИ ЦИЉ- интегрисаних садржаја здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству, да упознају себе, своје окружење и развију способности за здрав живот.</p> <p>ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ здравственог васпитања су: развијање логичког мишљења и оспособљавање за самостално учење и активно проналажење информација; развијање радозналости и еколошке свести; стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације међу људима; упоређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље; остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља; подстицање родитеља на активности за унапређење здравља деце; развијање мотивације ученика у односу на здравље и здрав стил живота; подстицање ваннаставних активности осмишљеним акцијама за унапређивање здравља на нивоу локалне заједнице; мотивисање ученика на понашање које чува здравље; пораст нивоа свести о ризичном понашању као „узрочнику“ низа здравствених проблема.</p>	<p>I – Шта се догађа у мом телу</p> <p>II – Ја и моје здравље</p> <p>III – Дневни ритам</p> <p>IV – Лична хигијена</p> <p>V - Исхрана</p> <p>VI – Превенција злоупотребе алкохола и дувана</p> <p>VII – Занемаривање и злостављање деце</p>

7.1.9. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ИСХОДИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
I WELCOME TO SCHOOL	- Оспособити ученике да на страном језику комуницирају на основном нивоу у усменом облику о темама из њиховог окружења	Ученик треба да: - Разликује језик који учи од других језика	9
II HELLO, FRIENDS	- Да се деци развију основне комуникативне компетенције на језику који уче	- Разликује гласове језика који учи и реченичну интонацију	9
III A HAPPY FAMILY	- Да се деци развију основне комуникативне компетенције на језику који уче	- Разуме говор наставника, аудио- визуелни запис, песме, бројалице, кратке дијалоге, прикупља информације, разуме инструкције и адекватно реагује на њих, богати речник	9
IV WE ARE HAPPY	- Да се код деце развију позитивна осећања према језику који уче (тзб. Сензитивитација на стране језике)	- Правилно изговара гласове, речи и изразе и правилно интонира реченицу	9
V HOME, SWEET HOME	- развијати мотивацију за учење страних језика	- Користи формалне и ноформалне поздраве	9
VI LET'S EAT	- подстицати употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства	- Говори једноставно о себи и другима	9
VII GET DRESSED		- Изражава своје потребе уважавајући потребе других	
VIII MY WORLD		- Тражи и даје информацију	
		- Учествује у игри	
		- Уочава значај језика и схвата да различити језици имају исту вредност	
		- Препознаје у контексту учионице садржаје медијске продукције намењене учењу страних језика на основном нивоу	

7.2. ПРОГРАМИ ЗА ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРОГРАМЕ У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

7.2.1. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ: ВЕРСКА НАСТАВА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА
<p>I БОГ ЈЕ ЗАЈЕДНИЦА ЛИЧНОСТИ ОЦА, СИНА И СВЕТОГА ДУХА (биће као заједница, као љубав)</p> <p>II ЛИТУРГИЈА КАО ИКОНА БУДУЋЕГ ВЕКА, ЦАРСТВА БОЖИЈЕГ</p> <p>III ЛИТУРГИЈА – ОТКРИВАЊЕ БОГА</p> <p>IV СТРУКТУРА ЛИТУРГИЈЕ</p> <p>V ЛИТУРГИЈА ЈЕ И ПРИСУСТВО ХРИСТОВО И ИШЧЕКИВАЊЕ ДОЛАСКА ХРИСТОВОГ</p> <p>VI ПРАВОСЛАВНА ИКОНОГРАФИЈА ПОКАЗУЈЕ СТАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА У БУДУЋЕМ ВЕКУ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу; - Ученик треба да уочи да литургија није обичан догађај; - Упознати структуру литургије; - Разликовати радње на литургији; <p>Учити да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.</p>	

7.2.2. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ: ГРАЂАНСКО
ВАСПИТАЊЕ

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ОРИЈЕНТАЦИО НИ БРОЈ ЧАСОВА
I 1. Сусрет родитеља, наставника и ученика 2. Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада	- Подстицање групног рада, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима - Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других	2
II 1. Репортери 2. Поносим се што 3. Изражавање захвалности другоме	- Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе, и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге	3
III 1. Речник осећања 2. Како се ко осећа 3. О стиду и срамоти 4. Љубомора 5. Кривица 6. Ја и љубав 7. Моје потребе	- Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	7
IV 1. Како да кажем 2. Слушање и неслушање 3. Да ли се чујемо 4. Чујем ти срце		4
V 1. Кад ја нећу 2. Посредовање у сукобу између дечака и девојчица 3. Посредовање у сукобу између ученика истог пола 4. Посредовање у сукобу између родитеља и деце	- Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању - Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери	4
VI 1. Породично стабло 2. Жирафе у учионици 3. Шта се коме допада 4. Шта можемо да урадимо	- Оспособљавање ученика да	4

<p>VII 1. Дечја права 2. Моја одговорност 3. Кад деца крше дечја права 4. Кад родитељи крше дечја права 5. Кад одрасли у школи крше дечја права 6. Различити смо али су нам права иста</p> <p>VIII 1. Ја то већ умем 2. Шта кад се то деси 3. Мој омиљени јунак из приче/бајке/филма 4. Сарадња</p> <p>IX 1. Ја пре, ја после 2. Презентација резултата рада родитељима</p>	<p>уознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању</p> <p>- Развијање и неговање основних људских вредности</p> <p>- Евалуација-приказати поштовање себе и других</p>	<p>6</p> <p>4</p> <p>2</p>
--	---	----------------------------

7.2.3.ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМ:
Матерњи језик/говор са елементима националне културе(мађарски језик)

72 часа годишње / 2 часа недељно

Рб. теме	Рб. часова по теми	Назив теме	обрада	Утвр-ђи-вање	Систе-мати-зација
1.	8	Családi kör	3	3	2
2.	10	Az ősz ajándékai	3	5	2
3.	8	Számoljunk!	4	2	2
4.	6	Ünnepre fel!	2	2	2
5.	6	A tél örömei	3	2	1
6.	8	Az írás birodalmában	3	3	2
7.	8	Írni tanulunk	3	4	1
8.	8	Az írás öröme	3	4	1
9.	6	Nyelvi játékok	3	2	1
10.	4	Színes világ	1	2	1
укупно	72		28	29	15

**7.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ**

7.3.1.ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
1 час недељно / 36 часова годишње

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА
ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – II₁

Недељни фонд: 1 час   Годишњи фонд: 36 часова

Редн и број	Назив пројекта и трајање	Исходи Ученикће бити у стању да:	Временски распоред										
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Волим своја осећања 4 часа	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне 	x										

		<p>појмове и информације у ликовни рад.</p> <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважава и поштује осећања других људи; • правовремено и примерено ситуацији исказе своја осећања. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело. 										
2.	<p>Јединствена колекција личних грбова</p> <p>4 часа</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна грб Републике Србије и примерено се понаша према симболима; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • правилно употреби велико слово; • примењује основна правописна правила. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • прикаже мањи број података у табlici. <p>Ликовна култура</p>		х								

		<ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у групи.</p>											
3.	Замисли ћу – саградић у 5 часова	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у тексту. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; • измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете међајући им намену; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; • пронађе нову намену коришћеним 			x	x							

		<p>предметима.</p> <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; <p>са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију.</p>											
4.	<p>Еколошк и базар</p> <p>5 часова</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту(линеарном и нелинеарном). <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази одређену суму новца преко различитих апоена. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе нову намену коришћеним предметима. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • доприноси промоцији акције и вреднује је. 				x	x						
5.	<p>Куцнуо је час</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди време 					x	x					

	4 часа	<p>помоћу часовника и календара користећи временске одреднице : сат, дан, седмицу, месец, годину;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понављау слушаном делу. 											
6.	Разгледница мога краја	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе тражени објекат у насељу помоћу 						x					

	4 часа	<p>адресе/карактеристичних објеката;</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује облике рељефа у свом насељу и околини; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у групи.</p>											
7.	Кишоме р и олује 5 часова	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе нову намену коришћеним предметима; • безбедно поступа пре и током временских непогода; • изведе једноставне огледе пратећи упућства. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; • прикаже мањи број података стубичастим 								x	x		

		<p>дијаграмом.</p> <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; • користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • учествује у изради плана једноставне акције; • са другим ученицима изводи и документује 																	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>једноставну акцију;</p> <ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције. 											
8.	<p>Ризница биљног блага</p> <p>5 часова</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; • препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; • повеже резултате рада са уложеним трудом. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи различите облике усменог и писменог изражавања: • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • учествује у изради плана једноставне акције; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; • доприноси промоцији 									X	X	

		<p>акције;</p> <ul style="list-style-type: none"> • на једноставан начин вреднује изведену акцију. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. 													
Укупно: 36 часова															

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА
ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – II₂

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редни број	Назив пројекта и трајање	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Временски распоред										
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Нек се чује, нек се зна ко се лепо понаша (4 часа)	<ul style="list-style-type: none"> • Свет око нас • уважава различитост својих вршњака и других људи и да се понаша у складу са тим • поштује договорена правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши • сарађује са вршњацима у заједничким активностима • Српски језик • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору • својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима • Грађанско васпитање • сарађује и преузима различите улоге у групи • комуницира 	x										

		<p>слушајући саговорника и тражи објашњење</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • црта на различитим подлогама и форматима папира 											
2.	<p>Јединствена колекција личних грбова (4 часа)</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна грб Републике Србије и примерено се понаша према симболима; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • правилно употреби велико слово; • примењује основна правописна правила. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • прикаже мањи број података у табlici. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у</p>		х									

		групи.																
3.	Волим своја осећања (4 часа)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважава и поштује осећања других људи; • правовремено и примерено ситуацији исказе 			x													

		<p>своја осећања.</p> <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело. 											
4.	Рециклажа (5 часова)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • уме самостално да пронађе информације експлицитно изнете у тексту; • активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста; <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; • одлаже отпад на предвиђена места; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције и вреднује је. 			x								
5.	Куцнуо је час (4 часа)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди време помоћу часовника и календара 				x	x						

		<p>користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу. 												
6.	Разгледница мога краја (5 часова)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе тражени објекат у насељу помоћу 							x					

		<p>адресе/карактеристичних објеката;</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује облике рељефа у свом насељу и околини; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у групи.</p>											
7.	Ризница биљног блага (5 часова)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; • препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; • повеже резултате рада са уложеним трудом. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи различите облике усменог и писменог изражавања: 							x	x			

		<ul style="list-style-type: none"> • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • учествује у изради плана једноставне акције; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; • доприноси промоцији акције; • на једноставан начин вреднује изведену акцију. <p>Ликовна култура</p> <p>преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад.</p>																			
8.	Замислићу – саградићу (5 часова)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у тексту. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; • измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; 																		X	X

		<p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; • пронађе нову намену коришћеним предметима. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију. 											
Укупно: 36 часова													

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – II₃

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редни број	Назив пројекта и трајање	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Временски распоред										
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Нек се чује, нек се зна ко се лепо понаша (4 часа)	<ul style="list-style-type: none"> • Свет око нас • уважава различитост својих вршњака и других људи и да се понаша у складу са тим • поштује договорена правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши • сарађује са вршњацима у заједничким активностима • Српски језик • учтиво учествује у вођеном и слободном разговору • својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима • Грађанско васпитање • сарађује и преузима различите улоге у групи • комуницира 	x										

		<p>слушајући саговорника и тражи објашњење</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • црта на различитим подлогама и форматима папира 											
2.	<p>Јединствена колекција личних грбова (4 часа)</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна грб Републике Србије и примерено се понаша према симболима; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • правилно употреби велико слово; • примењује основна правописна правила. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • прикаже мањи број података у табlici. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у</p>		х									

		групи.																
3.	Волим своја осећања (4 часа)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважава и поштује осећања других људи; • правовремено и примерено ситуацији исказе 			x													

		<p>своја осећања.</p> <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело. 											
4.	Рециклажа (5 часова)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • уме самостално да пронађе информације експлицитно изнете у тексту; • активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста; <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; • одлаже отпад на предвиђена места; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције и вреднује је. 			x								
5.	Куцнуо је час (4 часа)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди време помоћу часовника и календара 				x	x						

		<p>користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу. 												
6.	Разгледница мога краја (5 часова)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе тражени објекат у насељу помоћу 							x					

		<p>адресе/карактеристичних објеката;</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује облике рељефа у свом насељу и околини; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у групи.</p>												
7.	Ризница биљног блага (5 часова)	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; • препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; • повеже резултате рада са уложеним трудом. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи различите облике усменог и писменог изражавања: 												

		<ul style="list-style-type: none"> • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • учествује у изради плана једноставне акције; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; • доприноси промоцији акције; • на једноставан начин вреднује изведену акцију. <p>Ликовна култура</p> <p>преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад.</p>																			
8.	Замислићу – саградићу (5 часова)	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у тексту. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; • измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; 																		X	X

		<p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; • пронађе нову намену коришћеним предметима. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију. 											
Укупно: 36 часова													

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА – II₄

Недељни фонд: 1 час

Годишњи фонд: 36 часова

Редни број	Назив пројекта и трајање	Исходи Ученичке бити у стању да:	Временски распоред											
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		
1.	Волим своја осећања 4 часа	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. 	x											

		<p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважава и поштује осећања других људи; • правовремено и примерено ситуацији искаже своја осећања. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело. 												
2.	<p>Јединствена колекција личних грбова</p> <p>4 часа</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна грб Републике Србије и примерено се понаша према симболима; • понаша се тако да уважава различитости других људи. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • правилно употреби велико слово; • примењује основна правописна правила. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • прикаже мањи број података у табели. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; 		х										

		<ul style="list-style-type: none"> повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> сарађује и преузима различите улоге у групи. 											
3.	Замислићу – саградић у 5 часова	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> пронађе информације експлицитно изнете у тексту. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; пронађе нову намену коришћеним предметима. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> сарађује и преузима различите улоге у 			х	х							

		<p>групи;</p> <p>са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију.</p>													
4.	<p>Еколошк и базар</p> <p>5 часова</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту(линеарном и нелинеарном). <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> црта на различитим подлогама и форматима папира; користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; користи материјал и прибор у складу са инструкцијама. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> изрази одређену суму новца преко различитих апоена. <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> пронађе нову намену коришћеним предметима. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> сарађује и преузима различите улоге у групи; доприноси промоцији акције и вреднује је. 				x	x								

5.	<p>Куцнуо је час</p> <p>4 часа</p>	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме полако и јасно изговорена једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; • разуме и користи предвиђени лексички фонд; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Музичка култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понављау слушаном 					x	x					
----	------------------------------------	---	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--

		делу.												
6.	Разгледница мога краја 4 часа	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; • разликује облике рељефа у свом насељу и околини; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. <p>Грађанско васпитање</p> <p>сарађује и преузима различите улоге у групи.</p>							x					
7.	Кишоме р и олује 5 часова	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе нову намену коришћеним предметима; • безбедно поступа пре и током временских непогода; • изведе једноставне огледе пратећи упутства. <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • изрази дужину у различитим јединицама за 							x	x				

		промоцији акције.												
8.	Ризница биљног блага 5 часова	<p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; • препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; • повеже резултате рада са уложеним трудом. <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи различите облике усменог и писменог изражавања: • учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; • пронађе информације експлицитно изнете у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); • примењује основна правописна правила. <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • учествује у изради плана једноставне акције; • са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; 											X	X

		<ul style="list-style-type: none"> • доприноси промоцији акције; • на једноставан начин вреднује изведену акцију. <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад. 													
Укупно: 36 часова															

7.3.2. ДОПУНСКА НАСТАВА ПО ПРЕДМЕТИМА У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

СРПСКИ ЈЕЗИК – 18 часова

ОБЛАСТ	П ₁	П ₂	П ₃
	број часова		
1. Вештина читања и разумевање прочитаног	4	4	4
2. Писано изражавање	8	8	8
3. Граматика и лексикологија	5	5	5
4. Књижевност	1	1	1

МАТЕМАТИКА – 18 часова

ОБЛАСТ	П ₁	П ₂	П ₃
	број часова		
1. Природни бројеви и операције са њима	12	12	12
2. Геометрија	3	3	3
3. Разломци	/	/	/
4. Мерење и мере	3	3	3

7.3.3.ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Организација и реализација наставе у природи се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70.став 3,а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања(„Службени гласника РС“,бр.88/17,27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете,науке и технолошког развоја .

Могуће дестинације:	Време реализације	Циљеви	задаци	Број дана
Дивчибаре Лепенски вир Златибор Орашац Гучево Тара	Пролеће	<ul style="list-style-type: none"> – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, 	<ul style="list-style-type: none"> – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи 	7 – 10 дана

		<p>културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.</p>	<p>појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.</p>	
--	--	--	--	--

Наставник се стара о организацији и реализацији редовне наставе и предвиђених активности, као и о безбедности ученика за време трајања наставе у природи.

Приликом реализације наставе у природи, наставник треба да уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

Приликом остваривања програма наставе у природи што више наставних и ваннаставних активности треба реализовати у природном окружењу – уз смењивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

Настава у природи може да се реализује за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7-10 дана уз сагласност родитеља, за најмање 80% ученика истог разреда. Изузетно, настава у природи може да се организује за ученике одељења у којем писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика.

7.4.ПРОГРАМИ ОСТАЛИХ ОБЛИКА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

7.4.1. ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ
36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ДРУГИ РАЗРЕД	I	Растем
	II	Моје тело
	III	Моје здравље
	IV	Чистоћа је пола здравља
	V	Мој кувар
	VI	Вежбама и растем

На часовима одељенског старешине уз корелацију обавезних и изборних предмета и сарадњом сарадника из здравствених и рекреативних установа реализоваће се здравствено васпитање кроз предмет Чос са следећим наставним садржајима који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих организационих форми рада на нивоу школе.

Овим програмом обухваћено је и предложено више тема. Одељенски старешина ће у сарадњи са школским психологом одабрати по две теме у зависности од узраста ученика и ситуације у одељењу.

2. разред	<ol style="list-style-type: none"> 1. Која права имају деца и шта је „Буквар дечјих права“ (РПШ) 2. Шта значи –бити толерантан (РПШ) 3. Како да ваше дете самостално ради домаће задатке ? 4. Комуникација и васпитање
-----------	--

7.4.2. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА - 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ – 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

У I циклусу вананаставне активности изводе се у оквиру одељења и сваки учитељ је и непосредни инструктор. Часови ваннаставних активности изводе се по завршетку наставе.

Вананаставне активности ученика представљају све облике васпитно – образовног рада којима се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развија интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Њима се битно доприноси социјализацији потреба и мотив деце, усклађивању личних и друштвених интереса, свестраном и слободном васпитању ученика. Својим садржајима и облицима слободне активности обогаћују програмску структуру школе и повезују је са друштвеном средином.

Ваннаставне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:

- подстичу разноврсније видове стваралаштва
- буде и задовољавају интелектуалну радозналост
- пружају прилике и услове за заједничку игру, здраву, ведру забаву и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена и корисним садржајима
- развој самоиницијативе и комуницирање у колективу
- развој способности запоцењивање својих и туђих способности, поступака и резултата рада, међусобног поверења, солидарности, искрености, другарства и пријатељства

Избор садржаја и начин деловања заснован је на општем васпитном циљу и васпитно – образовним задацима основне школе, повезан је са другим облицима и садржајима васпитно – образовног рада, усклађен је са начином организовања и рада и узрасним и развојним могућностима и потребама ученика.

Рад је континуиран у току читаве календарске године на могућим активностима.

Школа реализује вананаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта:

Ваннаставне активности	Број часова за реализацију
Акција уређења учионице	1
Оплемењивање школског простора	1
Обележавање Дечје недеље	1
Организовање Дечје Нове године	1
Акција - поклон за тајног пријатеља	1
Дан Светог Саве	1
Сусрет деце (са другом школом)	1
Обележавање дана пролећа	1
Дан изазова	1
Дан школе	1
Украсти	1
Поклони	1
Дечје стваралаштво	1
Презентација највреднијих облика стваралаштва деце	1
Акција солидарности	1
Спортски сусрети	1
Такмичење између група у одељењу	1
Такмичење између одељења разреда	1
Јесењи крос	1
Пролећни крос	1
Игре без граница	1
Зимске игре	1
Конкурси (ликовни , литерарно стваралаштво)	1
Игре уз музику (ритмика)	1
Посете позоришту	1
Посете биоскопу	1
Посете музеју	1
Посете Градској библиотеци	1
Негујемо глуму	1
Негујемо покрет и игру	1
Изложба ликовног стваралаштва	1
Обележавање завршетка I полугодишта	1
Обележавање Дана Светог Саве	1
Обележавање дана школе	1
Обележавање дана мајки	1
Обележавање завршетка школске године	1
У К У П Н О :	36

Школа ће пажњу посветити и групи за фолклор која ће функционисати у разредној настави. Групу фолклора предводиће наставник разредне наставе Зорана Ракић. Програм фолклорне групе биће прилагођен културним активностима у школи.

Народне игре имају велики васпитни значај у раду са децом. Упознавајући народне игре деца упознају културу свог народа. Народне игре утичу на развој физичких способности. Кроз народне игре развија се моторика деце. У њима музика одређује карактер покрета, брзину и прецизност. Исконска потреба сваког бића је потреба за покретом.

Покрет је синоним живота. Човек се изражава кроз покрете свог тела и исказује своја осећања. Деца имају потребу за игром и народне игре имају за циљ неговање друштвеног и естетског васпитања деце.

Фолклорну секцију чине ученици трећег и четвртог разреда, седам дечака и седам девојчица. Нашим програмом употпунићемо приредбе поводом: Дана школе, дана Светог Саве и остале пригодне свечаности.

Сплет народних игара:

1. Ја посејам лубенице
2. Ерско коло
3. У Милице у Милице
4. Логовац
5. Бибер
6. Рукавице с прстима
7. Като ми Като
8. Банаћанско коло
9. Коло у педест два
10. Коларићу, панићу

7.4.3.ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И ПОСЕТА

ПОЈАМ ЕКСКУРЗИЈЕ: екскурзија је облик образовно- васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања и остварује се ван школе.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ су: проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним привредним и друштвеним условима, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева, развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Разред	Релација	Садржај	Број дана	Време	Носиоци реализације
Други	Нови Сад	Петроварадин,Сремски Карловци,кућа Ј.Ј.Змаја,Природњачки музеј,Покрајински музеј,Дунавски парк,Стражилово	1	пролеће 2020.	Директор школе, Одељенске старешине

ОБАВЕЗЕ ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ:

Координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзија, стара се о безбедности и понашању ученика и обавља послове стручног вође путовања обзиром да је у питању школа са малим бројем ученика, односно прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно- васпитних циљева и задатака одговарајућих садржаја.

ОБУХВАТ УЧЕНИКА:

За организацију и реализацију екскурзије неопходна је предходна писмена сагласност родитеља за најмање 60% ученика истог разреда.

ФИНАНСИРАЊЕ ЕКСКУРЗИЈЕ:

Екскурзије финансирају родитељи ученика. У појединим случајевима средства се могу обезбедити и из других извора (из средстава локалне самоуправе, путем донаторства), за ученике слабијег материјалног стања.

Организација и реализација екскурзије се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70.став 3,а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања(„Службени гласника РС“,бр.88/17,27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете,науке и технолошког развоја .

1. услови за извођење екскурзије

- предложен План и програм Одељенског и стручног Већа размотрило је Наставничко веће да би разматрао и на њега дао сагласност Савет родитеља школе;
- време екскурзије (пролеће.);
- програм екскурзије (у зависности од изабране дестинације – наведених у табели);
- број ученика (60% на нивоу разреда)

2. Припрема екскурзије

- припрема ученика, родитеља и наставника је услов реализације екскурзије

3. реализација екскурзије

- кроз разговор са ученицима и урађеним паноима од њихових цртежа и записа о екскурзији може се доћи до сазнања да ли смо постигли циљ.

4. извештај о реализацији екскурзије

- Након реализовања екскурзије, стручно веће сачињава извештај који подноси директору са оценом о реализацији и квалитету пружених услуга . Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће, усваја га Школски одбор, а Одељенски старешина упознаје родитеље са њим на родитељском састанку.

Школа ће одређене садржаје, наставне и ваннаставне активности реализовати кроз посете ученика првог разреда на локацијама и институцијама у граду и ван града.

Разред	Дестинација	Садржај	Време реализације	Носиоци реализације
Други разред	<ul style="list-style-type: none"> • Зрењанин	Излетиште – „Мотел“ Шумица, манастир Св. Меланија	Пролеће 2020	Директор школе, одељенски старешина
	<ul style="list-style-type: none"> • Зрењанин	Музеј града Зрењанина Галерија града Зрењанина Позориште „Тоша Јовановић“ Зрењанин Градска библиотека „Жарко Зрењанин“	Током школске године	

8. ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

8.1. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

8.1.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
СРПСКИ ЈЕЗИК

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ГОВОРНА КУЛТУРА	Циљ наставе овог предмета је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче	1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1СЈ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“ 1СЈ.0.1.5. уме самостално(својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање(уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације 1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање	3
ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга књижевна остварења из српске и светске баштине.	ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели(ко, шта, где, када, колико и сл.) 1СЈ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге(наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1СЈ.1.2.5. одређује основну тему текста 1СЈ.1.2.6. разуме дословно значење текста	29
	Стицање основних појмова о именицама, глаголима и придевима Савладавање појма и главних делова просте реченице у тексту Уочавање управног говора у тексту	СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1СЈ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста(у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1СЈ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација;	

	<p>Оспособљавање ученика за правилну примену правописних правила приликом сваке врсте писменог изражавања</p>	<p>одређује след догађаја у тексту 1СЈ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1СЈ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста(предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1СЈ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима(нпр. текст, табела, графички приказ)</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p>	<p>Увежбавање правилног и систематично усавршававање читања и изговарања речи, реченица, акценатских целина</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст(до400 речи) 1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи(у односу на узраст); правилно их употребљава 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку(о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p>	<p>29</p>
	<p>Поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за читање, разумевање и доживљавање и аналитичко процењивање различитих књижевних форми Оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских</p>	<p>СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пишеприсвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1СЈ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине(нпр. Да избегне понављање) 1СЈ.2.3.9. исправља свој текст(критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p>	

	<p>остварења Развијање поштовања и жеље за неговањем културне баштине нашег народа</p> <p>Овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма</p>	<p>1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи(име,презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА</p>	<p>Увежбавање правилног изговора речи, реченица и текстова Правилно преписивање текстова са ћирилице на латиницу Схватање основног и пренешеног значења речи, грађење речи Неговање културе слушања саговорника</p>	<p>НАПРЕДНИ НИВО 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст(уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи(у односу на узраст)</p>	
		<p>ОСНОВНИ НИВО 1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи(именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи(род и број заједничких именица) и глаголско време(презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији(обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности(потврдне и одричне 1CJ.1.4.4. препознаје антонимију 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији(у кући, школи и сл.)</p>	
		<p>СРЕДЊИ НИВО 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи(именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи(властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији(обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности(потврдне и одричне) 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију</p>	<p>51</p>
<p>НАПРЕДНИ НИВО 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи(властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени</p>			

КЊИЖЕВНОСТ	<p>ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.5.2. препознаје књижевне врсте(бајку и басну) 1СЈ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове(који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1СЈ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>	68
	<p>СРЕДЊИ НИВО 1СЈ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1СЈ.2.5.2. одређује фолклорне форме(кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1СЈ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1СЈ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1СЈ.2.5.5. уочава везе међу догађајима(нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p>	
	<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p>	

8.1.2. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ	БРОЈ ЧАСОВА
I WELCOME TO HAPPY STREET	- Оспособити ученике да на страном језику комуницирају на основном нивоу у усменом облику о темама из њиховог окружења	6
II AT SCHOOL	- Развијати мотивацију за учење страних језика	5
III AT HAPPY HOUSE	- Олакшати разумевање других и различитих култура и традиција	7
IV ALL ABOUT ME	- Стимулисати машту, креативност и радозналост	4
V AT THE SHOP	- Подстицати задовољство коришћења језика	9
VI AT THE PARK		6
VII GREG'S FLAT		8
VIII IN THE STREET		9
IX IN THE PLAYGROUND		6
X AT THE SPORTS CENTRE		12

8.1.3. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
МАТЕМАТИКА

- 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе математике је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву, да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање и самообразовање, као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	Савладавање читања, писања и упоређивања бројева до 1000.	ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој	127
	Упознавање читања и писања римских цифара (I, V, X, L, C, D, M)	1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде	
	Коришћење све четири рачунске операције приликом израде математичких израза	1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде	
	Схватање појма „остатак при дељењу”	1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде	
	Примена знања таблице множења на множење и дељење троцифреног броја	СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем	
	Упознавање зависности резултата од компонената операције	1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју	
	Израчунавање вредности бројевног израза са највише три операције	1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза	
	Читање и записивање рачунских операција помоћу слова	1МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције 1МА.2.1.5. уме да решава једначине	
	Решавање једноставних једначина и неједначина у скупу до 1000	НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. 1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција,	

	Успешно решавање текстуалних задатака	поштујући приоритет 1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом	
ГЕОМЕТРИЈА	Формирање представа о правој и полуправој Уочавање правога, тупог и оштрог угла Цртање праве, полуправе, углова Цртање нормалних и паралелних правих, правоугаоника, квадрата, троугла и кружнице Стицање представа о подударности фигура Одређивање обима правоугаоника, троугла и квадрата	ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица	33
		СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама	
		НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када суподаци дати у истим мерним јединицама	
РАЗЛОМЦИ	Упознавање и правилно записивање разломака чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10	ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $n/1$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ 1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.3.1. уме да препозна разломак b/a ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1МА.2.3.2. уме да израчуна n -ти део неке	9

		<p>целине и обрнуто, упоређује разломке облика $n/1$ ($n \leq 10$)</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак b/a ($b \leq 10$, $a < b$) 1МА.3.3.2. зна да израчуна део b/a ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима</p>	
МЕРЊЕ И МЕРЕ	<p>Упознавање мерења дужине Упознавање мерења масе тела Упознавање мерења запремине течности Упознавање нивух мерних јединица за време</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе(g, kg, t) 1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p> <p>СРЕДЊИ НИВО 1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2. зна јединице за време(секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО 1МА.3.4.1. зна јединице за време(секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>	11

8.1.4. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ПРИРОДА И ДРУШТВО

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	<p>Циљ наставе предмета природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.</p> <p>Развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и уочавање њихове повезаности</p> <p>Развијање основних појмова о завичају</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p>	15
		<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p> <p>1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p>	
ЕКОЛОГИЈА	<p>Развијање основних појмова о животним заједницама</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p>	1
МАТЕРИЈАЛИ	<p>Темељно изучавање животних заједница у завичају</p> <p>Развијање способности уочавања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности</p> <p>Развијање еколошке свести</p> <p>Стицање елементарне научне писмености кроз извођење једноставних огледа</p> <p>Оспособљавање за самостално учење и примену стеченог знања</p> <p>Развијање радозналости, интересовања и способности за активно</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта</p> <p>1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала</p> <p>1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност</p>	17
		<p>1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p>	
		<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање</p> <p>1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p> <p>1ПД.2.3.3. разликује материјале који су</p>	

	<p>уознавање окружења Развијање способности за самостално уочавање основних својстава неживе природе, њихову могућу промену у зависности од различитих утицаја</p> <p>Уочавање везе између живе и неживе природе Утицај неживе природе на живу и обратно Развијање основних елемената логичког размишљања</p>	<p>добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p>	
КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ	<p>Схватање човека као регулатора односа између неживе и живе природе</p> <p>Спознавање различитих облика кретања и уочавање узрока и последича кретања Уочавање када и како тела падају, клизају се и котрљају Оспособљавање за сналажење у простору и времену Умеће приказивања сликом и моделом објеката из природе и њихово препознавање на плану насеља, географској карти...</p> <p>Разликовање материјала и њихових топлотних проводљивости</p> <p>Спознавање да се материјали и тела међају под топлотним и механичким утицајима Уочавање да различити материјали имају различита својства која се међају под</p>	<p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи</p> <p>ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значању картографских знакова</p>	15
	ДРУШТВО	<p>ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу</p>	8

	<p>различитим утицајима</p> <p>Препознавање различитих група људи, по начину живота, језику и говору</p> <p>Препознавање занимања људи карактеристичних за крај у коме живимо</p>	<p>1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља</p>	
	<p>Разликовање и именовање врста насеља у завичају</p> <p>Познавање врста саобраћајних средстава и знакова</p>	<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p>	
ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода</p> <p>1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике</p> <p>1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости</p> <p>1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>	16
		<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини</p> <p>1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији</p> <p>1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад</p>	

8.1.5. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЛИКОВНА КУЛТУРА

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ	Дорада и пробиколвање започетих облика Појмови: медијуми – проширени медијуми	Циљ наставе ликовне културе је да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање	6
КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ	Композиција линија Композиција боја Композиција светлина и сенки Композиција разних материјала у складу са проширеним медијумима	Развијање способности ученика за опажање облика, величина, положаја облика у природи	14
ОРНАМЕНТИКА	Линеарна орнаментика Површинска орнаментика Тродимензионална орнаментика	Усвајање појма „композиција“ Опажање светлина и сенки Коришћење боја за изражавање осећања	8 20
ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ)	Аутоматски начин цртања Субјективно осећање простора Илузија простора Илузија линије, површине Облици и боје у простору Шаливи простор Појмови: простор, илузија простора	Оспособљавање ученика да препознају орнамент у непосредном окружењу Усвајање појма „орнамент“	8
ОДАБИРАЊЕ	Слика случај (извођење емотивно – афективних садржаја према избору	Уочавање могућности изражавања линијом, облицима и бојама Развијање дечје маште	

СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА	ученика) Појмови: машта	Развијање ученикове прецизности Усвајање појмова „простор“ и „илузија простора“ Развијање самосталности у раду и изражавању ликовним средствима	6
ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА	Визуелне информације, поруке, препоруке Појмови: визуелна порука	Развијање критичког односа према плакатима, билбордима и рекламама Развијање визуелног комуницирања Усвајање појма „визуелно комуницирање“	4 6
ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВ АЊА	Распознавање карактеристика инсеката, животиња Препознавање карактеристика професија код људи	Развијати свест о потреби живе природе Увођење ученика у различите могућности комуникације	
ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА	Ширење културне свести Посете: галерије, музеј, изложба	Развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности Подстицати интересовање и потребе за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара	

8.1.6. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
МУЗИЧКА КУЛТУРА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање Свирање	Певање песама по слуху Певање и извођење музичких игара Певање модела и наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености Свирање пратње за бројалице, песме, игре на музичким инструментима Свирање једноставних песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума На основу искуства у извођењу музике, препознати исвирати делове песама	Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа. Развијање музичке осетљивости и интересовања за музику Неговање способности извођења музике Свирање такта, ритма, мелодије, паузе	18
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Слушање воклаано – инструменталних композиција за децу и кратких композиција различитог садржаја, облика и расположења Слушање народних песама и игара	Препознавање различитих тонских боја, различитог темпа, динамичке разлике Оспособљавање ученика да наведу примере присуства музике у свакодневном животу Упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа	10
СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре	Коришћење различитих извора звукова (глас, тело, Орфом инструментаријум) Упознавање основа музичке писмености и изражајних	8

	<p>Креирање покрета уз музику Смишљање музичких питања и одговора, ризмичка допуњалка, мелодијска допуњалка Импровизовање дијалога на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума</p>	<p>средстава музичке уметности Подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима</p>	
--	--	---	--

8.1.7. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
АТЛЕТИКА - Техника трчања - Скокови - Скок у вис - Скок у даљ - Бацања - Бацања лоптице у циљ	- Развијати и усавршавати моторичке способности	44
ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ - Вежбе на тлу - Прескок - Вратило - Клуца, ниска греда - Паралелни разбој до висине груди - Дохватни кругови	- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела - Оспособљавање ученика да стечена учења, навике користе у свакодневним условима живота и рада - Формирање морално – вољних квалитета личности - Развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге	42
РИЗМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ - Окрети - Скокови - Вијача - Лопта - Плесови	- Задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром - Формирање и овладавање елементарним облицима кретања- „моторичко оспособљавање”- - Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад	10
ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА - Рукомет - Кошарка - Одбојка	- Развијање свести о потреби здравља и о чувању истог, ако и о чувању природе и човекове средине	6
АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ (обавезни програм) - Јесењи крос		2

- Пролећни крос МИНИМАЛНИ ОБРАЗОВНИ ЗАХТЕВИ		4
--	--	---

- „Покренимо нашу децу“ – свакодневно 15-о минутно физичка активност, са циљем превенције настанка деформитета кичменог стуба и тела уопште применом одговарајућих датих превентивних вежби у складе са узрастом ученика.

8.2. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ТРЕЋЕМ
РАЗРЕДУ

8.2.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ
ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

САДРЖАЈ	ЗАДАЦИ	ФОНД
<ul style="list-style-type: none"> - Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега (узрок посотјања света јесте Божја слобода) - Последице створености по природу и њено постојање (конкретност врста и бића значи њихову међусобну раздјељеност – индивидуалност, али и њихову потенцијалну пропадљивост, смрт, зато што су створене ни из чега) - Стварање човека на крају свега створеног по „икони и подобију Божијем” (разлика између природе и личности код човека) - Евхаристија као свет у малом (Литургија као сједињење свих створења преко човека Исуса Христа с Богом Оцем) - Ставарање света и човека у православној иконографији 	<p>Ученици треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уоче да конкретни људи као личности нису постојали пре него што су се родили - спознају да је Бог из љубави створио свет за вечност; - уоче да је Бог створио свет као скуп конкретних врста; - запазе да је Бог на крају свега створио човека као личност; уоче разлику између природе и личности код човека; - уоче да се структура створеног света огледа у Литургији 	<p>20 часова за обраду 16 часова за утврђивање и вежбање</p>

8.2.2. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
Сусрет родитеља, ученика и наставника Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада	- подстицање групног рада, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима	2
Сличности и разлике Полни стереотипи у играма Последице полних стереотипа Последица уопштених судова Појава искључивања у групи Понашање које одступа од очекиваног Односи у одељењу Односи млађи – старији Дискриминација по узрасту	- уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа за пол, узраст, изглед, понашање и порекло	9
Пријатељство Лаж као морални прекршај Припадање групи Крађа као морални прекршај Односи међу пријатељима	- пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; - развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	5
Обавезе у кући Договаање у породици Права и одговорности у заједници Слобода избора Кућни ред школе Оцењивање Демократија у учионици Доношење одлука на нивоу одељења Планирање акција	- развијање позитивног става појединца према заједници - оспособљавати ученике да се одговорно односе према правилима друштва	9
Сукоби и њихово решавање Кажњавање Насиље у школи	- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба у вршњачком посредовању	3
Лажна солидарност Одговорност за направљену штету Последице лаж Циљ оправдава средство	- развијање моралног расуђивања	4
Однос према животињама Природа и ја Брига о природи	- развијање моралног расуђивања	3

Евалуација	- развијање екеолошке свести; брига о животињама и биљкама - евалуација- приказати поштовање себе и других	1
------------	---	---

8.3. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

8.3.1. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ	Циљ предмета увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа у ужем и ширем окружењу. Тежиште је заправо на продубљивању, проширивању и систематизовању знања које су ученици понели од куће, кроз њихов активан истраживачки рад.	4
РАДОВИ И ПРАЗНИЦИ	Развијање знања о разлици између фолклорног и актуелног окружења кроз рад на бајкама, легендама, причама, песмама и пословицама, играма, загонеткама, успаванкама, разбрајалицама и знања о фолклорном наслеђу у поређењу са данашњом културом	4
ЗИМСКИ ХЛЕБОВИ И ПРОЛЕЋНО БИЉЕ	Проширивање знања о разлици између градског и сеоског начина живота, основних сезонских радова и обичајно - обредних радњи везаних за те радове, као и основних и општих празника и обичајно - обредних радњи везаних за те празнике Усвајање знања о фолклорним празницима и знања о извођењу сезонских радова и обичаја	4
КУЋА	Проширивање знања о узајамној повезаности човека и природе кроз упознавање значаја лековитих биљака и житарица Проширивање знања у познавању разлике између отвореног и затвореног простора и разлике између настањивог и ненастањивог простора Познавање различитих облика становања Елементарно познавање структуре традиционалне куће	4
ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ	Упознавање и и зучавање традиционалних заната и производње у поређењу са данашњим начином производње Упознавање различитих традиционалних заната у окружењу Стицање елементарних знања о појединим традиционалним занатима (пекарт, посластичар, ковач, кројач, јорганџија...) Упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формама традиционалних заната Упознавање карактеристичних обичајно - обредних	20

	облика понашања везаних за одређене традиционалне занате Упознавање Типичних традиционалних заната урбаних и руралних средина Схватање значаја о чувању и неговању традиционалних заната	
--	--	--

8.3.2.ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНИ

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
Животна средина	Циљ предмета је активно очување и разумевање животне средине и појава у њој.	4
Природне промене и појаве у животној средини	Оспособљавање за активно упознавање стања животне средине. Познавање узрочно – последичних веза у животној средини. Познавање негативних утицаја човека на животну средину.	6
Загађивање и заштита животне средине	Подстицање одговорног односа према живом свету и рационалног коришћења природних богатстава. Уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак. Испитивање појава и промена у природи. Испитивање узрочно – последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа. Подстицање одговорног, здравог односа према себи. Оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостално и тимски. Оспособљавање за доношење правилног става и за критичко мишљење	26

8.3.3. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ ПРОГРАМ: МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА
НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

72 часа годишње / 2 часа недељно

Рб. теме	Рб. часова по теми	Назив теме	обрада	Утвр-ђи-вање	Систе-мати-зација
1.	8	A mondat a beszélő szándéka szerint	4	3	1
2.	10	Színes ősz	4	5	1
3.	8	Bevezetés a szófajtanba	3	4	1
4.	6	Ünnepre fel!	2	2	2
5.	6	A tél örömei	3	2	1
6.	8	A számnév	1	5	2
7.	8	Tavaszhívogató	2	5	1
8.	8	Az írás öröme	5	3	
9.	6	Nyelvi játékok	3	2	1
10.	4	Színes világ	2	1	1
укупно	72		29	32	11

8.4. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА

8.4.1.ПРОГРАМИ ЗА ДОПУНСКУ НАСТАВУ ПО ПРЕДМЕТИМА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

У циљу индивидуалног развоја у савременој основној школи врши се диференцирани приступ ученицима.Међу диференцираним видовима образовно-васпитног рада је и допунска настава.Допунска настава је по својим могућностима веома прикладна за ученике који заостају у редовној.Допунска настава је по својим задацима и намени ваннаставна активност.

СРПСКИ ЈЕЗИК – 18 часова

ОБЛАСТ	Ш ₁	Ш ₂	Ш ₃
	број часова		
1.Вештина читања и разумевање прочитаног	6	6	6
2.Писано изражавање	4	4	4
3.Граматика и лексикологија	6	6	6
4.Књижевност	2	2	2

МАТЕМАТИКА – 18 часова

ОБЛАСТ	Ш ₁	Ш ₂	Ш ₃
	број часова		
1.Природни бројеви и операције са њима	11	11	11
2.Геометрија	3	3	3
3.Разломци	2	2	2
4.Мерење и мере	2	2	2

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 4 часа

ОБЛАСТ	Ш ₁ Ш ₂ Ш ₃
Verb - To be	1
Verb -Have got	1
Prepositions / Descriptions	1
Verb – Can	1

8.4.2. ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Одељенски старешина је наставник кога је директор одредио да буде руководилац одељења. Као непосредни педагошко-организовани и административни руководилац је организатор рада одељења. Одељенски старешина је организатор и координатор већег броја фактора: породице, одељења, школе у целини, ученичких организација и друго.

Он је у школи први и непосредни васпитач ученика, те стога треба да организује васпитни рад у одељењу. Квалитет тог рада зависи од његовог моралног лика, културе, педагошког такта, љубави са којом обавља ту дужност и поштовање деце, организаторских способности, стваралачког приступа раду и друго.

Одељенски старешина обавља следеће послове:

- усклађује рад наставника који обављају образовно-васпитни рад и програм у одељењу.
- остварује стални увид у рад и напредовање ученика у одељењу
- помаже ученицима у побољшању успеха и усмерава их ка правилном понашању остварује увид и породичну ситуацију
- сарађује са родитељима и сазива родитељске састанке, припрема и одржава родитељске састанке
- организује индивидулане контакте са родитељима старца се о редовном извођењу наставе у одељењу и оцењивању ученика
- води рачуна о редовном похађању наставе ученика
- води школску одељенску документацију
- предлаже програм васпитног рада у одељењу, програм рада Одељенског већа и одељенског старешине.

Конкретизацију програма извршиће сваки одељенски старешина у свом одељењу.

Планови рада одељенског старешине су саставно део годишњег плана рада школе и налази се у дневницима рада одељења.

Послове и радни задаци одељенског старешине су :

- Родитељски Састанци
- Индивидуални пријем родитеља
- Предавање за родитеље
- ЧОС
- Вођење школске одељенске документације и план рада.

Програм Рада одељенских старешина у одељенским заједницама

ТРЕЋИ РАЗРЕД	I	Пубертет
	II	Сексуално васпитање
	III	Хигијена и здравље
	IV	Исхрана
	V	Болести зависности
	VI	Повреде и стања у којима је могуће указати прву помоћ

На часовима одељенског старешине уз корелацију обавезних и изборних предмета и сарадњом сарадника из здравствених и рекреативних установа реализоваће се здравствено васпитање кроз предмет Чос са следећим наставним садржајима који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих организационих форми рада на нивоу школе.

Овим програмом обухваћено је и предложено више тема. Одељенски старешина ће у сарадњи са школским психологом одабрати по две теме у зависности од узраста ученика и ситуације у одељењу.

Разред	Тема
3. разред	<ol style="list-style-type: none"> 1. Морално васпитање деце 2. Мала граматика дечјих права (РПШ) 3. Интелектуални развој и васпитање 4. Комуникација и васпитање

8.4.3. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА – ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ, КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ - 36 ЧАСА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАСА НЕДЕЉНО

У I циклусу ваннаставне активности изводе се у оквиру одељења и сваки учитељ је и непосредни инструктор. Часови ваннаставних активности изводе се по завршетку наставе.

Ваннаставне активности ученика представљају све облике васпитно – образовног рада којима се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развија интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Њима се битно доприноси социјализацији потреба и мотив деце, усклађивању личних и друштвених интереса, свестраном и слободном васпитању ученика. Својим садржајима и облицима слободне активности обогаћују програмску структуру школе и повезују је са друштвеном средином.

Ваннаставне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:

- подстичу разноврсније видове стваралаштва
- буде и задовољавају интелектуалну радозналост
- пружају прилике и услове за заједничку игру, здраву, ведру забаву и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена и корисним садржајима
- развој самоиницијативе и комуницирање у колективу
- развој способности процењивање својих и туђих способности, поступака и резултата рада, међусобног поверења, солидарности, искрености, другарства и пријатељства

Избор садржаја и начин деловања заснован је на општем васпитном циљу и васпитно – образовним задацима основне школе, повезан је са другим облицима и садржајима васпитно – образовног рада, усклађен је са начином организовања и рада и узрасним и развојним могућностима и потребама ученика.

Рад је континуиран у току читаве календарске године на могућим активностима.

Школа реализује ваннаставне активности у области

науке, технике, културе, уметности, медија и спорта:

СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА – ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ, КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	Број часова за реализацију
Акција уређења учионице	1
Оплемењивање школског простора	1
Обележавање Дечје недеље	1
Организовање Дечје Нове године	1
Акција - поклон за тајног пријатеља	1
Дан Светог Саве	1
Сусрет деце (са другом школом)	1
Обележавање дана пролећа	1
Дан изазова	1
Дан школе	1
Украси	1
Поклони	1
Дечје стваралаштво	1
Презентација највреднијих облика стваралаштва деце	1
Акција солидарности	1
Спортски сусрети	1
Такмичење између група у одељењу	1
Такмичење између одељења разреда	1
Јесењи крос	1
Пролећни крос	1
Игре без граница	1
Зимске игре	1
Конкурси (ликовни , литерарно стваралаштво)	1
Игре уз музику (ритмика)	1
Посете позоришту	1
Посете биоскопу	1
Посете музеју	1
Посете Градској библиотеци	1
Негујемо глуму	1
Негујемо покрет и игру	1
Изложба ликовног стваралаштва	1
Обележавање завршетка I полугодишта	1
Обележавање Дана Светог Саве	1
Обележавање дана школе	1
Обележавање дана мајки	1
Обележавање завршетка школске године	1
У К У П Н О :	36

- Школа ће пажњу посветити и групи за фолклор која ће функционисати у разредној настави. Групу фолклора предводиће наставник разредне наставе Зорана Ракић. Програм фолклорне групе биће прилагођен културним активностима у школи.

Народне игре имају велики васпитни значај у раду са децом. Упознавајући народне игре деца упознају културу свог народа. Народне игре утичу на развој физичких способности. Кроз народне игре развија се моторика деце. У њима музика одређује карактер покрета, брзину и прецизност. Исконска потреба сваког бића је потреба за покретом.

Покрет је синоним живота. Човек се изражава кроз покрете свог тела и исказује своја осећања. Деца имају потребу за игром и народне игре имају за циљ неговање друштвеног и естетског васпитања деце.

Фолклорну секцију чине ученици трећег и четвртог разреда, седам дечака и седам девојчица. Нашим програмом употпунићемо приредбе поводом: Дана школе, дана Светог Саве и остале пригодне свечаности.

Сплет народних игара:

1. Ја посејам лубенице
2. Ерско коло
3. У Милице у Милице
4. Логовац
5. Бибер
6. Рукавице с прстима
7. Като ми Като
8. Банаћанско коло
9. Коло у педест два
10. Коларићу, панићу

8.4.4.ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ, ЕКСКУРЗИЈЕ, ПОСЕТЕ,

Организација и реализација наставе у природи се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70.став 3,а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања(„Службени гласника РС“,бр.88/17,27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете,науке и технолошког развоја .

Могуће дестинације:	Време реализације	Циљеви	задаци	Број дана
Дивчибаре Лепенски вир Златибор Орашац Гучево Тара	Пролетће	<ul style="list-style-type: none"> – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским 	<ul style="list-style-type: none"> – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и играма; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно- 	7 – 10 дана

		<p>вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.</p>	<p>историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз</p>	
--	--	--	--	--

			одговарајуће активности.	
--	--	--	--------------------------	--

Наставник се стара о организацији и реализацији редовне наставе и предвиђених активности, као и о безбедности ученика за време трајања наставе у природи.

Приликом реализације наставе у природи, наставник треба да уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

Приликом остваривања програма наставе у природи што више наставних и ваннаставних активности треба реализовати у природном окружењу – уз смењивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

Настава у природи може да се реализује за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7-10 дана уз сагласност родитеља, за најмање 80% ученика истог разреда. Изузетно, настава у природи може да се организује за ученике одељења у којем писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика.

ПОЈАМ ЕКСКУРЗИЈЕ: екскурзија је облик образовно- васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања и остварује се ван школе.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ су: проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним привредним и друштвеним условима, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева, развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Разред	Релација	Садржај	Број дана	Време	Носиоци реализације
трећи Јанков Мост (II, III и IV разред)	Суботица	Центар, ЗОО- врт, Палић, Зобнатица, дворац Дунђерски	1	пролеће 2020.	Директор школе, Одељенске старешине

ОБАВЕЗЕ ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ:

Координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзија, стара се о безбедности и понашању ученика и обавља послове стручног вође путовања обзиром да је у питању школа са малим бројем ученика, односно прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно- васпитних циљева и задатака одговарајућих садржаја.

ОБУХВАТ УЧЕНИКА:

За организацију и реализацију екскурзије неопходна је предходна писмена сагласност родитеља за најмање 60% ученика истог разреда.

ФИНАНСИРАЊЕ ЕКСКУРЗИЈЕ:

Екскурзије финансирају родитељи ученика. У појединим случајевима средства се могу обезбедити и из других извора (из средстава локалне самоуправе, путем донаторства), за ученике слабијег материјалног стања.

Организација и реализација екскурзије се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70.став 3,а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања(„Службени гласника РС“,бр.88/17,27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете,науке и технолошког развоја .

1. услови за извођење екскурзије

- предложен План и програм Одељенског и стручног Већа размотрило је Наставничко веће да би разматрао и на њега дао сагласност Савет родитеља школе;
- време екскурзије (пролеће.);
- програм екскурзије (у зависности од изабране дестинације – наведених у табели);
- број ученика (60% на нивоу разреда)

3. Припрема екскурзије

- припрема ученика,родитеља и наставника је услов реализације екскурзије

3. реализација екскурзије

- кроз разговор са ученицима и урађеним паноима од њихових цртежа и записа о екскурзији може се доћи до сазнања да ли смо постигли циљ.

4. извештај о реализацији екскурзије

- Након реализовања екскурзије, стручно веће сачињава извештај који подноси директору са оценом о реализацији и квалитету пружених услуга . Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће, усваја га Школски одбор, а Одељенски старешина упознаје родитеље са њим на родитељском састанку.

Школа ће одређене садржаје, наставне и ваннаставне активности реализовати кроз посете ученика првог разреда на локацијама и институцијама у граду и ван града.

Разред	Дестинација	Садржај	Време реализације	Носиоци реализације
трећи разред	<ul style="list-style-type: none"> • Зрењанин : • Привредна друштва ,јавна предузећа (штампарије, пекаре, посластичарнице, телевизијски студио,...) • Зрењанин 	<p>обилазак градског језгра и значајних културно – историјских споменика – природа и друштво уз сагласност родитеља.</p> <p>Посете у вези са народном традицијом</p> <p>Музеј града Зрењанина Галерија града Зрењанина Позориште „Тоша Јовановић“ Зрењанин Градска библиотека „Жарко Зрењанин“</p>	<p>Октобар 2019</p> <p>Новембар – мај</p> <p>Током школске године</p>	Директор школе , одељенски старшина

9. ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

9.1. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

9.1.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ - 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
ГОВОРНА КУЛТУРА	<p>Циљ наставе овог предмета је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга књижевна остварења из српске и светске баштине.</p> <p>Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује</p> <p>Основно описмењавање ученика на темељима ортопетских и ортографских стандарда српског књижевног језика</p> <p>Поступно и систематско упознавање граматике и правописа српског језика</p> <p>Упознавање језичких појава и појмова</p> <p>Оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе</p> <p>Увежбавање правилног и систематично усавршавање читања и изговарања речи, реченица, акценатских целина</p>	<p>1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1СЈ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>1СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1СЈ.0.1.5. уме самостално(својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање(уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације</p> <p>1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање</p> <p>1СЈ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p> <p>1СЈ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став</p>	39
ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	<p>Развијање осећаја за естетске вредности за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности</p> <p>Развијање потребе за књигом, способности да се</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста</p> <p>1СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи</p>	31

	<p>њоме самостално служе оспособљавање за самостално читање, доживавање, разумевање, тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова</p> <p>Увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи</p> <p>подстицање, неговање и вредновање уметничких ваннаставних активности</p> <p>Усвајање основних и функционалних појмова из позоришта и флирске уметности</p> <p>навикавање на редовно праћење емисија за децу</p> <p>Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза</p>	<p>информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели(ко, шта, где, када, колико и сл.)</p> <p>1СЈ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине(синонимија, парафраза), садржана у тексту</p> <p>1СЈ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге(наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1СЈ.1.2.5. одређује основну тему текста</p> <p>1СЈ.1.2.6. разуме дословно значење текста</p> <p>1СЈ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста</p> <p>1СЈ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p>	
		<p>СРЕДЊНИ НИВО</p> <p>1СЈ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије</p> <p>1СЈ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста(у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p> <p>1СЈ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1СЈ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних</p>	

		<p>у линеарном и нелинеарном тексту(нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1СЈ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1СЈ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1СЈ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста(предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1СЈ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1СЈ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни 1СЈ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1СЈ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима(нпр. текст, табела, графички приказ) 1СЈ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту(нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају) 1СЈ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми(уноси податке из текста у дату табелу или</p>	

		<p>дијаграм)</p> <p>1СЈ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за(познату) игру потпуно и сл.)</p> <p>1СЈ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту(нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>	
ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1СЈ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе</p> <p>1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст(до400 речи)</p> <p>1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи(у односу на узраст); правилно их употребљава</p> <p>1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку(о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>1СЈ.1.3.10. пише честитку(за Нову годину, рођендан), позивницу(за рођенданску прославу, забаву), разгледницу(са летовања, зимовања, екскурзије)</p>	39
		<p>СРЕДЊНИ НИВО</p> <p>1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма(ћирилицу и латиницу)</p>	

		<p>1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању</p> <p>1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз(ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>1СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1СЈ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме(нпр. да избегне понављање)</p> <p>1СЈ.2.3.9. исправља свој текст(критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p> <p>1СЈ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи(име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)</p> <p>1СЈ.2.3.11. пише писмо(приватно) и уме да га адресира</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО</p>	

		<p>1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1СЈ.3.3.2. јасно структурира текст(уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса</p> <p>1СЈ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста</p> <p>1СЈ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст</p> <p>1СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи(у односу на узраст)</p> <p>1СЈ.3.3.6. издваја пасусе</p>	
ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ.1.4.1. препознаје врсте речи(именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1СЈ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи(род и број заједничких именица) и глаголско време(презент, перфекат и футур)</p> <p>1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији(обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности(потврдне и одричне)</p> <p>1СЈ.1.4.4. препознаје антонимију</p> <p>1СЈ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији(у кући, школи и сл.)</p>	25
		<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ.2.4.1. одређује врсте речи(именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи(властите и заједничке именице; описне,</p>	

		<p>присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1СЈ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола(лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1СЈ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији(обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности(потврдне и одричне) 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију 1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима(у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи(властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1СЈ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1СЈ.3.4.3. препознаје прави објекат(у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1СЈ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и</p>	

		фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени 1СЈ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу	
КЊИЖЕВНОСТ		ОСНОВНИ НИВО 1СЈ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1СЈ.1.5.2. препознаје књижевне врсте(бајку и басну) 1СЈ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове(који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1СЈ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту	45
		СРЕДЊНИ НИВО 1СЈ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1СЈ.2.5.2. одређује фолклорне форме(кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1СЈ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1СЈ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1СЈ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1СЈ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту	
		НАПРЕДНИ НИВО 1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст	

		1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1СЈ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст	
--	--	--	--

9.1.2. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ- 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
I WELCOME BACK		5
II HAPPY FAMILIES	- Оспособити ученике да на страном језику комуницирају на основном нивоу у усменом и писменом облику о темама из њиховог окружења	8
III FOOD, FOOD, FOOD		7
IV A DAY AT THE ZOO	- Подстакнути развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика	9
V IN THE TOWN	- Олакшати разумевање других и различитих култура и традиција	7
VI JUST FOR FUN!		8
VII PEOPLE AT WORK	- Стимулисати машту, креативност и радозналост	9
VIII WHAT'S THE WEATHER LIKE?	- Подстицати задовољство коришћења језика	8
IX WHAT HAPPENED?		11

9.1.3. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ-5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Наставна област	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	Образовни стандарди	Број часа
СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	<p>Циљ наставе математике је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву, да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање и самообразовање, као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика. Успешно савладавање читања и писања природних бројева у декадном</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој</p> <p>1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА.1.1.3. множи и дели без остатка(троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $n/1$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ</p> <p>1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p>	132
		<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју</p> <p>1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1МА.2.1.5. уме да решава једначине</p> <p>1МА.2.3.1. уме да препозна разломак b/a ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова</p> <p>1МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $n/1$ ($n \leq 10$)</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.</p> <p>1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p>	

	<p>бројевном систему Упознавање скупа природних бројева Да науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе Примењивање упознатих својстава рачунских операција при трансформисању израза у случају рачунских олакшица Читање, састављање и израчунавање вредности израза са више операција Решњавање једноставниј једначина и неједначина у скупу природних бројева Решавање текстуалних задатака</p>	<p>1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом 1MA.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак b/a ($b \leq 10, a < b$)</p>	
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Упознавање јединица за површине Стицање навике и обучавање у коришћењу различитих извора за стицање знања</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>	10
	<p>Упознавање јединица за површине Стицање навике и обучавање у коришћењу различитих извора за стицање знања</p>	<p>СРЕДЊИ НИВО 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објекта у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>	30
	<p>Примењивање јединица за израчунавање површине датих</p>	<p>НАПРЕДНИ НИВО 1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и</p>	

	<p>фигура Прецизно мерење и цртање мреже и прављење мреже и модела коцке и квадрa</p> <p>Стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност у писменом и усменом облику</p>	<p>квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>	
--	--	---	--

*Обезна су 4 једночасовна школска писмена задатка са једночасовним исправкама (8 часова)

9.1.4. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ПРИРОДА И ДРУШТВО

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ-2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Наставна област	Циљеви и задаци	Образовни стандарди	Број часа
СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ	Циљ наставе предмета природа и друштво је да усвајањем знања, учења, умења и вештина ученици развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице, развију однос за одговоран живот у свом природном и друштвеном окружењу.	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића	12
	Развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова – завучај и домовина Развијање радозналости, интересовања и способности за окружење и живот у њему Способности за интеграцију у светску културну баштину, уз очување и неговање националног идентитета Оспособљавање за самостално учење и проналажење информација Развијање основних елемената логичког мишљења	СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту	
	Упознавање флоре и фауне наше земље Упознавање значаја еколошке равнотеже ради сопственог опстанка Сагледавање човека као живог и свесног друштвеног бића Стицање елементарне научне	НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића	
		ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе	6

	<p>писмености кроз извођење једноставних огледа Развијање способности за самостално уочавање основних својстава, њихову могућу примену у зависности од различитих утицаја Развијање одговорног односа према себи и другима</p> <p>Усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања Развијање способности запажања и логичког размишљања</p>	<p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p>	
ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	<p>Развијање сналажење ученика у времену и простору Подстицање на коришћење нових извора знања Упознавање прошлости српског народа</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p>	8
		<p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.3.2. примењује знање о</p>	

		променама материјала за објашњење појава у свом Окружењу	
КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ		ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама	6
		СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски	
ОСВРТ УНАЗАД - ПРОШЛОСТ		ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите	2
		СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама	
		НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама	
МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА		ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне	38

		<p>информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>	
		<p>СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора– рељефа, вода, климе– и делатности људи 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч</p>	
		<p>НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава</p>	

9.1.5. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ЛИКОВНА КУЛТУРА

72 ЧАСА ГОДИШЊЕ - 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ васпитно – образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером наставног предмета.

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
КОЛАЖ, ФРОТАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ	Колаж (дводимензионални површински колаж) Фротаж (површинске игре) Деколаж (наслојавање, доцртавање, досликавање) Асамлаж (тродимензионални колаж, инсталације, проширени медији...)	Циљ васпитно – образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером наставног предмета.	10
ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕН ЗИ- ОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И У РАВНИ	Компоновање апстрактних облика у простору према положеној, косој или усправној линији Организација бојених облика у односу на раван у простору Организација тродимензионалних облика у простору и на равни Појмови: акварел, пастел, темпера	Развијање способности ученика за препознавање традиционалне, модерне и савремене уметности	10
СЛИКАРСК И МАТЕРИЈАЛ И И ТЕХНИКА	Карактеристике акварел технике каратктеристике пастелних боја и креда у боји каратктеристике темпера боја појмиви: материјали и технике	Разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике	10
ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ	црвена+жута=наранџаста црвена+плава=љубичаста жута+плава=зелена	Усвајање знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја Препознају лико – технике	24
ЛИНИЈА, ПО	Појмови: основне и	Коришћење боја за изражавање осећања	

<p>ВР-ШИНА ВОЛУМЕН, БОЈА ПРОСТОР</p> <p>АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР</p>	<p>изведене боје</p> <p>Линија – простор Површина – простор Волумен – простор Боја – простор Линија, површина, волумен, боја – Појмови: волумен</p> <p>Идејна решења за израду маски Израда маски Израда сцене Предлог за кореографију, музику, костим Израда сцене Релаизација по групама и у целини Појмови: амбијент и сценски простор</p>	<p>Развијање способности опажања облика, величина светлина, боја положаја облика у природи</p> <p>Развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самопсталном изражавању у коришћењем примерених техника и средстава Ускладити ликовни рад са другим медијима (звукот, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима)</p>	<p>8</p>
--	---	---	----------

9.1.6. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
МУЗИЧКА КУЛТУРА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ-1 ЧАС НЕДЕЉНО

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање	Певање песама по слуху и учење песме са нотног текста Певање и извођење музичких игара Певање модела и наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености	Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности	18
Свирање	Свирање пратње за бројалице, песме, игре на музичким инструментима Свирање песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума На основу искуства у извођењу музике, препознати исвирати делове песама	разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности уознавање музичке традиције и културе свог и других народа.	
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Слушање воклано – инструменталних композиција за децу и кратких инструменталних композиција различитог садржаја, облика и расположења као и музичких прича Слушање народних песама и игара	Неговање способности извођења музике Свирање такта, ритма, мелодије, паузе	10
СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре Креирање покрета уз музику Смишљање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка Импровизовање дијалога на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума	Препознавање различитих тонских боја, различитог темпа, динамичке разлике Оспособљавање ученика да наведу примере присуства музике у свакодневном животу Уознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа	8
		Коришћење различитих	

		<p>извора звукова (глас, тело, Орфом инструментаријум)</p> <p>Упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности</p> <p>Подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима</p>	
--	--	--	--

9.1.7. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ-3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно образовним подручјима допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких учења, навика и неопходних знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
<p>АТЛЕТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Техника трчања - Скок у вис - Скок у даљ - Бацање - Штафетно трчање 	<p>Врсте и значај рекреације и појединих спортова. Правилна рекреација. Надзор, исхрана, хидратација.</p> <p>Упознавање протективних фактора за здравље као што су физичка активност и боравак у природи</p> <p>- Развијати и усавршавати моторичке способности</p>	28
<p>ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вежбе на тлу - Прескок - Двовисински разбој - Греда - Паралелни разбој - Вратило - Дохватни кругови - Коњ са хватаљкама 	<p>- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела</p> <p>- Оспособљавање ученика да стечена учења, навике користе у свакодневним условима живота и рада</p> <p>- Формирање морално – вољних квалитета личности</p> <p>- Развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге</p> <p>Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности.</p> <p>Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика</p>	28
		19

<p>РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Окрети - Скокови - Вежбе равнотеже - Вијача - Лопта - Обруч - Плесови <p>ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рукомет - Кошарка - Одбојка - Фудбал - Здравствено васпитање <p>ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ</p>	<p>- Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад. Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем и сл. Организовање такмичења између група у одељењу.</p> <p>- Развијање свести о потреби здравља и о чувању истог, ако и о чувању природе и човекове средине</p>	<p>30</p> <p>3</p>
У К У П Н О :		108

- „Покренимо нашу децу“ – свакодневно 15-о минутно физичка активност, са циљем превенције настанка деформитета кичменог стуба и тела уопште применом одговарајућих датих превентивних вежби у складе са узрастом ученика.

9.2. ПРОГРАМИ ЗА ОБАВЕЗНЕ ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ У ЧЕТВРТОМ
РАЗРЕДУ

9.2.1. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА
НАСТАВА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ - 1 ЧАС НЕДЕЉНО

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
1. Увод		1
2. Циљ због кога је Бог створио свет Црква је конкретна литургијска заједница	Изгратити свест о томе да Бог општи са светом човека кроз Христа	2 2
3. Литургија је заједница многих људи и природе са богом оцем преко једног човека – Христа Структура литургије (епископ, свештеници, ђакони, народ)	Уочити да је Христос корпоративна личност Запазити да у Цркви нико не може да постоји сам за себе, без заједнице са свима Стећи појам о бићу као заједници Схватити да је извор греха егоизам, индивидуализам,	6 2 5
4. Црква као икона будућег царства Одбијање првог човека Адама да сједини створену природу са Богом Црква у хришћанској архитектури		11 7

9.2.2. ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО
ВАСПИТАЊЕ

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ - 1 ЧАС НЕДЕЉНО

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
I ТЕМА – ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА, ДОГОВАРАЊА И САРАДЊЕ СА ВРШЊАЦИМА И ОДРАСЛИМА	- подстицање групног рада, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима; - подстицање на слободу мишљења, изјашњавања о узајамном очекивању, потребама, захтевима и тешкоћама	2
- Родитељски састанак - Уводни час	- разумевање и усвајање дечјих и људских права	8
II ТЕМА – ДЕЧЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ	- препознавање својих права - разумевање појма идентитет, препознавање својих потреба и жеља - јасно и разговетно изношење својих ставова - изношење својих осећања, потреба, мишљења - спремност за заступање својих и туђих права	10
- Дрво дечјих права - Правимо рекламни штанд конв енције о дечјим правима - Сви различити – сви једнаки - Неправда је кад... - Ставови о правди	- разумевање појма одговорности, схватање разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници - познавање основних обележја демократског процеса и разумевање односа између демократије и дечјих и људских права - спремност за заступање и заштиту својих и туђих интереса	11
III ТЕМА – ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ДЕМОКРАТСКУ АТМОСФЕРУ У НАШЕМ РАЗРЕДУ, ШКОЛИ	- разумевање значења појмова мир, схватање улоге коју сарадња и мирно решавање сукоба има за лични, национални и глобални развој, познавање неких основних поступака мирног решавања сукоба	11
- Права, дужности, правила - Улога правилника, кућни ред школе - Сви ми имамо предрасуде - Да сам чаробњак, ја бих... - Ставови о моћи	- прилагођавање свога мишљења групи ради изналажења заједничког решења - одговорно управљање групом према критеријуму опште добробити	
IV ТЕМА – ЖИВИМ ДЕМОКРАТИЈУ – ДЕМОКРАТСКА АКЦИЈА	- познавање појма једнакости у контексту	
- Сукоби и превазилажење сукоба, преговарање - Тимски рад - Да ли се чује наш глас		

<ul style="list-style-type: none"> - Делујемо јединствено - Аргументујемо и заступамо наше интересе - Тражимо закон за... 	<p>расних, културних, националних, верских и других разлика</p> <ul style="list-style-type: none"> - спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке 	3
<p>V ТЕМА – ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА, РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Међузависност - Мрежа живота - Бринемо о биљкама и животињама 	<ul style="list-style-type: none"> - приказати активног учесника у процесу образовања и васпитања као комплетне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге 	2
<p>VI ТЕМА – ЕВАЛУАЦИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ја пре, ја после - Презентација резултата рада родитељима 		

9.3. ПРОГРАМИ ЗА ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

9.3.1.ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ- 1 ЧАС НЕДЕЉНО

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВ А	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦ ИЈЕ
<p>На млађима свет остаје Носимо, вучемо, превозимо Путовање је најбоље учење Пут широк, врата отворена Весело срце кудељу преде Шором чезе, а Дунавом лађе Од добошара до рачунара</p>	<p>Циљ предмета је активно очување и разумевање животне средине и појава у њој.</p>	4	IX-VI
		1	
	<p>-продубљивање знања о фолклорним празницима, биљкама, кући, занатима</p>	3	IX-XII
		14	
	<p>-стицање елементарних знања о традиционалним облицима транспорта и транспортним средствима, као и њиховом значају за живот људи на селу и граду</p>	4	
		2	I-V
		6	
<p>-Упознавање различитих народних музичких елемената и њихове улоге у традиционалној култури</p>		36	V-VI
<p>-Упознавање са носиоцима народне традиције (усменим, писаним, материјалним) ,схватанње важности чувања и неговања народне традициј</p>			

9.3.2. ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ: МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА
НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

72 часа годишње / 2 часа недељно

Рб. теме	Рб. часова по теми	Назив теме	обрада	Утвр-ђи-вање	Систе-мати-зација
1.	8	A mondat a beszélő szándéka szerint	4	3	1
2.	10	Színes ősz	4	5	1
3.	8	Bevezetés a szófajtanba	3	4	1
4.	6	Ünnepre fel!	2	2	2
5.	6	A tél örömei	3	2	1
6.	8	A számnév	1	5	2
7.	8	Tavaszhívogató	2	5	1
8.	8	Az írás öröme	5	3	
9.	6	Nyelvi játékok	3	2	1
10.	4	Színes világ	2	1	1
укупно	72		29	32	11

9.4.ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА

9.4.1. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ПО ПРЕДМЕТИМА У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

У циљу индивидуалног развоја у савременој основној школи врши се диференцирани приступ ученицима. Међу диференцираним видовима образовно-васпитног рада је и допунска настава. Допунска настава је по својим могућностима веома прикладна за ученике који заостају у редовној. Допунска настава је по својим задацима и намени ваннаставна активност.

СРПСКИ ЈЕЗИК – 18 часова

ОБЛАСТ	IV ₁	IV ₂	IV ₃
	број часова		
1. Вештина читања и разумевање прочитаног	2	2	2
2. Писано изражавање	4	4	4
3. Граматика и лексикологија	10	10	10
4. Књижевност	2	2	2

МАТЕМАТИКА – 18 часова

ОБЛАСТ	IV ₁	IV ₂	IV ₃
	број часова		
1. Природни бројеви и операције са њима	11	9	8
2. Геометрија	2	4	6
3. Разломци	2	2	/
4. Мерење и мере	3	3	4

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 6 часова

ОБЛАСТ	IV ₁	IV ₂	IV ₃
Verb - To be/ to have		1	
Present simple tense – like		1	
Present Simple Tense		1	
Present Simple Tense		1	
Present Continuous Tense		1	
Present Continuous Tense		1	

9.4.2. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ПО ПРЕДМЕТИМА У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

Основни циљ и смисао организације и извођења додатног образовно-васпитаног рада је као комплемент редовне наставе и слободних ученичких активности, да допринесе и омогући оптималан развој даровитих ученика, што потпунији развој њихових општих и посебних способности у функцији ширег и бржег напредовања ученика.

ДОДАТНИ РАД: МАТЕМАТИКА

-
- 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

САДРЖАЈ	ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
Задаци са шибицама	СТИЦАЊЕ, продубљивање и	2
Рачунске операције у скупу бројева до 1000 (текстуални задаци)	проширивање знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу.	4
Логички задаци –		4
Проблемски задаци		4
Изрази са више операција		2
Разломци	Развијање ученикове способности посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења.	2
Површина правоугаоника и квадрата		2
Површина квадрата и коцке		6
Занимљиви задаци		4
Математички квиз	Развијање математичке радозналости у посматрању и изучавању у коришћењу разноврсних извора знања.	

ДОДАТНИ РАД: СРПСКИ ЈЕЗИК

36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ -1 ЧАС НЕДЕЉНО

САДРЖАЈИ	ЗАДАЦИ	БРОЈ ЧАСОВА
КЊИЖЕВНОСТ	Развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује и унапређује	6
ЈЕЗИК	Развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује	10
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	Подстицање ученика на самостално језичко, сценско и литерарно стваралаштво Подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности Васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубља, солидарности и других моралних вредности	20

9.4.3. ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Одељенски старешина је наставник кога је директор одредио да буде руководилац одељења. Као непосредни педагошко-организовани и административни руководилац је организатор рада одељења. Одељенски старешина је организатор и координатор већег броја фактора: породице, одељења, школе у целини, ученичких организација и друго.

Он је у школи први и непосредни васпитач ученика, те стога треба да организује васпитни рад у одељењу. Квалитет тог рада зависи од његовог моралног лика, културе, педагошког такта, љубави са којом обавља ту дужност и поштовање деце, организаторских способности, стваралачког приступа раду и друго.

Одељенски старешина обавља следеће послове:

- усклађује рад наставника који обављају образовно-васпитни рад и програм у одељењу.
- остварује стални увид у рад и напредовање ученика у одељењу
- помаже ученицима у побољшању успеха и усмерава их ка правилном понашању остварује увид и породичну ситуацију
- сарађује са родитељима и сазива родитељске састанке, припрема и одржава родитељске састанке
- организује индивидулане контакте са родитељима старца се о редовном извођењу наставе у одељењу и оцењивању ученика
- води рачуна о редовном похађању наставе ученика
- води школску одељенску документацију
- предлаже програм васпитног рада у одељењу, програм рада Одељенског већа и одељенског старешине.

Конкретизацију програма извршиће сваки одељенски старешина у свом одељењу.

Планови рада одељенског старешине су саставно део годишњег плана рада школе и налази се у дневницима рада одељења.

Послове и радни задаци одељенског старешине су :

- Родитељски Састанци
- Индивидуални пријем родитеља
- Предавање за родитеље
- ЧОС
- Вођење школске одељенске документације и план рада.

Програм Рада одељенских старешина у одељенским заједницама

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	I	Исхрана (врсте хранљивих материја)
	II	Значај рекреације и спорта
	III	Пубертет
	IV	Болести дечјег доба
	V	Прва помоћ
	VI	Болести зависности
	1. Безбедност деце у саобраћају 2. Полиција у служби грађана 3. Насиље као негативна појава и Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа 4. Превенција и заштита деце од трговине људима 5. Заштита од пожара и Заштита од техничко – технолошких опасности 6. Превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола Ових шест тачака се додаје темама у Глобалном а преузето је из Протокол о сарадњи на Програму " Основи безбедности деце" . Реализоваће се једном месечно у периоду од осам месеци.	

На часовима одељенског старешине уз корелацију обавезних и изборних предмета и сарадњом сарадника из здравствених и рекреативних установа реализоваће се здравствено васпитање кроз предмет Чос са следећим наставним садржајима који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих организационих форми рада на нивоу школе.

Овим програмом обухваћено је и предложено више тема. Одељенски старешина ће у сарадњи са школским психологом одабрати по две теме у зависности од узраста ученика и ситуације у одељењу.

Разред	Тема
4 разред	1. Тешкоће при учењу и како их савладати 2. Дечја права (РПШ) 3. Толеранција у пракси (РПШ) 4. Комуникација и васпитање

9.4.4. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА –
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ, КУЛТУРНЕ
АКТИВНОСТИ
- 36 ЧАСА ГОДИШЊЕ – 1 ЧАСА НЕДЕЉНО

У I циклусу ваннаставне активности изводе се у оквиру одељења и сваки учитељ је и непосредни инструктор. Часови ваннаставних активности изводе се по завршетку наставе.

Ваннаставне активности ученика представљају све облике васпитно – образовног рада којима се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развија интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Њима се битно доприноси социјализацији потреба и мотив деце, усклађивању личних и друштвених интереса, свестраном и слободном васпитању ученика. Својим садржајима и облицима слободне активности обогаћују програмску структуру школе и повезују је са друштвеном средином.

Ваннаставне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:

- подстичу разноврсније видове стваралаштва
- буде и задовољавају интелектуалну радозналост
- пружају прилике и услове за заједничку игру, здраву, ведру забаву и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена и корисним садржајима
- развој самоиницијативе и комуницирање у колективу
- развој способности процењивање својих и туђих способности, поступака и резултата рада, међусобног поверења, солидарности, искрености, другарства и пријатељства

Избор садржаја и начин деловања заснован је на општем васпитном циљу и васпитно – образовним задацима основне школе, повезан је са другим облицима и садржајима васпитно – образовног рада, усклађен је са начином организовања и рада и узрасним и развојним могућностима и потребама ученика.

Рад је континуиран у току читаве календарске године на могућим активностима.

Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта:

СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА – ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ, КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	Број часова за реализацију
Акција уређења учионице	1
Оплемењивање школског простора	1
Обележавање Дечје недеље	1
Организовање Дечје Нове године	1
Акција - поклон за тајног пријатеља	1
Дан Светог Саве	1
Сусрет деце (са другом школом)	1
Обележавање дана пролећа	1
Дан изазова	1
Дан школе	1
Украси	1
Поклони	1
Дечје стваралаштво	1
Презентација највреднијих облика стваралаштва деце	1
Акција солидарности	1
Спортски сусрети	1
Такмичење између група у одељењу	1
Такмичење између одељења разреда	1
Јесењи крос	1
Пролећни крос	1
Игре без граница	1
Зимске игре	1
Конкурси (ликовни , литерарно стваралаштво)	1
Игре уз музику (ритмика)	1
Посете позоришту	1
Посете биоскопу	1
Посете музеју	1
Посете Градској библиотеци	1
Негујемо глуму	1
Негујемо покрет и игру	1
Изложба ликовног стваралаштва	1
Обележавање завршетка I полугодишта	1
Обележавање Дана Светог Саве	1
Обележавање дана школе	1
Обележавање дана мајки	1
Обележавање завршетка школске године	1
У К У П Н О :	36

- Школа ће пажњу посветити и групи за фолклор која ће функционисати у разредној настави. Групу фолклора предводиће наставник разредне наставе Зорана Ракић. Програм фолклорне групе биће прилагођен културним активностима у школи.

Народне игре имају велики васпитни значај у раду са децом. Упознавајући народне игре деца упознају културу свог народа. Народне игре утичу на развој физичких способности. Кроз народне игре развија се моторика деце. У њима музика одређује карактер покрета, брзину и прецизност. Исконска потреба сваког бића је потреба за покретом.

Покрет је синоним живота. Човек се изражава кроз покрете свог тела и исказује своја осећања. Деца имају потребу за игром и народне игре имају за циљ неговање друштвеног и естетског васпитања деце.

Фолклорну секцију чине ученици трећег и четвртог разреда, седам дечака и седам девојчица. Нашим програмом употпунићемо приредбе поводом: Дана школе, дана Светог Саве и остале пригодне свечаности.

Сплет народних игара:

1. Ја посејам лубенице
2. Ерско коло
3. У Милице у Милице
4. Логовац
5. Бибер
6. Рукавице с прстима
7. Като ми Като
8. Банаћанско коло
9. Коло у педест два
10. Коларићу, панићу

9.4.5. ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ, ПОСЕТЕ, НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Организација и реализација наставе у природи се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70. став 3, а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете, науке и технолошког развоја .

Могуће дестинације :	Време реализације	Циљеви	задачи	Број дана
Дивчибаре Лепенски вир Златибор Орашац Гучево Тара	Пролеће	<ul style="list-style-type: none"> – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским 	<ul style="list-style-type: none"> – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света 	7 – 10 дана

		<p>вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.</p>	<p>појединих крајева, учачавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.</p>	
--	--	--	---	--

Наставник се стара о организацији и реализацији редовне наставе и предвиђених активности, као и о безбедности ученика за време трајања наставе у природи.

Приликом реализације наставе у природи, наставник треба да уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

Приликом остваривања програма наставе у природи што више наставних и ваннаставних активности треба реализовати у природном окружењу – уз смењивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

Настава у природи може да се реализује за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7-10 дана уз сагласност родитеља, за најмање 80% ученика истог разреда. Изузетно, настава у природи може да се организује за ученике одељења у којем писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика.

ПОЈАМ ЕКСКУРЗИЈЕ: екскурзија је облик образовно- васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања и остварује се ван школе.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ су: проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним привредним и друштвеним условима, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева, развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Разред	Релација	Садржај	Број дана	Време	Носиоци реализације
Четврти	Сомбор	центар града,музеј-галерија Коњевић,Жупанија,бањаЈунаковић	1	пролеће 2020.	Директор школе, Одељенске старешине

ОБАВЕЗЕ ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ:

Координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзија, стара се о безбедности и понашању ученика и обавља послове стручног вође путовања обзиром да је у питању школа са малим бројем ученика, односно прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно- васпитних циљева и задатака одговарајућих садржаја.

ОБУХВАТ УЧЕНИКА:

За организацију и реализацију екскурзије неопходна је предходна писмена сагласност родитеља за најмање 60% ученика истог разреда.

ФИНАНСИРАЊЕ ЕКСКУРЗИЈЕ:

Екскурзије финансирају родитељи ученика. У појединим случајевима средства се могу обезбедити и из других извора (из средстава локалне самоуправе, путем донаторства), за ученике слабијег материјалног стања.

Организација и реализација екскурзије се врши по „ПРАВИЛНИКУ О ОРАГНИЗАЦИЈИ И ОСТВАРИВАЊУ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И ЕКСКУРЗИЈЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ“ (На основу члана 70.став 3,а у вези са чланом 67. став 1 Закона о основама образовања и васпитања(„Службени гласника РС“,бр.88/17,27/18 – др. закон и 10/19), који су донело министарство просвете,науке и технолошког развоја .

1. услови за извођење екскурзије

- предложен План и програм Одељенског и стручног Већа размотрило је Наставничко веће да би разматрао и на њега дао сагласност Савет родитеља школе;
- време екскурзије (пролеће.);
- програм екскурзије (у зависности од изабране дестинације – наведених у табели);
- број ученика (60% на нивоу разреда)

4. Припрема екскурзије

- припрема ученика, родитеља и наставника је услов реализације екскурзије

3. реализација екскурзије

- кроз разговор са ученицима и урађеним паноима од њихових цртежа и записа о екскурзији може се доћи до сазнања да ли смо постигли циљ.

4. извештај о реализацији екскурзије

- Након реализовања екскурзије, стручно веће сачињава извештај који подноси директору са оценом о реализацији и квалитету пружених услуга . Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће, усваја га Школски одбор, а Одељенски старешина упознаје родитеље са њим на родитељском састанку.

Школа ће одређене садржаје, наставне и ваннаставне активности реализовати кроз посете ученика првог разреда на локацијама и институцијама у граду и ван града.

Разред	Дестинација	Садржај	Време реализације	Носиоци реализације
Четврти разред	<ul style="list-style-type: none"> • Мокрин: • Зрењанин 	Етно кућа, радионица вајања Музеј града Зрењанина Галерија града Зрењанина Позориште „Тоша Јовановић“ Зрењанин Градска библиотека „Жарко Зрењанин“	Пролеће 2020 Током школске године	Директор школе, одељенски старешина

10. НАСТАВНЕ МЕТОДЕ, ОБЛИЦИ РАДА КОЈИ ЋЕ СЕ КОРИСТИТИ У ОСТВАРИВАЊУ ПРОГРАМА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИИХ ПРЕДМЕТА

- Фронтални облик рада (вербално-предавачке методе)
- Партиципативне методе (пored стицања знања омогућују развој способности и вештина, а посебно доприносе развоју когнитивних процеса, захваљујући делању - практиковању одређених радњи).
- Решавање проблем - ситуација које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности.
- Кооперативне методе учења омогућују социјалне активности на заједничким задацима, велики степен личног ангажовања и сналажење у социјалном контексту.
- Интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада, омогућују разне облике социјалне партиципације и обогаћивање сопственог искуства кроз размену са другима).
- Амбијентално учење (омогућује најадекватнији простор за упознавање света око нас. Променљивост амбијента обезбеђује сагледавање исте ствари са различитих аспеката у различитим околностима и различитим појавним формама).
- Игра (као најживотнија ситуација, и деца на овом узрасту најпримеренија активност, изузетно је погодна, ненаметљива форма учења).

За реализацију појединих садржаја из програма поред наставног процеса и осталих активности у школи могу се користити: организоване посете, шетње, излети, настава у природи, осмишљене екскурзије.

Поред коришћења званично одобрених уџбеничких комплеката,учитељима се препоручује и коришћење шире литературе и осталих извора информација (штампаних, аудио-визуелних и електронских медија, посебно аутентичних природних и друштвених извора).

11. АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА ПРИЛИКОМ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика);
- Описивање - вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања;
- Процењивање - самостално одмеравање;
- Груписање - уочавање сличности и различитости ради класификовања;
- Праћење - континуирано посматрање ради запажања промена;
- Бележење - записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања;
- Практиковање - у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду;
- Експериментисање - намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик;
- Истраживање - испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа;
- Сакупљање - прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења;
- Стварање - креативна продукција;
- Играње - дидактичке, едукативне и спонтане игре;
- Активности у оквиру мини пројекта - осмишљавање и реализација.

12. ОСТАЉИ ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

12.1. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Школа ће са својим наставницима и ученицима учествовати активно у различитим културним дешавањима која ће се реализовати у самој школи, у локалној заједници и на међународном нивоу.

Циљ ових активности је подизање опште културе ученика и наставника, али и развијање позитивних, интеркултуралних односа, промовисање различитости и толеранције. Богатство различитости повећава покретљивост, комуникацију, квалитетно интегрише ученике у своју друштвену средину и доприноси културном развоју окружења школе.

Облици културних активности биће: прославе, приредбе, сусрети, представе, изложбе, концерти, књижевне вечери такмичења, смотре, посете установама културе.

МЕСЕЦ	ОБЛИК КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
СЕПТЕМ БАР	- ПРИРЕДБА ЗА ЂАКЕ ПРВАКЕ ПОВОДОМ ПОЧЕТКА ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ „ДОБРОДОШЛИЦА “- НОЋ ИСТРАЖИВАЧА	1. септем бар	СВЕЧАНА САЛА ШКОЛЕ	ученици и учитељице другог разреда, директор, координатор-Соња Вујаковић
	- ПОСЕТА ГРАДСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ	септембар	КУЛТУРНИ ЦЕНТАР	ученици од петог до осмог разреда
		септембар	ГРАДСКА НАРОДНА БИБЛИОТЕ КА	Ученици првог разреда и учитељи

	- КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДЕЧЈЕ НЕДЕЉЕ	почетак октобра	ШКОЛА	ученици од првог до осмог разреда, ДС-Весна Лугоња, Парламент-Јелена Бибин, учитељи, наставници
ОКТОБАР	- ПОСЕТА НОВОСАДСКОМ ПОЗОРИШТУ И ОПЕРИ	крај октобра	СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НОВИ САД	ученици од V до VIII разреда
		октобар	ШКОЛА	
НОВЕМБАР	-ЈЕСЕЊЕ КУЛТУРНЕ		ШКОЛА-СВЕЧАНА	

	ЧАРОЛИЈЕ	током новембра	САЛА, ПОСЕТЕ УСТАНОВА МА КУЛТУРЕ	ученици од првог до осмог разреда, учитељи, наставници, координатор-Соња Вујаковић
ДЕЦЕМБАР	- НОВОГОДИШЊИ ВАШАР	децембар	ШКОЛА	ученици од првог до четвртог разреда
	- НОВОГОДИШЊА ЖУРКА(МАСКЕНБАЛ)	крај децембра	СВЕЧАНА САЛА ШКОЛЕ	ученици од првог до осмог разреда, ДС- Весна Лугоња, Парламент-Јелена Бибин, учитељи, наставници
	- ПОСЕТА ОПЕРИ	крај децембра	ПОЗОРИШТЕ НОВИ САД	ученици осмих разреда
ЈАНУАР	- ШКОЛСКА СЛАВА СВЕТИ САВА	27.јануара	СВЕЧАНА САЛА ШКОЛЕ	ученици од првог до осмог разреда, оформљен ТИМ за организовање догађаја, хор, Ивана Петричић, Јован Ђорђевић, Миодраг Мијатов, директор, координатор-Соња Вујаковић
ФЕБРУАР	- „ЧИТАЛАЧКА ЗНАЧКА“ Предавање на тему Како пишемо Читалачки дневник?	средина фебруара	БИБЛИОТЕКА	ученици од првог до осмог р. библиотекар, наставница Светлана Бачулов

МАРТ	- ПРИРЕДБА ПОВОДОМ ДАНА ЖЕНА	почетак марта	СВЕЧАНА САЛА ШКОЛЕ	ученици од првог до четвртог разреда, учитељице, координатор- Соња Вујаковић
	- СВЕТСКИ ДАН ПОЗОРИШТА	27. март	ШКОЛА	ученици
АПРИЛ	- ПОСЕТА ПОЗОРИШТУ У НОВОМ САДУ	март-април	ПОЗОРИШ ТЕ	ученици седмог разреда
	-„ПЕСНИЧКА ШТАФЕТА“	април	ШКОЛА	ученици,наставница Светлана Бачулов,учитељице, координатор-Соња Вујаковић
	-ДАН ДИЗАЈНА	27. април	ШКОЛА	ученици учитељице, наставник ликовне културе
МАЈ	- „БЕЛИ ДВОР“; ПОСЕТА	середина маја	БЕОГРАД „БЕЛИ ДВОР“	ученици осмих разреда
	- ДАН ШКОЛЕ		КУЛТУРНИ	ТИМ оформљен за организовање догађаја, ученици,Ивана

		крај маја	ЦЕНТАР	Петричић, Јован Ђорђевић, Миодраг Мијатов, директор, координатор-Соња Вујаковић
	- „ЕВРОПСКО СЕЛО“	прва недеља маја		формиран ТИМ за организовање догађаја, Јован Ђорђевић, Миодраг Мијатов, директор, координатор-Соња Вујаковић
			ГРАДСКИ ТРГ	ученици, учитељи, наставник физичког
		последња недеља маја		хор, ученици, Ивана Петричић, Јован Ђорђевић, Миодраг Мијатов, ТИМ оформљен за организовање овог догађаја, директор, координатор-Соња Вујаковић
	-ЖОГАРИЈА- ЛОПТАРИЈА		ГРАДСКИ ТРГ	
	-ПРИРЕДБА – ДОБРОДОШЛИЦА	мај		

	ГОСТИМА ИЗ СЛОВЕНИЈЕ „ПЛЕТЕМО НИТИ ПРИЈАТЕЉСТВА“		ШКОЛА	
ЈУН	-„МИ ТО РАДИМО НАЈБОЉЕ“	почетак јуна	КУЛТУРНИ ЦЕНТАР	ученици
	-ПРОСЛАВА МАТУРСКЕ СВЕЧАНОСТИ	прва недеља јуна	КУЛТУРНИ ЦЕНТАР	ученици осмих разреда, Јован Ђорђевић, Миодраг Мијатов, Формиран ТИМ за организовање догађаја, директор, координатор-Соња Вујаковић
		почетак јуна	ШКОЛА	
АВГУСТ	-ДАН МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	29. август	СВЕЧАНА САЛА МЗ	ученици, учитељ

12.2. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Школа ће у циљу развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквеније, реализовати заједно са другим школама недељу школског спорта два пута током школске године.

У I полугодишту недеља спорта биће у оквиру дечје недеље (прва недеља октобра).

У II полугодишту недеља школског спорта биће последње недеља маја.

Спортским такмичењима биће обухваћени сви ученици наше школе, а спортске дисциплине биће прилагођене узрасту, интересовањима и могућностима ученика.

месец	врста такмичења спортска дисциплина	узраст ученика	место реализације	носиоци активности
Октобар	Полигон спретности Мини атлетика Трка за срећније детињство	Ученици од 1. до 4. разреда	Школско двориште ОШ“Ђура Јакшић“ Стадион «Авив прак « Зрењанин	Ученици ОШ“Ђура Јакшић“ Одељенске старешине
Мај	Инклузивне игре Спортске игре младих Крос РТС – а Мале олимпијске игре	Ученици од 1. до 4. разреда	Кристална дворана Хала «Медисон» Зрењанин Карађорђево парк ОШ «П.П.Његош» Зрењанин	Школа «09.мај» Зрењанин Ученици ОШ“Ђура Јакшић“ Одељенске старешине

12.3. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Програм заштите), донет је у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Службени гласник РС, 46/2019- у даљем тексту Правилник о протоколу), и саставни је део Годишњег плана рада за школску 2019/20 годину.

Школа је Програмом заштите од насиља одредила мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење.

Програм је донет на основу анализе стања безбедности, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања у школи, на основу специфичности школе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада школе.

Овим Програмом заштите дефинисане су превентивне и интервентне активности, одговорна лица и временска динамика остваривања.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ САДРЖИ

- 1) начине на који се превентивне мере и активности уграђују у свакодневни живот и рад установе (васпитне, наставне и ваннаставне активности), на свим нивоима (појединац, васпитна група, одељењска заједница, ученички парламент, стручни органи, тела и тимови, родитељски састанци, родитељи - индивидуално и групно, савет родитеља);
- 2) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) начине информисања о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа установе;
- 5) садржаје и начине за појачан васпитни рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања;
- 6) поступке за рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 7) начине реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа;
- 8) облике и садржаје рада са свом децом и ученицима, односно онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања;
- 9) начине, облике и садржаје сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежним органом унутрашњих послова (у даљем тексту: полиција), центром за социјални рад, здравственом службом и др.;
- 10) начине праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито, у односу на:
  - (1) учесталост инцидентних ситуација и број пријава;

- (2) заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања;
- (3) број повреда;
- (4) учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених;
- (5) остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања;
- (6) број и ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака;
- (7) степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе;
- (8) друге параметре.

Програм заштите за шк. 2019/20.г. полази од досадашњег рада целог колектива на сузбијању насиља и подразумева упознатост свих запослених са појмовима о насиљу који су обухваћени Протоколом. У нашој школи постоји свест свих запослених да Тим не може сам да реализује договорене мере и активности, тако да су сви запослени у оквиру свог делокруга рада ангажовани у стварању ненасилног и подстицајног окружења за боравак и учење деце.

Кроз предложене активности обезбеђујемо стварање атмосфере поверења, сигурности и поштовања дечјих права кроз јединствено деловање свих актера. Образовно-васпитна установа је одговорна за:

- успостављање превентивног рада на заштити ученика од насиља као редовне праксе у образовно-васпитном процесу;
- непосредну укљученост вршњачких тимова и ученичких парламената у пружање подршке вршњацима при заштити од насиља и успешну реинтеграцију починилаца насиља у вршњачку заједницу;
- увођење правила понашања и реституције (ресторативног васпитања) као превентивних мера и вредности у живот заједнице, изградњу позитивне климе и конструктивне комуникације;
- успостављање вршњачке медијације и вршњачке едукације као ефикасних механизма превенције са инструментима за праћење ефикасности;
- укључивање у програме за превенцију насиља, осмишљавање програма за разне узрасте, умрежавање школа и аутора/тренера/ментора ради размене позитивних искустава и ширења мреже заштите;
- примену Посебног протокола за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- развијање подстицајне средине и укупно повећање атрактивности школе;
- систематско праћење и унапређивање нивоа безбедности, заштите и подршке ученицима.

НАСИЉЕ се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног, вербалног или невербалног понашања, која за последицу има стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце/ученика.

У насиљу је увек присутна неравнотежа моћи, која се у ситуацијама насиља злоупотребљава. Постоје различити облици насиља: Психичко (емоционално) насиље је врста насиља која доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета; Социјално насиље се односи на одвајање детета од других на основу различитости; Физичко насиље доводи до стварног или

потенцијалног телесног повређивања ученика; Електронско насиље, представља злоупотребу информационих мрежа.

Осим наведених облика, насиље и злостављање се препознаје кроз : злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика.

Анализом мера које се у школи већ предузимају у превенцији насиља као и анализом физичко-техничких услова и положајем наше школе у окружењу, планиране су следеће активности:

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Путем превентивних мера тежимо да остваримо следеће циљеве:

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.
- Информисање свих укључених у живот и рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

ИНТЕРВЕНТНЕ МЕРЕ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност ученика (оних који трепе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У школи се увек интервенише на насиље, злостављање и занемаривање када се оно дешава или се догодило између ученика (вршњачко насиље), запосленог и ученика, родитеља и ученика, родитеља и запосленог, али и када насиље, злостављање и занемаривање чине трћа лица у односу на ученика, запосленог или родитеља.

Школа обавезно интервенише када постоји сумња или сазнање да ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Кораци у интервенцији прописани Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање су обавезујући за школу. Први корак у интервентним активностима јесте *процена нивоа ризика* за безбедност детета која подразумева узимање у обзир следећих критеријума:

- Да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље
- Где се дешава насиље (у школи или ван ње)
- Ко су учесници у насиљу
- Облик и интензитет насиља

ПРВИ НИВО

Ове облике насиља решава самостално наставник/одељењски старешина у оквиру саветодавно-васпитног рада са ученицима – појединцима, групама и одељењем. Може користити и подршку вршњачког тима и вршњачких едукатора.

Физичко насиље	Психичко насиље (емоционално)	Социјално насиље	Електронско насиље	Сексуално насиље
Ударање чврга Гурање Штипање Гребање Гађање Чупање Уједање Саплитање Шутирање Прљање Уништавање ствари...	Омаловажавање Оговарање Вређање Ругање Називање погрдним именима Псовање Етикетање Имитирање „прозивање“	Добацавање Подсмевање Игнорисање Искључивање из групе или заједничких активности, Фаворизовање на основу различитости, Ширење гласина	Узнемиравајуће „зивкање“ Слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом, маилом	Неумесноса секс.поруком: добацавање,псовање,ласцивни коментари,ширење прича,етикетирање,сексуално недвосмислена гестикалација

ДРУГИ НИВО

У решавању ових облика насиља, наставник/одељењски старешина укључује Тим за заштиту, тј. унутрашњу заштитну мрежу.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Електронско насиље
Шамарање Ударање Гажење Цепање одела „шутке“ Затварање Пљување Отимање и уништавање имовине Измицање столице Чупање за уши и косу	Уцењивање Претње Неправедно кажњавање Забрана комуницирања Искључивање Одбацивање Манипулисање	Сплеткарење Игнорисање Неукључивање Неприхватање Манипулисање Експлоатација Национализам	Сексуално додиривање Показивање порнографског материјала Показивање интимних делова тела свлачење	Огласи, клипови Блогови Злоупотреба форума и четовања Снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена Дистрибуирање снимака и слика

ТРЕЋИ НИВО

Ако ученици трпе неки од следећих облика насиља обавезно је укључивање других институција, односно активирање спољашње заштитне мреже у складу са Правилником о протоколу.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Дигитално насиље
Проузроковање опекотина Ускрађивање хране и сна Излагање ниским температурама Напад оружјем Туча Дављење Бацање	Застрашивање занемаривање уцењивање Рекетирање Ограничавање кретања навођење на коришћење ПАС Укључивање у секте	Претње изолација одбацивање терор групе над појединцем дискриминација организовање затворених група (кланова национализам	Завођење од стране одраслих подвођење Злоупотребља положаја Навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин Силовање инцест	Снимање насилних сцена Дистрибуирање снимака и слика Дечија порнографија

На основу процене нивоа ризика за безбедност ученика доноси се одлука о начину поступања и примењују се конкретне мере / активности у циљу заштите ученика од насиља прописане Правилником о протоколу.

Интервентне активности подразумевају стварање услова за реинтеграцију свих учесника насиља у заједницу школе и њихов даљи безбедан и квалитетан живот и рад у школи.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ
По потреби (у складу са Правилником о протоколу поступања у установи).	Примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља (сазнање о насиљу, прекидање насиља, смиривање ситуације, консултације, предузимање конкретних мера за заштиту детета, праћење ефеката предузетих мера) прописана Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.	Сви запослени у школи, Тим за заштиту од насиља
	Сарадња са релевантним службама (здравствене установе, МУП, Центар за социјални рад, јавни тужилац)	Тим за заштиту од насиља, Директор
	Евидентирање случајева насиља	Тим за заштиту од насиља, одељењске старешине
	Саветодавни рад и подршка ученицима која трпе	Тим за заштиту од насиља,

	насиље	ПП служба, Одељењске старешине
	Оснаживање ученика која су посматрачи насиља на конструктивно реаговање	Тим за заштиту од насиља, ПП служба Одељењске старешине
	Појачани васпитни рад рад са ученицима која врше насиље у складу са Законом.	Тим за заштиту од насиља ПП служба, Одељењске старешине
	Рад са родитељима, њихова укљученост у васпитни рад	Тим за заштиту од насиља, ПП служба, одељењске старешине
	Евидентирање насиља и вођење евиденције о насиљу Ако постоји сумња да насилни догађај има елементе крив. дела или прекршаја, подноси се кривична пријава надлежном јавном тужиоцу ,односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном суду	Тим за заштиту од насиља Директор

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

Програм превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личност (у даљем тексту: Програм превенције), донет је у складу са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, ("Службени гласник РС", бр. 65/2018 од 24.8.2018. године).

ОПШТИ ПОЈМОВИ

Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус, мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Извршилац дискриминације – учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, као и установа, њени органи и тела који својим чињењем или пропуштањем чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама.

Дискриминисано лице – учесник у образовању, запослени, родитељ и треће лице, група – учесника у образовању, запослених, родитеља и трећих лица, чланови органа и тела установе који су претрпели дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим.

Насиље и злостављање јесте сваки облик једанпут учињеног, односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности учесника у образовању, запосленог и родитеља. Насилно понашање није у сваком случају дискриминаторно, али свако дискриминаторно јесте насилно.

Вређање угледа, части или достојанства личности јесте понашање лица или групе лица које може да има обележја психичког и социјалног насиља или злостављања. Када се узнемиравањем и понижавајућим поступањем повређује неко од личних својстава, понашање се квалификује као дискриминација.

Расизам подразумева уверење и понашање лица или групе лица засновано на ставу да неке расе имају супериорне карактеристике у односу на друге.

Сексизам подразумева уверење и понашање засновано на ставу да је мушки пол супериоран у односу на женски.

Хомофобија и трансфобија одразумева страх, мржњу и нетолеранцију према ЛГБТИ лицима и према сваком понашању које је изван оквира родних улога.

Ксенофобија подразумева интензивно и ирационално исказивање мржње према странцима.

Исламофобија подразумева мржњу, нетрпељивост и предрасуде према исламу и муслиманима.

Антисемитизам подразумева мржњу, нетрпељивост и предрасуде према Јеврејима, као религијској групи или нацији.

Антициганизам подразумева посебан вид расизма усмерен према ромском народу, а идеологија је заснована на историјски потхрањеним идејама о расној надмоћности појединих народа, а који се изражава кроз насиље, говор мржње, израбљивање, стигматизацију и дискриминацију.

Аблеизам подразумева негативне предрасуде у односу на лица са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Родна равноправност подразумева заштиту права лица по основу пола и рода, а родна улога – скуп очекивања заједнице у вези са понашањем лица у односу на његову полну припадност.

Тешки облици дискриминације, утврђени законом о забрани дискриминације, као што су: виктимизација, сегрегација, говор мржње, подстицање и удруживање ради вршења дискриминације, физички напад мотивисан мржњом због националне припадности, вере, пола или другог личног својства и сви други облици дискриминације који изазивају нарочито тешке последице по дискриминисано лице, односно групу, сврставају се у трећи ниво.

Виктимизација подразумева шиканирање и малтретирање лица или групе лица која тражи заштиту од дискриминације, која је пријавила или сведочи у корист дискриминисаног лица.

Сегрегација подразумева одвајање припадника одређене групе од других лица или група лица, а у образовању и васпитању – издвајање одређених категорија учесника у образовању у специјалне школе, посебне предшколске и школске објекте, посебне групе, одељења или подгрупе у оквиру одељења, из разлога који није у складу са Законом и посебним законом. Сегрегација представља издвајање учесника у образовању на основу личног својства, и то када се:

1) учесници у образовању у установи или у вези са радом установе, услед свог личног својства, неоправдано одвајају од других учесника и искључују из активности групе или одељења;

2) образују засебне групе или одељења из разлога који није у складу са Законом и посебним законом;

3) у групи, одељењу, односно у установи структура учесника у образовању у погледу припадности различитим етничким и другим осетљивим друштвеним групама драстично одступа од структуре деце и ученика са подручја установе, осим уколико је то последица специфичности установе, у складу са законом.

Узнемиравање и понижавајуће поступање учесника у образовању, као извршиоца дискриминације подразумева обраћање лицу или припадницима одређене групе лица и квалификује се као први ниво дискриминације, а говор мржње подразумева обраћање учесника у образовању најширој публици и неодређеном кругу људи, којим се подстиче дискриминација, мржња или насиље против припадника одређене групе.

Ако група учесника у образовању својим удруженим понашањем узнемирава и понижава друго лице или групу, а то понашање се понавља или траје, овај облик дискриминаторног понашања квалификује се као трећи ниво.

Уколико је физички напад мотивисан мржњом, установа предузима и активности као у случајевима насиља трећег нивоа.

Превентивне активности и активности и мере у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности јесу мере и активности које предузима школа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Превентивним мерама и активностима ствара се сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, развија позитиван систем вредности.

Дужност школе је да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој сваког ученика, заштиту од свих облика дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и социјалну реинтеграцију дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације.

Превентивним мерама и активностима заснованим на принципу једнаких могућности, кроз једнакост и доступност права на образовање и васпитање, без дискриминације:

1) подиже се ниво свести и осетљивости свих у школи – нулта толеранција на све облике дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;

2) остварује се пуна посвећеност школе и свих њених органа и тела у препознавању, спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;

3) сви носиоци обавеза заштите од дискриминације у школи (унутрашња заштита) и ван ње (спољашња заштита – породица, јединица локалне самоуправе, надлежни орган унутрашњих послова, центар за социјални рад, здравствена служба,

Министарство, Повереник, Заштитник грађана, Покрајински заштитник грађана – омбудсман, органи правосуђа и др.), поступају хитно, ефикасно и координисано у спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања.

Права, обавезе и одговорности лица у превенцији дискриминације и понашања којима се вређа углед, част и достојанство личности

Запослени својим квалитетним радом и применом различитих метода, садржаја, облика рада и активности, личним понашањем и ставом утичу, помажу и обезбеђују недискриминаторно, подстицајно, инклузивно и безбедно образовно окружење за све – учеснике у образовању, за родитеље, запослене и за трећа лица у установи и својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.

Наставник, стручни сарадник и одељењски старешина избором одговарајућих садржаја и начина рада са ученицима доприносе стицању знања, вештина и формирању ставова који утичу на промену понашања, који помажу превазилажењу стереотипа и предрасуда, повећавању осетљивости на повреде осећања других лица и група по неком од заштићених личних својстава, развијају толеранције, прихватања и уважавања различитости, конструктивног превазилажења сукоба и др.

Запослени су одговорни, нарочито, за своје изјаве и понашања којима се испољава и промовише дискриминаторно понашање, стереотипи, предрасуде и нетолеранција према припадницима мањинских и осетљивих друштвених група, посебно, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и др.

Присутни запослени и дежурни наставник и сваки наставник, стручни сарадник, одељењски старешина, дужан је да на целисходан начин увек реагује и обезбеди заштиту ученика од сваког облика дискриминације и дискриминаторног понашања, заустављањем понашања које се непосредно врши и смиривањем дискриминисаног лица, извршиоца дискриминације и посматрача.

Ученици и одрасли, као одговорни учесници у образовању, обавезни су да: уважавају и поштују личност и национални, полни, верски, родни, сексуални и све друге аспекте идентитета учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица; поштују правила установе која се односе на забрану дискриминације и дискриминаторног понашања и принципа једнаких могућности; активно учествују у активностима које се остварују у установи – одељенској заједници, ученичком парламенту и органима и телима, а које су усмерене на превенцију дискриминације и дискриминаторног понашања; својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.

Родитељ је дужан да у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са школом; учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, друге деце, ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица. Родитељ детета и ученика не сме својим понашањем у установи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности.

ПЛАН И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ

<p>Циљеви:</p> <p>*Уградња принципа једнаких могућности и недискриминације и њихово остваривање у свакодневном животу и раду школе на свим нивоима, у свим облицима рада (појединац, одељење, ученички парламент, стручни органи и тимови, родитељски састанци, родитељи као појединци и група, савет родитеља)</p> <p>*Информисање о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања</p>		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Израда материјала за предавања, трибине, родитељске састанке, часове одељенске заједнице	Чланови Тима за заштиту	прво полугодиште 2018/2019.
2. Упознавање запослених са различитим облицима дискриминације и понашања којима се вређа углед, част и достојанство личности, препознавању и мерама за спречавање сегрегације	Чланови Тима за заштиту	Септембар
3. Упознавање родитеља и ученика са различитим облицима дискриминације и понашања којима се вређа углед, част и достојанство личности, са мерама препознавања спречавања сегрегације	одељенске старешине	прво полугодиште
4. Израда паноа којим се промовишу принципи једнаких могућности и недискриминације	Ученички парламент	Фебруар
5. Давање предлога Ученичком парламенту да у годишњи програм рада уврсти и садржаје и теме које се тичу спречавања насилног понашања као и подстицања толерантних и другарских односа у школи и ван ње	ПП служба	октобар
6. Предлог Ученичког парламента на допуну постојећег Плана и програма рада Тима за заштиту деце од насиља.	ПП служба	Октобар
7. Промовисање успеха школских спортских екипа. Организовање фер-плеј такмичења, бирање најтолерантнијег, најфер тима	Наставници	Континуирано
8. Посебно истицање постигнућа деце на свим такмичењима	Наставници	Континуирано
9. Прожимање наставних планова и програма неких предмета садржајима о дискриминацији и њеним последицама	Руководиоци стручних већа	септембар, октобар
10. Формирање етнички, језички, социјално разноврсних одељења која су у складу са структуром учесника у образовању на подручју јединице локалне самоуправе као целине, а не само у њеном једном делу (спречавање сегрегације)	ПП служба	август
11. Организовање састанка савета родитеља и родитељских састанака и обавештавање о структури ученика у школи, положају ученика из осетљивих друштвених група и добробитима које сви ученици имају у одељењима која су етнички, језички и социјално разноврсна	директор, одељењске старешине	септембар
12. Обезбеђивање сразмерне заступљености родитеља	Одељењске	септембар

ученика припадника националне мањине у савету родитеља и општинском савету родитеља (спречавање сегрегације)	старешине	
Циљ *Пружање додатне подршке ученицима и родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група, а нарочито, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и васпитања и др.		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Обезбеђивање додатне подршке за укључивање у вршњачку групу и инклузивно образовање кроз мере индивидуализације наставе, интензивног учења српског језика или језика националне мањине и друге мере подршке у складу са потребама ученика (спречавање сегрегације)	Одељењски старешина, ПП служба, Тим за инклузију	током године
2. Помоћ одличних ученика ученицима из мањинских и осетљивих друштвених група ради превазилажења могућих потешкоћа у образовању	одељењски старешина	током године
3. Индивидуални разговори и рад са ученицима из мањинских и осетљивих друштвених група	ПП служба, одељењски старешина	током године
Циљ: *Стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција за промовисање и развијање културе људских права, интеркултуралности, толеранције, превазилажење стереотипа и предрасуда код учесника у образовању, рад у мултикултуралној групи, односно одељењу, стварање инклузивног окружења, препознавање дискриминације и целисходно реаговање на дискриминаторно понашање		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Одабир семинара ради јачања капацитета запослених за пружање додатне подршке, конципирање програма и предузимање активности усмерених на унапређивање односа међу ученицима, прихватање различитости и развоју интеркултуралности (спречавање дискриминације и сегрегације)	Тим за заштиту, Тим за стручно усавршавање	Прво полугодиште
2. Реализовање семинара за наставнике	Наставници	Током школске године
3. Примена стечених знања у раду	Обучени наставници	Током године
Циљ: *Превазилажење стереотипа и предрасуда, развијање свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивање толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавање и поштовање различитости и др.		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Организовање радионица на часовима одељенске заједнице	ПП служба, одељењске старешине	Децембар, јануар
2. Укључити ученике из осетљивих и ризичних група у реализацију различитих активности у школи	Одељенске старешине,	Континуирано

	наставници, Тим за заштиту	
3.Наставити са подстицањем ученика да се одазивају на све конкурсе који су у понуди у току школске године на тему превенције дискриминације	Наставници	Континуирано
4.Помоћ наставницима у раду са одељењем – сензибилизација других ученика	ПП служба	Континуирано
5.Индивидуални рад са ученицима који имају тешкоће у развоју или су из осетљивих друштвених група	ПП служба, одељењске старешине	Континуирано
6.Укључивање вршњачког тима за заштиту и вршњачку подршку у реализацију активности ради превазилажења дискриминаторног понашања у школи	Координатор Тима за превенцију вршњачког насиља	октобар, новембар
7.Промоција „Сандучета поверења“	ПП служба, Вршњачки тим	током године
Циљ: *Рад са ученицима који трпе, чине или сведоче о дискриминаторном понашању		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Разговори и саветодавни рад са ученицима који трпе, чине или сведоче о дискриминаторном понашању	одељењски старешина, ПП служба, Тим за заштиту	током године
2. Разговори са одељењем ради укључивања детета у вршњачку заједницу	Одељ.старешина, ПП служба	током године
Циљ: *Сарадња са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима, службама и др.		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Сарадња са Центром за социјални рад, Домом здравља, Полицијском станицом ради сталног протока релевантних података о ученицима	Тим за заштиту	континуирано
2. Договор и организовање предавања и трибина од стране релевантних установа из друштвене средине	Тим за заштиту	током године
3. Успоставити сарадњу са Културним центром ради посећивања представа, изложби, предавања, књижевних вечери и слично на тему дискриминације, предрасуда, стереотипа и сл.	Тим за заштиту	Септембар

ИНТЕРВЕНЦИЈА

У школи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и

инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе – дискриминисана лица, сведоче или чине – извршиоци дискриминације), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Свако уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од следећег:

1)узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лицу према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

(1) када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (дете–дете, ученик–ученик, одрасли–одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као први ниво;

(2) када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као други ниво;

(3) када група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као трећи ниво.

2)интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање установе, њених органа или тела које је засновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена – која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3)облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према лицу или групи лица на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација другог нивоа.

Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања лица или групе лица, дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација трећег нивоа.

4) последица дискриминаторног понашања.

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља учесника у образовању, тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

Покренут прекршајни или судски поступак, не утиче на предузимање интервентних мера и активности.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања према наведеној матрици, место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе, у било које време, а од стране учесника у образовању, установа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди у простору установе у време образовно-васпитног рада и других активности, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

ПОСТУПАЊЕ ШКОЛЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА УЧЕНИКА

Сазнање о дискриминаторном понашању у школи може да се добије: опажањем, на основу сумње или информације да се дискриминација припрема, догађа или се догодила. Информација може да се добије непосредно – усмено, у писаном облику, коришћењем дигиталних средстава, поверавањем од самог дискриминисаног ученика или посредно – од његовог родитеља, вршњака, запослених, трећих лица као сведока, као и на основу анонимне пријаве.

Редослед поступања у интервенцији је следећи:

Реаговање у случају сумње		
Активности	Носиоци активности	Време
1.Проверавање добијене информације (видео записом, анонимном анкетом ученика, разговором и сл.)	Лице коме је пријављено, одељењски старешина	одмах по сазнању
2.Појачан васпитни рад и праћење понашања – када је сумња непотврђена	Одељењски старешина	након провере информација
3.Предузимање мера и активности за	Тим за заштиту,	након провере

повреду законске забране дискриминације ако је сумња потврђена	директор	информација
Реаговање у случају непосредног случаја		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника	Сви запослени у школи	Одмах по сазнању
2. Ако се посумња у повређивање дискриминисаног лица, затражиће се пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад	Одељењски старешина, ПП служба	Одмах по сазнању
3. Обавештавање и позивање родитеља. Уколико родитељ није доступан, установа одмах обавештава центар за социјални рад.		Одмах по сазнању
4. Одвојен разговор са учесницима	Одељењски старешина, ПП служба, директор,	Одмах по сазнању
5. Одвојен или заједнички разговор са учесницима и родитељима	Тим за заштиту	Непосредно после догађаја
6. Прикупљање релевантних информација и консултације ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница, процене нивоа дискриминације, ризика, предузимања одговарајућих мера и активности	Тим за заштиту уз консултацију са: директором, одељењским старешином, дежурним наставником, радником обезбеђења, другим очевицима, представником ученичког парламента	Непосредно после догађаја
7. Израда плана појачаног васпитног рада и плана заштите од дискриминације (за све учеснике – дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке.)	Тим за заштиту	Непосредно после догађаја
8. Предузимање мера и активности из плана појачаног васпитног рада и плана заштите од дискриминације	Носиоци активности израђених планова	Континуирано
9. Праћење ефеката предузетих мера и активности прати установа ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе	одељењски старешина Тим за заштиту, ПП служба	Континуирано

**ПОСТУПАЊЕ ШКОЛЕ
У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА ЗАПОСЛЕНОГ
ПРЕМА УЧЕНИКУ**

Редослед поступања у интервенцији је:

Реаговање у случају сумње		
Активности	Носиоци активности	Време
1. Заустављање дискриминаторног понашања	Сви запослени	одмах по сазнању
2. Смиривање ситуације и обезбеђивање сигурности и подршке за ученике.	Сви запослени	одмах по сазнању
3. Информисање одељењског старешине	Сви запослени	одмах по сазнању
4. Подношење пријаве директору и обавештавање и позивање родитеља	одељењски старшина	непосредно након догађаја
5. Консултације тима за заштиту ради прикупљања свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћењу ефеката мера за учесника у образовању као дискриминисано лице	Тим за заштиту	непосредно након догађаја
6. Консултације са одговарајућим стручњацима и установама и укључивање надлежних служби.	Тим за заштиту	по потреби
7. Покретање појачаног васпитног рада и израда плана заштите у који су укључени и родитељи	Одељењски старшина	непосредно након догађаја
8. Обавештавање Министарства – надлежне школске управе и вођење дисциплиског поступка	директор	у року од 24 сата
9. Праћење ефеката предузетих мера заштитних мера према дискриминисаном лицу и сведоку–учеснику у образовању	директор	континуирано

ИНТЕРВЕНЦИЈА у примерима сегрегације ако постоји сумња на сегрегацију		
Активности	Носиоци активности	Време
Припрема и израда плана десегрегације	директор	одмах по заснању
Спровођење плана десегрегације кроз мере и активности примерене специфичностима ситуације сегрегације.	Проширени састав Тима за заштиту	одмах по заснању
Извештавање и праћење активности десегрегације	Проширени састав Тима за заштиту	одмах по заснању
Израда плана распоређивања ученика који су били у посебним одељењима, из разлога који нису у складу са законом, у друга	Тим за заштиту, ПП служба, директор	по потреби

одељења уз вођење рачуна да њихов број драстично не одступа од структуре ученика са целокупног подручја јединице локалне самоуправе.		
Активности усмерене на подизање свести запослених у установи о препознавању сегрегације и њеним последицама, као што су: презентације анализе стања и дискусије на седницама наставничког већа, радионице за превазилажење предрасуда и прихватање културолошких разлика; радионице за израду плана десегрегације, састанке актива и усаглашавање начина рада; састанке са осталим учесницима у процесу (центром за социјални рад, надлежном школском управом Министарства итд.);	Тим за заштиту, ПП служба, директор	по потреби
Јачање компетенција запослених за унапређивање квалитета наставе и учења, пружање подршке ученицима који су у ризику од осипања и ризичног понашања, формативно оцењивање итд.	Тим за заштиту, ПП служба, директор	по потреби
Активности чији је циљ припрема свих ученика, укључујући и ученике који су били у сегрегисаном окружењу за креирање толерантне атмосфере, за интеркултуралност и инклузивно образовање, уз одговарајућу разраду механизма безбедности, превенције конфликта међу децом и ученицима као и атмосфере уважавања различитости	Тим за заштиту, ПП служба, одељењски старешина	по потреби
јачање веза са породицом и локалном заједницом. Организација састанка савета родитеља и обавештавање родитеља о ситуацији у установи, представљање плана десегрегације и добробити које ће сви ученици имати	Тим за заштиту, ПП служба, директор	по потреби
Укључивање вршњачке подршке (формирање вршњачког тима за подршку новопридошлим ученицима, укључивање ученичког парламента и предочавање значаја њихове улоге у целом процесу);	Тим за заштиту, ПП служба, одељењски старешина	
обавештавање надлежног органа јединице локалне самоуправе о потреби обезбеђивања превоза деце и ученика или средстава за превоз деце и ученика уколико постоји таква потреба у процесу десегрегације.	директор	по потреби
План мера за појединачнг ученика током процеса десегрегације		
Израда плана подршке за ученика који је	Тим за заштиту	по потреби

<p>био изложен сегрегацији и који треба да буде премештен у друго одељење или школу. Израда плана транзиције, обезбеђивање мера психосоцијалне подршке у циљу развијања самопоуздања, самопоштовања, комуникационих вештина.</p> <p>Мере индивидуализације, по потреби израда ИОП-а</p>	и Тим за инклузивно образовање	
<p>Укључивање ученика који је био изложен сегрегацији у све школске активности, уз извршена прилагођавања на основу плана подршке или индивидуалног образовног плана</p>	Тим за заштиту и Тим за инклузивно образовање	континуирано
<p>Организовање интензивног учења (индивидуализована допунска настава, додатна настава и индивидуални рад), одговарајуће подршке вршњака ученицима који не познају језик наставе (препоручљиво је формирати парове за подршку где ученик који боље зна језик може помоћи другом ученику)</p>	одељењски старешина, Тим за инклузију, предметни наставник	по потреби
<p>Организовање вршњачког учења, свакодневних заједничких активности и образовно-васпитног рада са вршњацима из других одељења и израда плана транзиције ка редовним одељењима у циљу инклузије</p>	Тим за заштиту и Тим за инклузивно образовање, одељењски старешина	по потреби
<p>Организовање распореда седења ученика у оквиру одељења који подразумева честе ротације.</p>	одељењски старешина	по потреби

12.4. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Годишњим програмом рада школа утврђује Програм здравствене заштите, који је дугорочног карактера.

У остваривању Програма здравствене заштите примењују се активне методе рада које подразумевају укључивање ученика, наставника, стручних сарадника, родитеља.

Рад на реализацији Програма одвијаће се у оквиру:

- редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме разредне и предметне наставе
- ваннаставних активности: спортска секција, акција уређења школског простора, акција посвећених здравој исхрани, предавања сарадника из друштвене средине
- сарадња са организацијама и институцијама из друштвене средине- посебно патронажом Дечјег диспанзера, која у оквиру својих планираних активности има низ предавања, тематски прилагођених потребама деце одређеног узраста

Овим програмом су обухваћени ученици од I –VIII разреда.

Циљеви здравствене заштите и здравственог васпитања су следећи:

- ◆ стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота
- ◆ напређење хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
- ◆ стваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика

Здравствено васпитање се остварује посебно у неким наставним предметима и областима као што су: познавање природе и друштва, биологија и хемија. Посебно место има физичко васпитање, јер је најдиректније везано за очување здравља, јачање физичке способности, снаге, отпорности и издржљивости ученика.

Часови ЧОС-а такође значајно доприносе здравственом васпитању ученика, јер се на њима обрађују теме из ове области.

Превентивне радионице из области здравља које обухватају низ значајних теме (здрава храна, пушење, наркоманија, алкохолизам, сексуалност) утичу на развој здравствене свести наших ученика.

У оквиру превентивног рада обавља се:

Редн и број	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	Време реализације	Носиоци активности
1.	Тестирање деце пре уписа у први разред	Мај	Школски психолог
2.	Систематски преглед свих ученика једном годишње	током године	Одељенске старешине
3.	Обавезно цепање, предвиђено по узрасту или у случају епидемије	По плану здравствене установе	Учитељ Одељ. старешина
4.	Контролни преглед ученика код којих је пронађено обољење	По потреби	- // -
5.	Специјални преглед особља које ради са намирницама у кухињи	По предвиђеној динамици	Секретар школе
6.	Комисија ослобађања од физичког васпитања	По потреби	Наставник физичког вас.
7.	Организација против епидемиолошких мера у одређеним ситуацијама	По потреби	Директор
8.	Контрола хигијенских услова живота и рада у школи	редовно	Директор
9.	Контрола кухиње(преглед особља, услова рада, начин снабдевања намирницама и чување хране квантитет и квалитет издавања хране и уклањања отпадних материја	Комисија по потреби	Комисија и здравствена служба
10.	Превентивна заштита зуба	Током године	Лекар, учитељ, одељенски старешина
11.	Упућивање ученика на специјалистичке прегледе, лечење у болници и другим установама	По потреби	Одељењски старешина
12.	Израда протокола праћења здравственог и физичког здравља ученика	Током године	учитељ, Наставник физичког вас., Школски психолог

Програм здравственог васпитања обухвата следеће области:

1.Израђивање самопоштовања

1-8. разред- сазнавање о себи, правилно вредновање понашања, препознавање осећања.Остварује се путем радионица, на часовима одељењског старешине

2.Здрава исхрана

1-4.разред-разноврсна исхрана, време за јело, формирање навика у вези са правилном исхраном Остварује се путем радионица на часовима ЧОС-а, уз помоћ Школског диспанзера и њихових превентивних предавања

3. Брига о телу

1-4. разред- стицање основних хигијенских навика, прање руку, купање, прање зуба. Путем разговора са учитељем на ЧОС-у, предавања школског диспанзера

5. Безбедно понашање

1-4. разред- научити основна правила о безбедности у кући, школи на улици. Остварује се на часовима ЧОС-а, света око нас, ППД-а, сарадња са ПУ, -путем реализације предавања

6. Односи са другима

1-4. разред- упознавање са односима у породици у школи, пријатељства, конфликти, свађе. Остварује се кроз разговор са психологом и кроз радионице на часовима ЧОС-а и ЧОЗ-а, часови грађанског васпитња

5. Хумани односи међу половима

Остварује се кроз разговор са психологом и радионице, на часовима ЧОС-а и ЧОЗ-а, кроз радионице репродуктивно здравље младих саветовалишта за младе, путем школске огласне табле и на друге начине.

9. Правилно коришћење здравствених служби

1-8. разреда- Упознавање и контакт са лекарима, стоматологом, здравственим установама Носиоци активности-учитељи и одељењске старешине.

10. Улога за здравље заједнице

1-8. разреда- Знати како очувати здраву околину. Остварује се путем радних акција на уређењу шк. простора, часовима света око нас и ППД-а биологије, ЧОС-а, ЧОЗ-а, предавања еколога

Наведени циљеви се остварују у сарадњи са родитељима, Заводом за заштиту здравља.

12.5.ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Бурне и динамичне друштвено-економске промене протеклих година у нашем друштву имају последице у појави све израженијег сиромаштва узрокованог повећањем незапослености, који за собом повлачи низ негативних тенденција као што су погоршање здравственог стања становништва, смањење нивоа животног стандарда, занемаривање родитељске улоге, проблеме са менталним здрављем, појаву малолетничке деликвенције итд.

Приказ социјалног статуса ученика наше школе дат је у следећој табели:

		БРОЈ УЧЕНИКА		%
РОДИТЕЉИ УЧЕНИКА	-оба родитеља запослена	288	52,9	
	-један родитељ запослен	171	31,4	
	-ниједан запослен	83	15,3	
	-родитељи живе заједно	454	83,5	
	-родитељи су разведени	79	14,5	
	-један родитељ није жив	5	0,9	
		БРОЈ УЧЕНИКА		
МАТЕРИЈАЛАНА ПОМОЋ	-добија помоћ	39	7,2	
	-не добија помоћ	505	92,8	
		БРОЈ УЧЕНИКА		
СТРУЧНА СПРЕМА РОДИТЕЉА		БРОЈ УЧЕНИКА		
МАЈКА	-без школе	12	2,2	
	-основна школа	61	11,2	
	-средња школа	324	59,6	
	-виша школа	43	7,9	
	-висока школа	99	18,2	
	-магистратура	6	1,1	
	-докторат	2	0,4	
ОТАЦ	-без школе	6	1,1	
	-основна школа	55	10,1	
	-средња школа	347	63,8	
	-виша школа	32	5,9	
	-висока школа	90	16,5	
	-магистратура	5	0,9	
	-докторат	1	0,2	
		БРОЈ УЧЕНИКА		
БРОЈ ДЕЦЕ У ПОРОДИЦИ	-1	109	20,0	
	-2	296	54,4	
	-3	112	20,6	
	-више од три	25	4,6	
		БРОЈ УЧЕНИКА		
ПОРОДИЦА УЧЕНИКА ЖИВИ	-у својој кући	361	66,2	
	-подстанари	48	8,8	

	-заједничко домаћинство	136	25,0
		БРОЈ УЧЕНИКА	
ПОРОДИЦИ ЈЕ ИНТЕРНЕТ	-свакодневно доступан	504	92,5
	-није доступан	41	7,5
БРОЈ АНКЕТИРАНИХ УЧЕНИКА:		545	100,0

Анализа социјалне структуре ученика у нашој школи, на плану запослености родитеља показује да у 52,9% запослена оба родитеља, у 31,4% породица ради само један од родитеља, док у 15,3% породица ни један родитељ није запослен. Материјалну помоћ Центра за социјални рад добија 7,2% породица.

Што се тиче образовног статуса родитеља, највише родитеља има средњу стручну спрему (59,6% мајки и 63,8% очева), вишу школу има 7,9% мајки и 5,9% очева. Високу стручну спрему има 18,2% мајки и 16,5% очева, магистратуру има 1,1% мајки и 0,9% очева, док су докторске студије завршиле 2 мајке и 1 оца.

Са основном школом је 11,2% мајки и 10,1% очева. Без школе је 2,2% мајки и 1,1% очева. У целовитим породицама живи 83,5% ученика, брак је разведен у 14,5% случајева. Један родитељ је преминуо код 5 ученика.

Већина наших ученика живи у сопственој кући (66,2%), у заједничком домаћинству живи 25% ученика, док као постанари живе 8,8% породица.

Највећи број породица је са двоје деце (54,4%), имамо доста породица са троје деце (20,60%), са једним дететом је укупно 20% породица, док више од троје деце имамо у 4,6000% породица.

Интернет је свакодневно доступан у 92,5% породица, а није у 7,500% породица.

На основу ових сазнања планирамо следеће активности:

ЦИЉНА ГРУПА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
УЧЕНИЦИ	Активности ученичке организације Црвени крст (акција „друг-другу“, „солидарност на делу, колективна помоћ неуредној и немарној деци, приче са здравственом тематиком)	Кординатор и чланови Црвеног крста/разредне старешине
	Активности ученичке организације Дечји савез	Кординатор чланови Дечјег савеза/разредне старешине
	Рад на превенцији малолетничке деликвенције	Психолог/ Разредне старешине
	Рад на повећању свести о значају образовања (професионална оријентација, важност радних навика, зашто је образовање важно?,...)	Психолог/ Разредне старешине
	Рад на изградњи атмосфере прихватања и подршке ромској деци, деци са посебним потребама, деци из материјално угрожених породица,... – развој солидарности и толеранције	Психолог/ Разредне старешине
	Радионице – Буквар дечјих права, Ненасилна комуникација	Психолог/ Разредне старешине
	Добијање бесплатне ужине за социјално угрожену децу и треће дете у породици, као и ослобађање од	Одељенске старешине

	плаћања продуженог боравка Добијање гратиса за социјално угрожену децу приликом реализације екскурзија и наставе у природи	
РОДИТЕЉИ	Попуњавање Протокола за праћење социјалних потреба ученика	Разредне старешине/Психолог
	Пружање подршке (правне, психолошке,...) породицама са лошим економским статусом, самохраним родитељима, родитељима ромске деце и деце са специфичним потребама	Директор/Правник/ Психолог
	Информисање родитеља о појму насиља и о институцијама које се баве овим проблемом (центар за социјални рад, сигурна кућа,...)	Разредне старешине/Психолог

Поред предвиђених активности школа редовно сарађује са Центром за социјални рад, Здравственим установама, МУП-ом и другим институцијама од значаја за ово питање.

12.6. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Реализацијом програма заштите животне средине обухватају се активности усмерене на развој еколошке свести и очување природних ресурса као и коришћење и рационална употреба тих ресурса у области енергетике.

Остваривањем програма заштите животне средине анализираће се стање животне средине, спровести акције за заштиту и очување животне средине и биодиверзитета.

Циљ овог програма је да поред очувања биодиверзитета развије код ученика:

- љубав према природи
- обогати знање ученика о природи развијајући позитиван став за очување животне средине
- развије свест о одрживом развоју
- упозна ученике са факторима угрожавања здравља
- подстиче самосталност ученика у деловању и бризи за очување животне средине

Програм обухвата низ активности:

ВРСТА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
АКЦИЈА УРЕЂЕЊА ШКОЛСКОГ ПРОСТОРА -Одржавање хигијене у свим радним просторима -Одржавање и поправка школског намештаја -Уређење „био-кутка“ у свакој учионици по једна саксија -Постављање тематских изложби ученичких радова поводом значајних еколошких датума -Уређење одељенских панона -Такмичење „Зелена учионица“, бирамо најлепши кутак -Проглашење резултата активности	Током године По потреби Током године Током године септембар Током године мај	Школска зграда Шк.зграда/двориште Учионице Хол школе Учионице Учионица/хол Сајт школе	Помоћно особље Домар Одељенски старешина Наставник биологије Одељенски стрешина Ученици и наставници Ученици и наставници
АКЦИЈА УРЕЂЕЊА ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА -Редовно одржавање зелених површина -Поправка и постављање нових канти за смеће -Одржавање спортског терена	Током године Током године Током године	Школско двориште Школско двориште Терен	Домар Домар Спортска

-Континуирано одржавање чистоће школског дворишта	Током године	Двориште и прилаз школи	секција Еколошка патрола
ЕДУКАЦИЈЕ -Дискусија-обновљиви и небновљиви ресурси (шуме и земљиште) -Тематска предавања: <ul style="list-style-type: none"> • Мој живот у будућности • Колико си зелен • Екологија и заштита животне средине-шта је то? 	Октобар Новембар Децембар Фебруар	Учионица Учионица Учионица Учионица	Наставник биологије Одељенски старешина Одељенски старешина Одељенски старешина
УКЉУЧИВАЊЕ РОДИТЕЉА -Истраживање о понашању и навикама родитеља и ученика и њихови ставови по питању заштите животне средине (истраживачки пројекат) -Округли сто- утицај медија на однос ученика према животној средини	Март- мај Април	Код куће Медијатека	Биолошка секција Биолошка секција
УКЉУЧИВАЊЕ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ -Истраживачки пројекат-Инвентар дрвећа и биљака у околини- - Рециклажа - Акција „Добро дрво“-посадимо дрво генерације -Јавна расправа „Све тече, све се мења“(компарација некадашњег и садашњег стања) - Акција „Очистимо Србију“	Март-мај Током године Јесен/пролеће 5. јуни 5. јуни	Граднулица Сала Месне заједнице МЗ И Културни центар Сала Месне заједнице Школско двориште и околина школе	Биолошка секција Еко- патрола Ученици 1.-8. разреда Ученици 8. разреда и представници МЗ Ученици првог и другог циклуса и МЗ

12.7. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Обавеза школе је да прати и укључује се у дешавања на територији града Зрењанина. У интересу школе је да планира програм сарадње, јер ће на тај начин активно и директно сарађивати са свим значајним институцијама од којих зависи њен развој и просперитет.

Ове школске године планира се сарадња са следећим институцијама:

ИНСТИТУЦИЈЕ	ОБЛИК САРАДЊЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Секретаријат за друштвене делатности	Информисање, планирање	Током године	Директор школе
Школска управа	Саветовање, планирање	Током године	
Финансијски сектор у градској кући	Саветовање, планирање рада	Током године	Директор ш., шеф рачуноводства
Просветна инспекција	Инспекцијски преглед - редован	Октобар, мај	Просветни инспектор
Градска управа	Приједи, саветовања, договори	Током године	Директор школе
МЗ „Граднулица“	Донације култ, активности заједничке акције	Септембар, крај августа, почетак јуна	Секретар МЗ „Граднулица“, актив жена МЗ „Граднулица“, наставница лингвистичке секције, учитељице и ученици наше школе
МЗ „Јанков Мост“	Донације култ, активности заједничке акције	Септембар, крај августа, почетак јуна	Секретар МЗ „Граднулица“, актив жена МЗ „Граднулица“, учитељице и ученици наше школе
Предшколска установа „Полетарац“	Дружење, предавања, прославе, дан Отворених врата	Април, мај, 27. јануар, 31. мај	Психолог, учитељи IV разреда наше школе, васпитачи из вртића, деца из вртића
Средње школе у граду	Предавања, информисање о смеровима	Мај	Професори, стручни сарадници седњих школа, одељенске

			старешине VIII разреда, ученици VIII разреда
Школски диспанзер	Едукација, систематски прегледи, вакцинације	Током године	Лекари, медицинске сестре, стомат.. сестре, одељенске стрешине, ученици наше школе
Црква	Прослеле	27. јануар	Свештеници, ученици и наставници наше школе
МУП Зрењанин	Едукације	Почетак септембра, током године	Ученици I разреда наше школе, ученици II – VIII разреда
Културни центар	Изложбе, прославе, предавања, пројекције, представе, концерти	Током године	Ученици и наставници наше школе
Музичка школа	Концерти	Октобар, мај	Ученици музичке школе, ученици наше школе, проф. музичке школе
Народно позориште „Тоша Јовановић“	Представе, прославе	Током године, 31. мај	Ученици и наставници, ученици и наставници наше школе
Градска библиотека	Сусрети, такмичења, конкурси	Март, мај, током године	Ученици и наставници наше школе
Музеј	Едукације, изложбе, концерти	Током године	Ученици и наставници наше школе
НИРО „Зрењанин“	Извештавање о активностима школе	Током године	Тим за маркетинг
Локалне ТВ станице	Извештавање о активностима школе	Током године	Тим за маркетинг
Стадион Граднулица	Спортска такмичења	Октобар, мај	Ученици наше школе, учитељи, наставници физичког васпитања
Базен	Обука	Октобар, јун	Наставници физичког васпитања, учитељи IV разреда
Висока техничка школа струковних студија	Семинари, предавања	Током године	Наставници и ученици наше школе

Технички факултет“Михајло Пупин“	Семинари, предавања	Током године	Наставници и ученици наше школе
Основне школе са територије општине Зрењанин	Такмичења, дружења , спортске активности	Током године	Наставници и ученици наше школе
Центар за социјални рад	Консултације, информисање трибине	Током године	Психолог, директор школе, одељенске старешине
Биоскоп	Представе	Током године	Наставници и ученици наше школе

12.8. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа и породица треба да имају партнерски однос заснован на принципима међусобног поштовања, разумевања и поверења.

Програмом сарадње са породицом наша школа ће на најбољи начин усмерити и укључити родитеље у значајне активности.

Школа ће неговати следеће облике сарадње: родитељске састанке и састанке савета родитеља, индивидуалне пријеме и информативне разговоре са родитељима, саветовање, консултације, едукације, укључивање у активности професионалне оријентације, укључивање око безбедносних, организационих и финансијских питања, укључивање у културна дешавања која организује школа и међународне пројекте, анкетирање.

Програм сарадње предвиђа и ОТВОРЕН ДАН ШКОЛЕ, када ће родитељи моћи једном месечно да присуствују образовно – васпитном раду.

На крају полугодишта и крају године, родитељи ће бити анкетирани у погледу њиховог задовољства програмом сарадње. Истовремено имаће прилику да дају предлоге и сугестије за наредно полугодиште.

Област сарадње	Облик сарадње	Време сарадње	Носиоци реализације
Културне активности	Приредба за ђаке прваке поводом почетка школске године	1. септембар	Ученици и учитељи другог разреда, директор, психолог, родитељи, ученици првог разреда и њихови родитељи
	Ноћ истраживача	Септембар	Ученици, учитељи, наставници, родитељи
	Маскенбал	Септембар	Културни центар, учитељи, ученици, родитељи
	Школска слава - приредба	27. јануар	Ученици и учитељи четвртог разреда, кумови, родитељи, хор, месна заједница
	Приредба „Мами за осми март“	8. март	Ученици од првог до четвртог разреда, учитељи, родитељи
	„Сунчана јесен живота“	Септембар	Месна заједница, Удружење пензионера, ученици, учитељи, грађанство, родитељи
	Приредба за дан школе	30.-31. Мај	Наставник српског језика, ученици,

			родитељи, хор, народно позориште
	Дан месне заједнице - приредба	29. август	Ученици, учитељи, наставници, грађанство – родитељи, месна заједница
	Матурско вече	Јун	Ученици осмог разреда, одељенске старешине, директор, родитељи, наставници, културни центар, месна заједница
	„Ми то радимо најбоље“	Јун	Културни центар, ученици, наставници, учитељи, родитељи
	Приредба поводом завршетка школске године	прва недеља јуна	Ученици од првог до четвртог разреда, учитељи, месна заједница, родитељи
	Мултикултурално вече (драмски прикази, балетска тачка, књижевно вече, концерт школског бенда)		
Отворен дан школе	Посета родитеља часовима (родитељима ће бити омогућено да присуствују часу у одељења свог детета)	30.09.2019.год. 29.10.2019.год. 27.11.2019.год. 19.12.2019.год. 31.01.2020.год. 24.02.2020.год. 31.03.2020.год. 29.04.2020.год. 28.05.2020.год. 12.06.2020.год.	учитељи, наставници, ученици, родитељи
	Дечија недеља	октобар	Ученици од првог до четвртог разреда, учитељи, родитељи
	Отворена врата школе будућим првацима – представљање школе родитељима будућих првака	Април	Директор школе, психолог, родитељи, ученици и учитељи четвртих разреда
Организациона	Родитељски	континуирано	Одељенске

питања	састанци	током године	старешине, родитељи
	Информативни разговори	једном недељно током целе године	Одељенске старешине, родитељи
	Индивидуални приједи	по потреби	Одељенске старешине, родитељи, директор, психолог
	Састанци Савета родитеља	Континуирано	Директор, психолог, родитељи – представници одељења
	Анкетирање родитеља на крају сваког полугодишта о њиховом задовољству сарадње са породицом уз давање сугестија о даљем раду	јануар – јун	Одељенске старешине, родитељи, психолог
	Школски вашар	новембар - децембар	Ученици и учитељи од првог до четвртог разреда, родитељи
Заштита животне средине	Истраживање о понашању и навикама родитеља и ученика и њихови ставови по питању животне средине	март – мај	Биолошка секција, родитељи
	Јавна расправа „Све тече, све се мења“ (компарација некадашњег и садашњег стања)	Јун	Ученици осмог разреда, представници МЗ, родитељи
	Округли сто – утицај медија на однос ученика према животној средини	Април	Биолошка секција, родитељи
Безбедност и здравље на раду	Мере за побољшање услова рада (унапређење начина комуникације са ученицима, запосленима и родитељима, увођење књиге	01.08.2019. – 31.07.2020.год	Служба одржавања, овлаштене установе за пројектовање и извођење радова, школски тим за безбедност, родитељи из Савета родитеља

	предлога од стране посетилаца и родитеља за унапређење целокупног система заштите и безбедности)		
	Психолошке радионице за родитеље на тему – васпитање и комуникација	Новембар	Одељенске старешине, ученички парламент, психолог
Социјална заштита	Анкетирање родитеља – социјални статус	прва недеља септембра	Одељенске старешине, родитељи
	Акције солидарности	током године	Ученици, родитељи, одељенске старешине
Здравствена заштита	Систематски прегледи	Пролеће	Одељенске старешине, ученици и родитељи
Професионална оријентација	Укључивање родитеља у професионалну оријентацију кроз представљање својих занимања – омогућавање посете њиховом радном месту	друго полугодиште	Родитељи, ученици осмог разреда, одељенске старешине, психолог школе, тим за професионалну оријентацију
ИОП	Планирање индивидуализације и ИОП-а у настави код ученика где постоји потреба за тим	септембар и током школске године	Учитељи, предметни наставници, психолог, родитељ
Спорт	Деца и родитељи на терену	Мај	Ученици и учитељи од првог до четвртог разреда, наставници физичке културе, родитељи
	Пролећни крос	Мај	Ученици од првог до осмог разреда, учитељи, професори физичког васпитања, родитељи
Међународни			

пројекти	Наставак започетог међународног пројекта са Словенијом	мај	Ученици, наставници, директор, родитељи
	UNESCO – „Ученик учи“	прво полугодиште октобар-новембар	Ученици, наставници, директор, родитељи
	„Европско село“	мај	Ученици, учитељи, наставници, директор, родитељи
	„ЖОГАРИЈА ИГРАРИЈА“	Мај	Ученици, учитељи, наставници, директор, родитељи
Пројекат	„Покренимо нашу децу“	Током школске године	Ученици, учитељи,

12.9. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Библиотека наше школе биће усмерена на библиотечко-информациону, васпитно-образовну и културну делатност.

ЦИЉ:

Развијање културе читања код ученика и њихово оспособљавање за самостално коришћење и проналажење потребне књижне и некњижне грађе.

ЗАДАЦИ:

1. Развијање потреба, навика и интересовања за коришћење библиотечке грађе.
2. Подстицање стваралачких потенцијала ученика коришћењем одговарајуће информацијске грађе.
3. Коришћење савремених метода рада са ученицима.
4. Учествовање у остваривању васпитно-образовног рада школе.
5. Подстицање и упућивање ученика, наставника и сарадника на коришћење фондова и других библиотека.
6. Набавка библиотечке грађе и њихова обрада.
7. Вођење прописане евиденције и документације о раду школске библиотеке.
8. Заштита библиотечке грађе и њена периодична ревизија.

ОБЛАСТИ РАДА:

I ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ РАДА

(2 сата недељно)

II ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

(22 сата недељно)

III БИБЛИОТЕЧКО ИНФОРМАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

(10 сати недељно)

IV КУЛТУРНО-ЈАВНА ДЕЛАТНОСТ

(2 сата недељно)

V СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

(1 сат недељно)

I БИБЛИОТЕЧКО ИНФОРМАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

- систематско информисање корисника о новим књигама, листовима и часописима ТОКОМ ГОДИНЕ
- припремање тематских изложби (поводом Дечије недеље, Дана школе Месеца књиге, Школске славе, Песничке штафете, акције „Читалачке значке“) ТОКОМ ГОДИНЕ

- организовање и отваравање међубиблиотечке сарадње током године
- вођење библиотечког пословања током године

II ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

а) Рад са ученицима

- упознавање ученика са радом школске библиотеке и библиотечким фондом током године
- упознавање ученика са пословима библиотекара септембар
- пружање помоћи при избору литературе и друге грађе током године
- остваривање васпитно-образовног рада са ученицима у библиотеци током године
- укључивање ученика у рад библиотечке секције и пружање помоћи у реализацији њеног програма рада новембар
- испитивање ученичких читалачких потреба и интересовања децембар
- формирање навика за самостално налажење информација и развијање читалачких способности током године
- развијање навика за чување и заштиту књижног и некњижног фонда приликом коришћења током године
- пружање помоћи ученицима у организовању самосталног рада ван школе током године
- помоћ ученицима у припремама за учешће на разним конкурсима из области књижевности током године
- организовање сусрета са познатим личностима, писцима и другим јавним и културним радницима фебруар и април

б) Сарадња са наставницима и стручним сарадницима

- коришћење књижне и библиотечке грађе за наставнике и стручне сараднике током године
- планирање набавке књижне и некњижне грађе током године
- сарадња са наставницима разредне и предметне наставе у оспособљавању ученика за самостално коришћење књижне грађе у одељењу и школској библиотеци током године
- учешће у набавци потребне литературе за остваривање предвиђених пројеката из области унапређења образовно-васпитног рада током године

III КУЛТУРНО-ЈАВНА ДЕЛАТНОСТ

- учествовање у планирању и реализацији

културне и јавне делатности школске библиотеке	током године
- припреме и организовање културних, такмичарских и сабирних акција (књижевни сусрети, разговори, конкурси...)	током године
- Остваривање сарадње са организацијама и установама у области културе, које се организовано баве радом са децом и омладином, посебно њиховим слободним временом (културно-уметничка друштва, центри за културу, градске библиотеке)	током године

12.10. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Наша школа организује рад Продуженог боравка за ученике I и II разреда. Укупно 25 ученика користи услуге продуженог боравка.

Боравак почиње са радом у 7 сати, а завршава се док сви родитељи не дођу по своју децу (16 часова). Услуге боравка плаћају родитеља, а обезбеђени су доручак и ручак.

Боравак располаже адекватним простором и намештајем. Наставна средства задовољавају потребе ученика.

У боравку ради наставник разредне наставе Надица Жеравица.

ПЛАН РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Септембар

Самостални рад ученика (часови учења): Утврђивање и проширивање знања стечених у редовној настави, израда домаћих задатака.

Активности у слободном времену:

- Упознавање, игра, дружење
- Говорна вежба: Школа- наш други дом
- Боравак у природи
- Говорна и писана вежба: Јесен стиже
- Креативна радионица: Птице од лишћа
- Гледање цртаног филма: Дух из бундеве
- Слободна занимања
- Креативна радионица 1-2: Сеоско двориште
- Говорна и писана вежба: Лепо понашање
- Креативна радионица: Јесењи плодови од пластелина

Октобар

Самостални рад ученика (часови учења): Израда домаћих задатака, утврђивање и проширивање знања

Активности у слободном времену:

- Штафетне игре на отвореном простору
- Разговор о хигијени у школи, школском дворишту, парку
- Мини квиз знања
- Друштвене игре
- Говорна и писана вежба: Дивље животиње
- Гледање цртаног филма: Мадагаскар
- Креативна радионица 1-2: Зоолошки врт
- Креативна радионица 1-2: Жејева кућица, Бранко Ћопић
- Говорна и писана вежба: Увредио сам друга

Новембар

Самостални рад ученика (часови учења): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави, читање дечије штампе.

Активности у слободном времену:

- Друштвене игре у учионици
- Говорна вежба: Ко шта ради у породици?
- Креативна радионица: Моја породица
- Гледање филма по избору ученика
- Мини квиз знања
- Креативна радионица 1-2: Капетан кука, драматизација текста
- Говорна вежба и илустрација : Мој радни дан
- Слободна занимања
- Гледање цртаног филма: Ледено доба
- Креативна радионица: Оригами
- Језички диктат

Децембар

Самостални рад ученика (часови учења): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави.

Активности у слободном времену:

- Креативна радионица 1-2: Сликарка зима, Десанка Максимовић
- Боравак на свежем ваздуху
- Говорна вежба : Догађај по коме ћу памтити
- Креативна радионица 1-2 : У сусрет Новој години
- Игре на снегу
- Говорна и писана вежба: Писмо Деда Мразу
- Мини квиз знања
- Едукативне игре на рачунару
- Слободна занимања
- Друштвене игре у учионици

Јануар

Самостални рад ученика (часови учења): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави.

Активности у слободном времену:

- Игре на свежем ваздуху(на снегу)
- Говорна вежба: Догађај са зимског распуста
- Друштвене игре у учионици
- Говорна вежба и илустрација: Необичан сан
- Едукативне игре на рачунару

- Гледање филма : Артур и Минимоји
- Креативна радионица 1-2: Артур и Минимоји
- Математички диктат
- Свети Сава- рад на тексту и илустрације
- Слободна занимања

Фебруар

Самостални рад ученика (часови учења):): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави.

Активности у слободном времену:

- Штафетне игре у фискултурној сали
- Креативна радионица 1-2: Ау, што је школа згодна, Љубивоје Ршумовић
- Говорна и писана вежба: Како замишљам школу будућности
- Језички диктат
- Креативна радионица 1-2: Лутке
- Драмска радионица : Луткарска представа
- Боравак на свежем ваздуху
- Читање дечије штампе, књига
- Едукативне игре на рачунару
- Гледање дечијег филма по избору ученика

Март

Самостални рад ученика (часови учења): Утврђивање и проширивање знања стечених у редовној настави, израда домаћих задатака, давање објашњења код недовољно усвојених садржаја.

Активности у слободном времену:

- Друштвена игра: Пантомима (занимања)
- Креативна радионица: У сусрет 8. марту
- Говорна вежба: Природа се буди
- Креативна радионица 1-2: Пролеће
- Игре у природи
- Говорна и писана вежба: Сунце -радост
- Креативна радионица: Сунце
- Друштвене игре у природи
- Мини квиз знања
- Гледање цртаног филма по избору ученика

Април

Самостални рад ученика (часови учења):): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави.

Активности у слободном времену:

- Глумимо, плешемо, играмо
- Говорна вежба: Ускрс
- Креативна радионица 1-2: Ускрс
- Мини квиз знања
- Боравак на свежем ваздуху
- Оригами
- Гледање цртаног филма по избору ученика
- Говорна вежба(прича у сликама): Другарство
- Креативна радионица 1-2: Другарство је најлепши цвет
- Креативна радионица: Имитатори
- Слободна занимања

Мај

Самостални рад ученика (часови учења): Утврђивање и проширивање знања стечених у редовној настави, израда домаћих задатака, давање објашњења код недовољно усвојених садржаја.

Активности у слободном времену:

- Обрада текста: Мали Афрички папагај , М. Фидзеја
- Креативна радионица: Мали Афрички папагај
- Игре у природи
- Гледање цртаног филма: Мала сирена
- Креативна радионица 1-2: Акваријум
- Говорна вежба: Живот у води
- Писмена вежба: Морски свет
- Креативна радионица 1-2: Морско дно
- Боравак на свежем ваздуху
- Математички диктат

Јун

Самостални рад ученика (часови учења):): Израда домаћих задатака, утврђивање знања стечених у редовној настави.

Активности у слободном времену:

- Боравак на свежем ваздуху
  - Штафетне игре у природи
  - Посета позоришту (гледање представе по слободном избору)
  - Говорна и писана вежба: Ближи се лето
  - Креативна радионица: Лето
- Говорна вежба: Најлепше у протеклој школској години

12.11. ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈЕ УЧЕНИКА

12.11.1. ПРОГРАМ ЗА ПОДРШКУ УЧЕНИЦИМА У ПРОЦЕСУ УЧЕЊА

„Учење је сложен и тежак процес. Али, ако знамо како треба учити и ако у учењу успевамо, онда је то и радостан и занимљив посао. Заправо, можда нема ничег радоснијег и занимљивијег од успешног учења.“ – И. Фурлан

Учење се дефинише као плански, организован и свесно усмерен процес ка оспособљавању ученика за позитивне промене, за успешно овладавање знањима, развоју умења, формирању позитивних навика и развоју психо-физичких функција.

Процес учења јесте основна активност ученика, односно основни и најангажованији когнитивни процес код ученика. Успех ученика у школи, у знатној мери, зависи и од тога у ком степену су овладали знањима, навикама и техникама успешног учења. Свака индивидуа, мање или више, има диспозиције за учење, али начине на које треба нешто научити требало би стицати у процесу редовног школовања, треба их учити и научити.

Управо та знања ће омогућити ученицима да током школовања, па и касније, властитим напорима, успешно савлађују и најсложеније садржаје из области науке, технике, технологије, културе,... да се успешно оспособе за процес перманентног образовања. Према томе, ученике треба оспособљавати за успешну мисаону обраду чињеница и појмова, за уочавање веза и односа између чињеница и појмова, како би боље научили оно што уче.

Ученицима треба помоћи да науче:

- да обављају мисаону анализу, синтезу, апстракцију и генерализацију;
- како да лакше запамте неопходне чињенице;
- како да успешно повезују ново са већ наученим градивом;
- како да репродукују научено
- како да научено примене у пракси.

Активности на плану подршке процесу учења:

Садржај	Узраст	Облик	Реализатор
Умеш ли да учиш? (упитник)	5.-8.	Одељењске заједнице	Одељењске старешине
Моје радно место за учење (сто, столица, светло)	1.-4.	Одељењске заједнице	Учитель
Положај тела при учењу	1.-4.	Одељењске заједнице	Учитель
Распоред рада и одмора током дана	1.-8.	Одељењске заједнице	Учитель/Одељењске старешине
Моје време за учење	1.-8.	Одељењске заједнице	Учитель/Одељењске старешине
Услови успешног учења	4.-8.	Одељењске заједнице	Учитель/Одељењске старешине
Распоред (план) учења	4.-8.	Одељењске заједнице	Учитель/Одељењске старешине
Израда домаћих задатака	1.-3.	Одељењске заједнице	Учитель
Учење мора бити правилно-то значи?	5.-8.	Одељењске заједнице	Одељењске старешине
Уџбеник као извор знања	3.-8.	Одељењске	Учитель/Одељењске

		заједнице	старешине
Важност мотивације у учењу	4.-8.	Одељенске заједнице	Учитель/Одељенске старешине
Радне навике	4.-8.	Одељенске заједнице	Учитель/Одељенске старешине
Распоред часова и распоред учења	4.-8.	Одељенске заједнице	Учитель/Одељенске старешине
Како понављати градиво и како се преслишавати?	5.-8.	Одељенске заједнице	Одељенске старешине
Како ћемо знати да смо градиво научили?	4.-6.	Одељенске заједнице	Учитель/Одељенске старешине
Коришћење речника и енциклопедије	3.-6.	Редовна настава	Учитель/предметни наставници
Методе учења: учење градива у целини, по деловима и комбиновано	4.-8.	Одељенске заједнице	Психолог/Учитель/Одељенске старешине
Расподељено учење у времену	5.-8.	Одељенске заједнице	Психолог /Одељенске старешине
Начини учења појединих предмета	5.-8.	Редовна настава	Предметни наставници

Одељенске старешине, ће на ЧОС-у, на основу узраста и конкретних потреба ученика њиховог одељења, обрадити (у сарадњи са психологом школе) неке од програмом предвиђених тема. Сваки предметни наставник ће на уводном часу дати конкретне смернице за учење градива тог предмета.

Програм рада са родитељима у области пружања подршке ученицима у процесу учења

Програм реализују учитељи и одељенске старешине, уз помоћ психолога школе, у форми предавања за родитеље на родитељским састанцима, током године. Сваки учитељ/одељенски старешина ће одабрати једну или више од понуђених тема, и упознати родитеље са оним аспектима учења у којима је помоћ родитеља добродошла :

- Развијање радних и других навика детета и њихов смисао;
- Улога плана дневних активности у формирању навика и улога родитеља у остваривању услова за реализацију дневног распореда и контроле ученика;
- Услови успешног учења;
- Радно место детета;
- Помоћ детету и изради домаћих задатака;
- Тешкоће при учењу и како их савладати;
- Ко је одговоран за учење детета?;
- Како да родитељ помогне ђаку прваку?
- Како да ваше дете самостално ради домаће задатке?
- Проблеми учења у пубертету
- Како дете треба да учи у петом разреду?

У раду са децом која имају проблема у физичком и/или психичком функционисању, психолог, уз сарадњу са наставницима и родитељима, мотивише

ученике за допунски рад и школско учење; упућује их у методе и технике успешног учења; прати њихов емоционални и социјални развој и помаже им у реалном планирању њиховог професионалног развоја. Рад са ученицима се одвија у индивидуалним контактима, одређеном периодиком по моделу Др Тадије Ераковића и уз консултације и сарадњу са дефектологом, психијатром, лекарима,... Сваки наставник, у сарадњи са психологом школе, прилагођава свој рад и наставни програм према специфичним потребама ових ученика, које потом реализују путем диференцираног приступа кроз редовну и допунску наставу.

12.11.2. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА СА СМЕТЊАМА У ПСИХИЧКОМ И ФИЗИЧКОМ РАЗВОЈУ

Корективни рад са ученицима који показују мање сметње у физичком или психичком развоју је један од важних задатака психолога у школи. Међу овим ученицима је највећи број оних са проблемима у савлађивању наставе и градива. То су најчешће ученици са смањеним интелектуалним способностима, којима је потребно више времена и напора за извршавање школских обавеза. Значајан број ове деце се уочи још приликом тестирања деце за упис у први разред основне школе што је и прилика да се благовремено почне са систематским праћењем и усмеравањем ове деце и њиховог развоја.

У раду са децом која имају проблема у физичком и психичком функционисању, психолог, поред сарадње са наставницима и родитељима, преузима следеће активности:

- ◆ упућује их у методе и технике успешног учења,
- ◆ мотивише их за допунски рад и школско учење,
- ◆ прати њихов емоционални и социјални развој и помаже им у реалном планирању њиховог професионалног развоја.

Психолог посебну пажњу посвећује деци која имају проблеме у развоју (сметње у моторици, говору, проблеме у емоционалном и социјалном развоју, комбиноване сметње и слично). Корективни рад цпроводе дефектолози и логопед, по предвиђеној са децом која показују неуспех у писању (дисграфија), који имају проблема са читањем (дислексија), проблем са рачунањем (дискалкулија), проблеме са графомоторним активностима (дисортографија), проблеме са изговором појединих гласова (дислалија) и др.

Корективне вежбе доприносе квалитетнијој психомоторној организацији, развоју оперативног мишљења, препознавању покрета у гностичким структурама мозга и воде ка вишој форми мисаоне активности - ка симболизацији. Када се ове вежбе уз пријатне емоционалне доживљаје, кроз игру добро увежбају, прелази се на манипулативне активности. Могу се користити разни материјали који помажу постизање циља. Овде је циљ да се постигну перцептивна тачност, као и координација ока и руке и да се увежбају покрети шаке и прстију. Од посебног су значаја манипулативне активности од лева на десно и обрнуто (померање куглице по жици или слично), јер су предвежбе за будуће графомоторне активности.

Носиоци ових активности, поред дефектолога и логопеда (као додатне подршке) су и психолог школе су и наставник разредне наставе, односно предметне наставе, лекар и родитељ. Најбољи ефекти корективног рада постижу се сарадњом свих носиоца активности.

За ученике који спадају у групу деце са “посебним потребама” а укључени су у систем редовног образовања на почетку и у току школске године израђују се Индивидуални образовни планови. Нека деца најбоље уче сама, у активностима које

изводе сопственим темпом, друга се најбоље осећају када се повезују са вршњацима и сарађују. Некој деци су за учење битни додир и покрет, друга се више ослањају на визуелизацију... Нека деца су вешта у откривању веза и односа међу предметима и догађајима, а нека деца су склона посматрању. Без обзира на то који начин преовладава у њиховом приступу учењу, деца ће бити успешна када им се створе такви услови који одговарају начину учења коме су највише склона. Индивидуални образовни план (ИОП) је инструмент којим се на најдискретнији могући начин обезбеђује прилагођавање образовног процеса детету са сметњама у развоју, тј. његова индивидуализација. ИОП се креира за свако дете, за које се може оправдано претпоставити да има посебне образовне потребе, али и за свако дете које из било ког разлога, не показује очекиван, типичан напредак у школи, образовни и социјални. ИОП је писани документ који настаје тимским радом учитеља тј. разредног старешине, предметног наставника, стручног сарадника, родитеља (старатеља) и по потреби стручњака ван установе, са циљем подстицања оптималног развоја детета на очуваним потенцијалима и омогућавања његовог напредовања у складу са способностима. Стручни тим за инклузивно образовање доноси одлуку о изради ИОП-а и формира горе наведени тим који ће сачинити ИОП-е за конкретну децу.

Прилагођен програм-ПП израђује се за један, или више предмета, по потреби и представља индивидуализацију наставе унутар предвиђеног плана за дати разред, али на његовом основном нивоу, дакле без измењених стандарда. Доноси га тим за Инклузивно образовање, уз сарадњу датих предметних наставника. Ученику се у току године може укинути прилагођен програм, у колико се покаже да није више потребан, или се увести ИОП, ако ова мера не даје очекиване резултате.

Основни задаци стручног тима за инклузивно образовање за Школску 2017/2018. годину су следећи:

АКТИВНОСТИ	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ
Идентификација деце из осетљивих група	Чланови стручног тима за инклузивно образовање	Крај августа и током године
Формирање тимова за додатну подршку	Чланови стручног тима за инклузивно образовање, уз сарадњу специјалне школе	Крај августа и током године
Праћење спровођења ИОП-а	Чланови стручног тима за инклузивно образовање	Током године
Евалуација ИОП-а	Чланови стручног тима за инклузивно образовање	Током године
Осмишљава антидискриминационе мере и друге активности са циљем спровођења инклузивног образовања	Чланови стручног тима за инклузивно образовање	Током године

12.11.3. ДАРОВИТИ УЧЕНИЦИ - ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РАД СА ЊИМА

Савремени захтеви у погледу образовања и васпитања деце и младих односе се пре свега на такво образовање и васпитање које је у функцији интелектуалног, афективног и социјалног развоја ученика.

У оквиру тога, посебна пажња требало би да се посвети даровитим ученицима који могу да постигну запажене резултате у многим правцима.

Постоје различите дефиниције појма даровитости. Једна од најпогоднији каже да је даровитост "склоп особина које конкретном ученику омогућавају да постиже трајно, изразито натпросечан резултат у једној или више области људске делатности".

Према класификацији одређивања врста даровитости на основу способности, постоји 6 подручја:

1. опште и интелектуалне способности
2. креативне и продуктивне способности
3. школске способности
4. социјалне способности
5. уметничке способности
6. психомоторне способности

Из ове дефиниције произилазе и потребе школе у начину организовања рада са ученицима изражених способности: организовати их за одређену област-предмет, пошто се даровитост најчешће испољава у једној области. За даровитост је важна изражена способност али и друге особине личности (темперамент, карактер, ставови, интересовања), те је потребно пратити развој личности ученика у целини. Да би се потенцијална даровитост развила, потребни су разни видови подршке (педагошке, психолошке и друштвене) у виду јачања мотивације ученика (спољашње и унутрашње), обезбеђивање услова за рад, учешће на такмичењима, похвале и награде).

ПРЕПОЗНАВАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА ДАРОВИТИХ

Поступак се одвија у две фазе:

Прва фаза: Процес препознавања потенцијално даровитог ученика састоји се у непосредном опажању понашања, начина рада и резултата од стране наставника (на основу упутства о уочавању даровитости), психолога и родитеља. Значајни су и резултати ваншколских активности (смотре, такмичења и сл.). Школски психолог на основу својих испитивања упоређује их са онима до којих су дошли наставници на основу целокупног рада са потенцијално даровитим учеником. На основу укупних података издвајају се ученици који се потом, у сагласности са родитељем, предлаже за идентификацију.

У другој фази након одређеног времена подстицања и едукације ученика назначених као даровити, поступком одређених критеријума и стандардизованих инструмената, одређује се врста и степен изражености способности и издвајају се ученици који се могу сматрати даровитим.

За те ученике се у школи организује настава која им обезбеђује напредовање и развој у области за коју је везана њихова даровитост: изборни предмети, израђује се ИОП за даровите, упућују се у специјализоване школе, предлаже акцелерација, обезбеђује се упис у одговарајућу средњу школу.

Значајна питања рада са даровитим ученицима су: време препознавања и идентификације, носиоци поступка и методе и поступци.

ПРЕПОЗНАВАЊЕ:

Време: временски се не може прецизно одредити, али обавља се од 4. до 8. разреда основне школе.

Носиоци активности су: разредни и предметни наставник, Одељењско веће, психолог у сарадњи са родитељима.

Методe и поступци:

1. општи успех ученика;
2. успех и резултати из појединих предмета;

3. тестови школских постигнућа;
4. тестови интелигенције;
5. резултати на смотрема и такмичењима;
6. анализа радова.

ИДЕНТИФИКАЦИЈА:

Време: Утврђивање врста и степена изражености способности у 7. и 8. разреду основне школе.

Носиоци активности су: стручни тим Завода за запошљавање: психолог, педагог, лекар уз сарадњу са стручном службом школе и родитељи у оквиру професионалног саветовања.

Методе у поступци:

1. укупни резултати утврђени у првој фази;
2. тестови интелигенције;
3. тестови специјалних способности везаних за област испољене даровитости;
4. тестови креативних способности;
5. тестови личност;
6. разговор са тимом стручњака.

СИСТЕМ ОБЛИКА И САДРЖАЈА РАДА СА ДАРОВИТИМ УЧЕНИЦИМА У ШКОЛИ

○ Рад у редовним школама

може да се одвија и у разреду са хетерогеним саставом ученика. Флексибилном организацијом наставе, индивидуализацијом и диференцијалним приступом са постављањем повећаних захтева постиже се јачање мотивације, развијање интересовања за одређене садржаје и испољавање способности.

○ Слободне активности

организују се за ученике који су испољили интересовања за неке области-предмете и показали да могу да напредују брже него што им је омогућено у настави у одељењу. У различитим секцијама ученици могу да се више ангажују и интензивније баве неким садржајима. Слободне активности су значајне за даровите ученике и што ће им помоћи да открију која је од различитих даровитости које поседују израженија и доминантнија у односу на друге.

○ Додатни рад

за ученике који су показали да могу да напредују више него што им омогућава рад у секцији, организује се додатни рад. Овај рад је намењен мањем броју ученика који постижу изузетне резултате захваљујући својој даровитости.

Могући начини рада са даровитима су још и индивидуални рад и рад у мањим групама, менторски рад, специјализована одељења, специјализоване школе, акцелерација, посебни третмани даровитих ученика и слично.

ПРАЋЕЊЕ РАДА И НАПРЕДОВАЊА ДАРОВИТИХ УЧЕНИКА

За сваког ученика који је уочен као потенцијално даровит се води досије у који се уносе систематски, кумулативно, сви битни подаци на основу којих се стиче увид у развој ученика. Досије треба да садржи податке о свему што има значаја за идентификацију, подстицање и усмеравање даровитог ученика и то:

1. подаци који се односе на наставу (активност ученика, резултати, креативност, сарадња са вршњацима);
2. активности и резултати у слободним активностима;
3. додатни рад, програм, начин реализације, остварени резултати;
4. област интересовања ученика и професионалне жеље;
5. резултати тестова способности;
6. резултати тестова личности (социјална и емотивна зрелост);
7. школска и ваншколска активност и резултати;
8. стање у породици и социјално стање;
9. подаци о здравственом стању ученика;
10. учешће ученика у организованим ваншколским облицима рада, смотрема и такмичењима.

НОСИОЦИ РАДА СА ДАРОВИТИМ УЧЕНИЦИМА У ШКОЛИ

* Наставници - наставнички колектив и наставник обезбеђује испољавање даровитости ученика организовањем креативне наставе са унутрашњом диференцијацијом и индивидуализованим приступом ученику, уочава ученике са израженијим способностима, повећава захтеве и подстиче их у раду, усмерава ученике у слободне активности, организује додатни рад, а може наставу прилагодити и доношењем ИОП-а за даровите.

* Педагошко-психолошка служба - психолог помаже наставницима у уочавању ученика са израженим способностима, обављају психолошка испитивања, сарађују са наставницима и иницирају рад са ученицима, помажу наставницима у проналажењу оптималних облика и метода рада да даровитим ученицима, сарађују са ученицима и родитељима, раде на професионалном информисању и усмеравању ученика, сарађују са стручним тимовима Завода за запошљавање.

* Стручни тимови Завода за запошљавање

* Центри за рад са даровитим ученицима

12.12. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

(обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно старатеља и јединица локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду)

Ред. бр.	Активности и обавезе лица за Безбедност и здравље на раду	Обавезе послодавца	Планиран термин за реализацију учесници и извршиоци
1	Измене и допуне акта о процени ризика	Обезбедити благовремени увид у измену документације која се односи на рад	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба општих и правних послова
2	Планирање, избор, коришћење и одржавање средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду	Обезбедити благовремени увид у постојеће стање и планиране потребе	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања, предметни наставници (хемија, техничко и информатичко образовање)
3	Опремање и уређивање радних места (набавка нових средстава за рад, измене у организацији рада и наставе)	Обезбедити благовремени увид у постојеће стање, планиране потребе и новонастала непланирана стања	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања, предметни наставници и учитељи
4	Превентивна и периодична испитивања услова радне околине	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања, предметни наставници, учитељи и овлаштена установа
5	Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања, предметни наставници, учитељи и овлаштена установа
6	Мере за побољшање услова рада (унапређење начина комуникације са ученицима, запосленима и родитељима, увођење књиге предлога од стране посетилаца и родитеља за унапређење целокупног	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР и запослених	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања, овлаштене установе за пројектовање и извођење радова, школски тим за

	система заштите и безбедности). Упознавање савета родитеља са спроведеним и планираним мерама БЗНР.		безбедност
7	Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад	Благовремено обавештавање лица за БЗНР пре ступања на рад запосленог	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду
8	Припрема упутстава за безбедан рад и контрола њихове примене	Израда нових упутстава за Безбедан рад са новом опремом и њихово истицање	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду
9	Забрана рада на радном месту или употребе средства за рад	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду
10	Сарадња и координација са службом медицине рада	Да омогући обуку за пружање прве медицинске помоћи за најмање једног запосленог у смени а по могућству за све запослене	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду , Завод за јавно здравље Зрењанин
11	Евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба општих и правних послова, лице за безбедност и здравље на раду

(обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно старатеља и јединица локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду)

Опис редовних активности лица за БЗНР и послодавца са предложеним терминима спровођења			
12	Провера исправности и присутности ПП опреме и ознака путева евакуације	Да омогући периодично одржавање истих и да обезбеди услове за унапређење система заштите од пожара (пројектовање система за рану дојаву пожара и израда истог)	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду и овлаштене установе
13	Обука запослених за ПП заштиту	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду и овлаштене установе

14	Реализација вежбе евакуације запослених и ученика у ванредним ситуацијама (пожар, природна катастрофа и сл.)	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду и овлаштене установе, школски тим за безбедност
15	Обнављање и опремање сандучића за средства прве помоћи	Најкасније до 01.09.2015.	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду
16	Обезбеђење равних, сувих и неклизацијских подних површина у целокупном простору школе	Да обезбеди непрестано одржавање и поправку истих	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања,
17	Обезбеђење довољне проветрености, темперираности и осветљености свих просторија школе са могућношћу провере истих	Најкасније до 01.09.2015.	01.08.2019. до 31.07.2020. Служба одржавања
18	Набавка нових средстава личне заштите на раду за све запослене као и континуирана замена постојећих СЛЗ у случајевима када су оштећени (вођење евиденције о спроведеним мерама)	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР и запослених	01.08.2019. до 31.07.2020. Лице за безбедност и здравље на раду
19	Планирање, пројектовање и контрола реализације нових инвестиција	Да омогући присуство лица за БЗНР у свим фазама реализације инвестиционог и интервентног одржавања	01.08.2019. до 31.07.2020. Запослени у школи, лице за безбедност и здравље на раду и овлаштене установе
20	Редован, свакодневни обилазак објеката школе	Да омогући реализацију истих на захтев лица за БЗНР и запослених	01.08.2015. до 31.09.2016. Лице за безбедност и здравље на раду

Напомена: Све побројане активности представљају скуп континуираних активности лица за БЗНР и послодавца које се реализују често и као интервентне у складу са новонасталим ситуацијама, те су као такве, део процеса који траје и непрестано се развија и није их могуће рашчланити као месечне или кварталне активности.

12.13. ПРОГРАМ РАДА ПРЕДШКОЛСКЕ ГРУПЕ У ЈАНКОВОМ МОСТУ
ПРАВНИ ОСНОВ ПЛАНИРАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И
ОБРАЗОВАЊА

„Службени гласник РС“

- Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 107/12)
  - Национална стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља („Службени гласник РС“, бр. 122/08)
  - Правилник о националном оквиру образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 98/17)
  - Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (Влада Републике Србије августа 2005. године)
  - Посебан протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (Министарство просвете Републике Србије од 04.10.2007. године)
-
1. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр.88/17, 27/18 – др. закон, 10/19)
  2. Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/1,101/17, 27/18 – др. закон, 10/19)
  3. Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17, 113/17 - др. Закон, 95/18 – др. закон, 10/19)
  4. Закон о друштвеној бризи о деци („Службени гласник РС“, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02 - др. закон, 62/03 - др. закон, 64/03 - испр. др. закона, 101/05 - др. Закон, 18/10 - др. Закон, 113/17 – др. закон)
  5. Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 48/18)
  6. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику („Службени гласник РС“, бр. 80/18)
  7. Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, одраслих и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици („Службени гласник РС“, бр. 70/18)

8. Правилник о поступњу установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/18)

9. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 46/19)

„Службени гласник РС – Просветни гласник“

1. Правилник о општим основама предшколског програма („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/06)

2. Правилник о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр.5/12)

3. Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр.16/18)

4. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/12)

5. Правилник о стандардима услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 61/12)

„Службени лист АП Војводине“

1. Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину („Службени лист АП Војводине“, бр. 25/19)

Министарство просвете, науке и технолошког развоја

1. Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама за школску 2019/2020. годину, дел.бр.610-00-00625/2019-15 од 28.06.2019. године

Предшколска установа у издвојеном одељењу у Јанков Мосту обавља делатност којом се обезбеђују:

- Боравак, васпитање и образовање деце предшколског узраста,
- Превентивно-здравствена заштита и нега деце,
- Исхрана деце.

У оквиру Установе остварује се Програм предшколског васпитања и образовања деце узраста од три године до поласка у школу и Припремни предшколски програм за децу од 5,5 до 6,5 година. Васпитно –образовни процес остварује се на румунском језику.

Циљеви и задаци функционисања:

- Унапређивање квалитета сарадње са родитељима кроз разне облике стручног деловања, прихватање родитеља као сарадника и партнера у адаптацији деце, прихватање родитеља као сарадника и партнера у процењивању успешности рада са децом;
- Појачано праћење квалитета рада у свим сегментима путем објективних инструмената и метода праћења, самовредновања;
- Системски и појачан рад на подизању квалитета планирања васпитнообразовног рада (развојни задаци, осмишљена материјална средина, квалитетни садржаји и активности, планирање индивидуалног приступа деци);
- Осмишљавање подстицајне средине у којој борави дете, која ће га мотивисати на акцију, истраживање и учење.
  - Реализовање Припремног предшколског програма у циљу што боље спремности предшколаца за полазак у школу;
  - Обезбеђивање континуиране едукације стручног кадра;
  - Изналажење могућности квалитетнијег опремања затвореног и отвореног простора у којем бораве деца;
  - Брига о условима рада запослених као и о њиховом материјалном положају;
  - Према могућностима, организовање различитих облика рада са децом и одраслима (радионице, рекреација, играонице...);

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

2.1. ОШ“Ђура Јакшић“, издвојено одељење у Јанков Мосту, предшколска установа

Адреса : Земљорадничка бр.3, Јанков Мост

Поштански број: 23201

Општина, град: Зрењанин, Зрењанин

Телефон: 023 3894013

Емаил: atr @osdjurajaksic.edu.rs

3. МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА

3.1. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ

Предшколска установа у издвојеном одељењу у Јанков Мосту саставни је део ОШ“Ђура Јакшић“ у Зрењанину.

Простор предшколске установе је у склопу школске зграде у Јанков Мосту.

Групе деце налази се у једној просторији, величине 80м², која је пространа, светла и која је опремљена у складу са дечјим потребама и узрастом (столови, столице, играчке, дидактички материјали). Располаже и аудио-визуелним средствима. Планира се набавка дидактичког материјала, и грачака према специфичностима узраста и у складу са програмским активностима. У дворишту су риквизити та забаву: тобоган, љуљашка, клацкалица.

3.2. ИСХРАНА ДЕЦЕ

Организован је један оброк (ужина) која пристиже из града и коју добијају и ученици ОШ“Ђура Јакшић“.

За ову школску годину ужину обезбеђује ЗЗ“Мркшићеви салаши“ из Српског Итебеја.

4. КАДРОВСКИ УСЛОВИ РАДА

4.1. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ КАДАР чини један васпитач ,Ана Марија Шокарда.

4.2. ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ: један помоћни радник

4.3.ОСТАЛИ КАДАР:Сви који учествују у раду предшколске установе раде у ОШ“Ђура Јакшић“ у Зрењанину:директор,секретар,стручни сарадници,административно-рачуноводствено особље,домар.

5.ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

5.1.ОСНОВНИ ОБЛИЦИ РАДА

У Установи је заступљена једна мешовита група деце.Шесторо деце ће похађати припремни васпитно-образовни програм,троје деце је узраста од пет година док је једно дете старо четири године.

5.2.РАДНО ВРЕМЕ И РАСПОРЕД АКТИВНОСТИ

Радно време Установе је од 08 до 12,00 часова, односно четири сата. Установа обавља своју делатност током целе радне године. Радна година почиње 02.септембра и завршава се 16.јуна. Установа неће радити само данима који су прописани школским календаром. Режим рада прилагођен је условима Установе, васпитним групама по узрасту.

Свакодневни васпитно-образовни рад подразумева равномерно смењивање активности, одмора и рекреације. Васпитач планира активности у зависности од узраста придржавајући се Основа програма предшколског васпитања. Активности у затвореном и на отвореном простору васпитач планира сходно временским условима. Осим шетњи и боравка на отвореном, Установа организује и друге облике одмора и рекреације, екскурзије и излете.

6.РЕАЛИЗАЦИЈА ОСНОВНИХ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

6.1.Програм неге и васпитања деце узраста од 3 године до 5,5 година.

Приликом одређивања васпитно-образовних циљева, васпитач полази од онога што зна о деци у својој групи, водећи рачуна да поред општих и посебних циљева, који важе за већину деце у групи, предвиди и специјалне циљеве за ону децу која се битније разликују од осталих, припремајући за њих варијанте у облику повећаних или смањених захтева у односу на остале. Други критеријум за одређивање циљева је друштвени контекст у којем дете одраста. Приоритет се не даје ни једном ни другом. Родитељи се у овом случају третирају као представници друштва у коме дете одраста, али и заступници дечјих интереса. Рад са децом узраста од 3 до 5,5 година, као и са децом која похађају предшколски припремни програм одвијаће се по моделу Б.

Основе програма васпитања деце од 3 -5,5 година заснивају се на хуманистичком схватању развоја детета, које наглашава унутрашње снаге детета на које се ослања приликом деловања на његов развој и средину која подстиче испољавање тих снага. Зато Установа, својом организацијом и улогама које има у односу на децу и породицу:

- обезбеђује сигурну средину у којој се свако дете осећа прихваћено и вољено и у којој оно оптимално расте и развија се
- обезбеђује средину која детету пружа богату и разноврсну размену и комуникацију са >вршњацима
- даје подршку породици у васпитању детета
- компензује социјално депривирајуће услове у којима нека деца одрастају

- укључује децу ометену у развоју у редовне васпитне групе
- доприноси сазревању деце за школско учење

У Установи се, према одређењу васпитача, реализује Модел Б.

Програм васпитача у себи садржи смернице Основа програма, обојен је, с једне стране особеностима локалне средине и особеностима потреба и интересовања конкретне деце и њихових породица, с друге стране.

У свом раду васпитач се руководи основним смерницама схватања дететове суштине, његове природе, физичког и психичког развоја као што су:

- дете је вредност само по себи
- свако дете у себи носи развојне потенцијале
- свако дете је активан чинилац сопственог развоја
- дете је физичко, социјално, сазнајно и афективно биће

Такође, васпитач води рачуна да оствари следеће васпитно – образовне циљеве који се односе на децу:

- стицање позитивне слике о себи и развијање поверења у себе и друге
- развијање самосталности, индивидуалне одговорности и аутентичног израза и >деловања
- развијање интелектуалних капацитета у складу са развојним потребама, могућностима и интересовањима
- развијање социјалних и моралних компетенција у складу са хуманистичким принципима толеранције и прихватања различитости
- култивисање емоција и неговање односа ненасилне комуникације
- развијање моторних способности и спретности
- подстицање креативног изражавања
- припремање за полазак у вртић и школу
- развијање свести о значају заштите и очувања природне и друштвене средине.

При одређивању васпитно - образовних циљева, васпитач полази од онога што зна о деци из своје групе, трудећи се да прикупи што више података о њиховим развојним могућностима, потребама и интересовањима. Осим општих и посебних циљева, који важе за већину деце у групи, одређују и специфичне циљеве за поједину децу или мању групу деце.

Тако постиже индивидуализацију у раду од индивидуално прилагођених циљева, преко разноврсне понуде начина рада, облика рада, средстава, материјала, темпа и сл. до очекивања која су прилагођена сваком поједином детету, његовим потребама, могућностима, стилу и темпу учења и доминантном начину комуникације.

Садржаји од којих полази у програмирању се, најшире гледано, односе на човека и његов однос према себи, друштву и природи, обухватајући све фундаменталне научне дисциплине и уважавајући особене начине комуницирања и репрезентовања стварности својствене различитим врстама уметности.

Осим садржаја за које сама деца испоље интересовања, васпитач је посебно бирао и оне за које сматрају да су развојно корисни и подстицајни за децу. Труди се да их представи на привлачан начин како би деца биламотивисана да се баве њима кроз активности које их подстичу да самостално откривају, размишљају, закујучују, упоређују, стварају, представљају, комбинују, проверавају, конструишу, креирају и сазнају.

У складу са три глобалне области развоја су и три главна циља васпитања:

- Упознавање себе и овладавање собом
- Развијање односа и сазнања о другим људима и
- Изграђивање сазнања о околина и начину деловања на њу.

6.2. Припремни предшколски програм

Законом о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС "72/09) похађање припремни предшколски програм је обавезан и бесплатан. Припремни предшколски програм је део обавезног образовања и васпитања. Програм се ослања на потенцијале детета и помаже му да изрази своју особеност, унутрашње потребе и интересовања, оснажује комуникативну компетенцију, доприноси емоционалној и социјалној стабилности деце и подржава мотивацију за новим облицима учења и сазнавања.

Укључивање све деце у припремне предшколске групе има компензаторску функцију, јер се на тај начин свој деци обезбеђују услови за проширивање и сређивање социјалног и сазнајног искуства чиме се ублажавају социо-културне разлике и обезбеђује донекле подједнак старт за полазак у школу.

Циљ припремног предшколског програма:

Припрема детета за полазак у школу је процес који се одвија током читавог предшколског периода у оквиру подстицања општег развоја детета. Припрема за школу није издвојен сегмент деловања на дете већ подразумева свеобухватнији приступ од подучавања и непосредне припреме за читање и писање. Ова припрема треба да омогући разноврсне прилике за сусрет детета са добро пробраним узорком подстицаја из физичког и социјалног окружења, за слободно испробавање својих нарастајућих моћи и активно упознавање света око себе, других људи и самога себе. Непосредни циљ припремања деце за школу је да се допринесе њиховој зрелости или готовости за живот и рад какав их очекује у основној школи. Овај циљ се остварује у контексту општег циља предшколског васпитања да доприноси целовитом развоју детета стварањем услова и подстицаја који ће омогућити да свако дете развија све своје способности и особине личности, проширује своја искуства, изграђује сазнања о себи, другим људима и свету око себе, као основе за стицање нових облика учења, сазнавања и понашања.

Програм припреме деце за школу представља систем активности и садржаја као и посебних методичких поступака којима треба да се постигне интелектуална, социјална, емоционална и мотивациона готовост за полазак у школу.

Садржај и активности којима се деца припремају за школу сврстани су у области васпитно-образовног рада које припремају за савладавање градива појединих наставних предмета у првом разреду основне школе:

- развој говора
- припрема за почетно читање и писање
- развој математичких појмова
- упознавање природне и друштвене средине
- физичко васпитање
- ликовно васпитање
- музичко васпитање

САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ПО ОБЛАСТИМА

Развој говора:

- неговање говорне културе: вежбе артикулације и дисања, усавршавање дикције и изговора речи, неговање интонационе изражајности говора
- богаћење дечијег речника и граматички правилног говора: проширивање дечијег искуства и појмова, усвајање основног фонда речи матерњег језика, усвајање назива за предмете, усвајање речи којима се врше поређења, преношење пасивног у активан речник.
- вербално изражавање: комунициране у одређеним ситуацијама и разговор на различите теме, договарање, комуницирање уз помоћ порука и симбола, невербална комуникација.
- монологски говор и причање: причање о предметима, по серији слика, препричавање прича, бајки и басни...
- упознавање са дечијом књижевношћу: упознавање са одабраним текстовима, упознавање књижевности и њених твораца, игре маште и драматизације, учење стихова, упознавање са радом библиотеке и луткарским позориштима.
- говорне игре: игре гласовима и речима, традиционалне језичке игре, уметање догађаја у познату причу, игре римовања и стихотворства.

Припрема за почетно читање и писање:

- вежбе за разгибавање и опуштање руке и шаке
- правилно држање руке и руковање прибором за писање
- вежбе за усавршавање тачности покрета каје захтева писање
- графомоторичке вежбе.

Развој математичких појмова:

- положаји: лево, десно, изнад, испод, између, унутра, споља...
- кретање кроз простор: кретање ка, изнад, иза, око, поред, испод, између...
- поређење и процењивање: поређење по димензијама, серијација по димензијама, мере и мерење и класификација.
- облици, линије, тачке: цртање и моделовање геометријских облика, делење простора линијама..
- образовање скупова: уопштавање и класификовање према одерђеном критеријуму, пресек скупова, подскупови, проверавање једнакобројности.

- бројење и скупови: бројење унапред, у назад, одеђивање бројности скупа, сабирање и одузимање у оквиру прве десетице, серијација и редни бројеви.
- временско сазнање: запажање трајања времена, указивање на временске секвенце, оријентација у времену.

Упознавање природне и друштвене средине:

- живи свет: откривање и упознавање живог света, класификовање биљака и животиња, посматрање процеса и промена који се догађају у живом свету.
- свет животиња: посматрање животиња у њиховом амбијенту, уочавање специфичности у понашању неких животиња, посматрање развојних циклуса у животињском свету, разлика између домаћих и дивљих животиња.
- биљни свет: карактеристична својства биљака, карактеристичне фазе у расту, разликовање зимзеленог од листопадног, експериментисање (утицај влаге, воде, светлости, топлоте...)
- човек као припадник живог света: поређење човека са осталим створењима, упознавање фаза човековог живота, живот људи у другим крајевима...
- човек као друштвено биће: увиђање сличности међу децом и другима, разговор о породици, учење разних друштвених улога, учествовање на разним манифестацијама итд.
- рад људи: осамостаљивање у одевању, обувању, руковање једноставним алатима, значај људског рада, учествовање у друштвеним акцијама...
- заштита животне средине: прилагођеност живих бића животним условима, значај биљака и животиња за човека, уочавање, локална еколошка проблематика...
- материјални свет: карактеристике годишњих доба, повезаност између различитих појава, огледи (магнетизам, електрицитет)
- саобраћајно васпитање: оријентација у простору, упознавање појединих саобраћајних знакова, посматрање саобраћаја на улици, посматрање рада саобраћајног полицајца...

Физичко васпитање:

- *физички развој*: вежбе за развој појединих мишићних група, Елементарна гимнастика и вежбе за развој појединих мишићних група, игре (покретне), плесне активности, активности којима се стиче слика о сопственој телесној шеми, облици кретања са елементима атлетике.

- Развој опажања

Вежбе којима се унапређује функција чулних органа: вида, слуха, мириса, укуса, додира.

- Јачање здравља и одржавање хигијене

Јутарња гимнастика, свакодневно вежбање, свакодневни боравак на ваздуху, шетње, вежбе за еластичност кичменог стуба, нега тела и одржавање хигијене, сунчање, правилан сан и одмор и правилна исхрана.

Ликовно васпитање:

- *Цртање*: коришћење разних врста линија, посматрање облика разних предмета, експериментисање са графичким приказивањем, сложенија композициона решења у приказивању линијом, цртање животиња, ликова и других објеката, декоративно коришћење линије.
- *Сликање*: експериментисање бојама, бојење мањих и већих површина, мешање боја ради активирања комбинација и нијанси, колористично представљање, декоративно коришћење боја.

- *Пластично обликовање*: обликовање уз помоћ теста у боји, песка, глине, пластелина, глинамола, обликовање природним материјалом (плодови, лишће, кукурузовина), обликовање папира, керамике, прављење макета).

- *Естетско доживљавање и процењивање* : уочавање боја, облика и њиховог склада, реда и мере, украшавање амбијента, разговори о ликовним радовима деце, разговор о репродукцијама ликовних дела, сусрети са ликовним уметницима.

Музичко васпитање:

- Слушање музике: слушање вокалних и инструменталних дела, извођење активности уз препознавање назива дела, композитора, извођача, инструмента, слушање различитих музичких жанрова (класична, традиционална
- Певање: певање песама одговарајућих текстуалних и мелодијско - ритмичких игара, извођење мелодија уз пратњу инструмента, музичко - ритмичке импровизације, јавна презентација научених текстова.
- Свирање: откривање звучних својстава музичких инструмента, извођење адекватних бројалица орфовим инструментаријем, извођење кратких композиција.
- Плесне активности: плесне импровизације, покретно плесне драматизације, народне игре и плесови доступни деци, плесање у паровима, плес у музичким драматизацијама...

НЕДЕЉНИ И ГОДИШЊИ
ФОНД АКТИВНОСТИ ПО МОДЕЛУ Б

Васпитно образовне области	Недељни фонд	Годишњи фонд у наст. Години
Развој говора	2	72
Припрема за почетно читање и писање	2	72
Развој почетних математичких појмова	2	72
Упознавање природне и друштвене средине	2	72
Физичко васпитање	3	108
Ликовно васпитање	2	72
Музичко васпитање	2	72

НЕДЕЉНИ РАСПОРЕД АКТИВНОСТИ
У ОКВИРУ 4 САТА БОРАВКА ДЕТЕТА

Понедељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак
Упознавање природне и друштвене средине	Развој математичких појмова	Развој говора	Развој почетних математичких појмова	Упознавање пр. и друштв.сред.
Развој говора	Припрема за почетно читање и писање	Физичко васпит.	Музичко васп.	Ликовно васт.
физичко васп.	ликовно васп.	музичко васп.	прип. за почетно чит. и писање	физичко васп.

У оквиру дневног режима дана, препоручију се активности различитог типа и врсте, активности по избору деце, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, боравак на ваздуху итд.

Планирање васпитно-образовног рада подразумева следеће елементе:

- етапни годишњи план - циљеви задаци васпитача
- недељно планирање активности и садржаја и запажања о реализацији недељног плана
- утврђивање нивоа васпитне групе
- запажања о развоју деце
- сарадња са породицом
- сарадња са друштвеном средином
- сарадња са школом
- стручно усаврашавање.

7. ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

У циљу успостављања потребне систематичности, континуитета и синхронизације свих фактора свака активност у одељењу предшколског васпитања и образовања мора бити брижљиво планирана и програмирана, како би се успоставио склад између актуелних развојних потреба деце и адекватног структуралног спољашњег утицаја на децу.

Такође приликом планирања дечјих активности и садржаја васпитач треба да води рачуна о њиховој комплексној примени, не запостављајући ни једну област, нити и једну врсту активности. Посебно се планира корективни васпитни рад за децу са сметњама у развоју у оној групи где се деца налазе.

Поред тога васпитач планира сарадњу са школом, друштвеном средином и међусобно кординирају.

Документовање васпитно – образовног рада за припремни предшколски програм се евидентира у књизи за васпитаче. На основу документовања коју води у Матичној књизи, предшколска установа издаје јавне исправе о похађању припремног предшколског програма, и то: сваком детету уверење о похађању припремног предшколског програма, и по потреби преводницу о преласку детета из једне у другу предшколску устану.

8. ОРГАНИЗАЦИЈА И РАСПОРЕД ЖИВОТА ДЕЦЕ

Организација и распоред живота деце подразумева задовољење биолошких, физиолошких и психолошких потреба деце овог узраста. При томе треба инсистирати на елестичности и прилагодљивости, боравка деце у вртићу њиховим психо-физичким могућностима, као и инсистирати на доследном придржавању тог распореда. Деци треба обезбедити природно смењивање активности.

Распоред живота и рада деце у вртићу треба да омогући развијање високог степена самосталности, живљења на оствареном простору што омогућава природна околина вртића.

9. ЕСТЕТСКО И ХИГИЈЕНСКО УРЕЂЕЊЕ

Простор у коме живи васпитна група треба да доприноси пријатном расположењу, смирености и задовољству, простор који ће провоцирати сазнајни конфликт, подстицати децу да истражују, сазнају и откривању.

Добро организована подршка, естетска и хигијенска средина вртића представља, такође основни постулат за остваривање комуникација и социјалне интеракције. Топлини дечје радне собе допринеће адекватне форме блиске дечјем шватању света и њиховом поимању.

Поштовањем општих начела васпитног рада, обезбеђује се повољна васпитна средина, у којој ће дете моћи да развија потенцијале а васпитачу остаје да узајамним усклађивањем варијабли васпитне средине и проблемских садржаја остварити задатак и циљ васпитног рада са децом предшколског узраста.

Задаци се остварују кроз реализацију активности (слободне и усмерене) из свих образовно-васпитних области.

Ови циљеви и задаци оствариће се путем уређења екстеријера и ентеријера вртића.

10. ПЛАН САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ И ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

10.1. Сарадња са породицом

Обострана сарадња дечјег вртића и породице, доприноси усаглашавању ставова и усавршавању континуитета између породичног и друштвеног васпитања деце. Због наглашене емоционалне везаности између родитеља и деце у овом периоду, заинтересованост родитеља за живот и рад у предшколском одељењу ваља на време искористити.

У циљу унапређења и постизања квалитетне сарадње са родитељима, планирају се следећи облици сарадње:

- Непосредна комуникација приликом довођења и одвођења детета која се односи на размену актуелних информација и дешавања везаних за њихово дете;
- Панои: информативни и групни панои. Информативни панои су постављени на улазу у вртић и садрже информације о раду објекта, док су групни панои намењени информисању родитеља о темама које се реализују у раду са децом и сваког месеца је друга тема постављена на панону;
- Учешће родитеља у раду са децом: у договору са васпитачем/медицинском сестром родитељ може да се укључи у поједине активности као реализатор, као сарадник или да пружи подршку детету у процесу адаптације, као и организацији различитих догађаја и манифестација;

- Комуникација путем web сајта где родитељи могу да се информишу о програмима рада Установе и имају могућност да прате вести и дешавања из вртића;
- Родитељски састанци се организују са циљем упознавања родитеља са животом и радом Установе, тематски у односу на васпитно-образовни рад, васпитање и образовања детета.

Посебан вид укључивања родитеља у живот и рад установе је кроз рад Савета родитеља.

10.2. Сарадња са школом и Месном заједницом

Основни захтев за успешну сарадњу је да она мора бити обострана и двосмерна, с циљем успостављања континуитета у институционалном васпитању и образовању. Могућности за сарадњу су врло разнолике и специфичне. Програм сарадње са школом заснива се на следећим активностима:

- Заједнички састанци васпитача и учитеља, обостране информације о програмима и плановима рада на оба ступња васпитања и образовања
- Присуствовање усмереним и другим активностима и школским часовима
- Заједничко учешће на пословима
- Заједничке радне активности
- Учешће на родитељским састанцима

Све остале активности одељења предшколског васпитања и образовања реализоваће се кроз активности школе као целине.

Наставиће се интензивна сарадња са Месном заједницом Јанков Мост, у циљу унапређивања материјално-техничких услова вртића као и културних дешавања.

11. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Сручно усавршавање васпитача у предшколској установи реализује се у складу са Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника.

13. ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Оцењивање ученика од I – IV разреда вршиће се у складу са Правилником о оцењивању ученика основне школе ("Службени гласник РС", бр.67/13).

Оцењивање ученика је сталан процес праћења и одржавања развоја и напредовања ученика у току школске године.

Ученици I разреда се оцењују описно из обавезних предмета ,обавезног изборног предмета ,и из другог изборног предмета .

Ученици II, III и IV разреда се оцењују из обавезних предмета бројчано,обавезног изборног предмета описно и из другог изборног предмета бројчано.

Основни критеријуми за оцењивање успеха ученика из наставног предмета су: врста, обим и ниво знања, умења и вештина и ангажовање ученика у наставном процесу.

Ученици којима је израђен индивидуални образовни план,биће оцењивани на основу посебног критеријума оцењивања, прописаног од стране Министарства просвете Републике Србије.

14. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА

У циљу вредновања и унапређивања рада, тим за развој школског програма користиће литературу која прати промене у образовању, као и постојећу литературу школске библиотеке.

Тим за развој Школског програма учествоваће на семинарима који су у складу са потребама и интересовањима чланова тима.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ В А Н У С Т А Н О В Е

А К Т И В Н О С Т И	НОСИОЦИ	ТЕРМИН	БРОЈ САТИ,К;П;	ДОКАЗИ	
Одобрени акредитовани програми сталног стручног усавршавања					
1.	„Успешно управљање одељењем,принципи и примери добре праксе за стварање позитивне радне атмосфере у учионици“	учитељи, наставници, стручни сарадници	децембар	8сати ,К-2,П-1	- уверење о похађаној обуци програма стручног усавршавања
2.	„Критичко мишљење у настави-први корак у развоју кључних компетенција за целоживотно учење“	учитељи, наставници, стручни сарадници	фебруар	16сати. К-2,П3	- уверење о похађаној обуци програма стручног усавршавања
3.	„ Међупредметни приступ настави и учењу и развој компетенција ученика“	учитељи, наставници, стручни сарадници	мај	16сати, К-2,П-4	- уверење о похађаној обуци програма стручног усавршавања

15. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Поред настојања да се изврши квалитетно планирање образовно - васпитног рада, неопходно је перманентно анализирати, процењивати и вредновати образовно - васпитни рад.

Рад у школи састоји се од различитих врста наставних и ваннаставних активности које су зацртане посебним програмима рада, а који чине саставни део Годишњег плана рада школе. Због тога је потребно пратити, процењивати, вредновати:

1. Реализацију појединачних програма школе,
2. Реализацију програма рада школе у целини.

Процењивање, праћење и вредновање образовно - васпитног рада биће реализовано кроз три фазе:

- припремну,
- оперативну,
- верификациону.

Праћење и вредновање припремне фазе реализоваће се почетком школске године:

- снимањем извршеног избора одлика, метода и средстава рада, преглед педагошке документације (индивидуални планови и програми рада, дневници рада),
- прегледом писмених припрема наставника за час.

Праћење и вредновање оперативне фазе реализоваће се у току наставне године:

- праћењем реализације утврђених образовно - васпитних задатака инструментима за вредновање, тестовима знања, социометријским испитивањима, скалама, упитницима за ученике и наставнике.
- праћењем метода, облика и техника образовно – васпитног рада (увођење иновације), систематским посматрањима (анализа посећених часова), прегледањем писмених припрема наставника.

Праћење и вредновање верификационе фазе реализоваће се на крају наставне и школске године. Резултати ће бити кумулативно исказани: упитником за наставнике на крају I и II полугодишта, упитником о раду одељењског старешине, упитником о раду секција, стручних органа, директора, психолога и упитника о укупним резултатима школе на крају I и II полугодишта. На основу добијених резултата анализа ће показати смернице за даљи рад у образовно - васпитном процесу.

Дакле, праћење, процењивање образовно - васпитног рада вршиће:

- Наставничко веће
- Стручна већа
- Педагошки колегијум
- Одељенске старешине
- Директор школе
- Психолог
- Школски одбор
- Савет родитеља
- Ученички парламент

Самовредновање је поступак којим се вреднује сопствена пракса и сопствени рад школе, полазећи од анализе шта је и како је урађено. Три основна питања су у средишту процеса самовредновања:

1. Колико је добра наша школа?
2. Како то знамо?
3. Шта треба да учинимо да буде боља?

Одговоре на ова питања током самовредновања могу дати наставници, ученици, руководиоци и родитељи.

Циљ самовредновања је унапређивање квалитета рада школе. Самовредновање је истовремено и знак да је школа спремна да прихвати одговорност за сопствени рад и развој. Она подразумева континуитет у активностима школе, она је процес.

Кроз нивое остварености утврђује се јасан и прецизан опис остварености појединих показатеља у оквиру одређених подручја. Сваки ниво има одређено значење од највишег нивоа 4 до најнижег нивоа 1. До утврђености нивоа квалитета долази се професионалном интерпретацијом односа јаких и слабих страна.

ШТА СЕ ВРЕДНУЈЕ У КЉУЧНИМ ОБЛАСТИМА?

- 1.Програмирање,планирање и извештавање
2. Настава и учење
- 3.Образовна постигнућа ученика
- 4.Подршка ученицима
- 5.Етос
- 6.Ораганизација рада школе ,управљање људским и материјалним ресурсима

Доказе можемо прикупити тако што можемо питати људе шта мисле (разговори, упитници, анкете), можемо погледати документацију и друге изворе (Дневници рада, записници, извештаји, ученички радови, акциони и развојни план), можемо вршити непосредно посматрање (праћење појединих ученика, посматрање појединих часова), или можемо анализирати податке (интерна и национална тестирања и испити, такмичења).

У школској години формиран су тимови за свих шест кључних области и тимови ће радити истовремено. Сваки тим ће имати задатак да спроведе задате активности у оквиру својих кључних области.

За свако подручје вредновања и показатеља прикупљаће се ваљани и поуздани докази.

Школа обезбеђује заштиту и чување прикупљених података и доказа.

Директор школе

Весна Сакелшек

Председник Школског одбора

_____